

Lietuvos Respublikos Seimo *šeštoji sesija*

2019 m. gegužės 14 d.
285 ir 286 posėdžiai

Stenogramos

155

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

VI (PAVASARIO) SESIJA

2019 m. gegužės 14 d.

Rytinis posėdis Nr. 285

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. gegužės 14 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	7
Informaciniai pranešimai	10
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2970(2)ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2971(2)ES, Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 3 ir 23 straipsnių ir 7 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2972(2)ES svarstymas	10
Seimo narės A. Bilotaitės kalba	11
Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3389(2) svarstymas	14
Centrinių kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 5, 15, 17, 20, 30, 32 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3099(2) ir Kredito unių įstatymo Nr. I-796 10, 29, 45, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3100(2) svarstymas	14
Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3181(2) svarstymas	15
Seimo rezoliucijos „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“ projekto Nr. XIIIIP-3442 pateikimas	15
Finansinės paskatos pirmąjį būstą išgyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2420(3) svarstymas	15
Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2457 svarstymas	16
Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1987(2) svarstymas	17
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3191(2) ir Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3192(2) svarstymas	17
Seimo nario J. Oleko kalba	18
Seimo nario A. Matulo kalba	18
Seimo nario A. Verygos kalba	19
Seimo rezoliucijos „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“ projekto Nr. XIIIIP-3442 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (S. Jakeliūnas)	23
Seimo nario M. Majausko kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	26
Seimo nario J. Sabatausko kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	28
Seimo narės V. Čmilytės-Nielsen kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	29
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	29
Seimo nario P. Gražulio kalba	30
Seimo nario D. Kreivio kalba	31
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 24, 31, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2974GR (<i>Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti</i>) pateikimas (M. Lingė)	35

Vakarinis posėdis Nr. 286

Generalinio prokuroro Evaldo Pašilio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 str.)	40
Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10 straipsnių ir ketvirtąjo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2647(2) svarstymas	47
Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3148(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3149(2) ir Viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3150(2) svarstymas	48
Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo Nr. I-130 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2587(2) svarstymas	49
Seimo nario E. Gentvilo kalba	49
Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo Nr. I-1497 1, 2, 4 straipsnių ir penktojo skirsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2588(2) svarstymas	50
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2817(2) ir Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2818(2) svarstymas	51
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo UNESCO Pasaulio paveldo Lietuvoje metais“ projekto Nr. XIIIIP-3324(2) svarstymas	51
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Tautodailės metais“ projekto Nr. XIIIIP-3320(2) svarstymas	52
Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Mokyklų bendruomenių metais“ projekto Nr. XIIIIP-3307 svarstymas	52
Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 16, 20, 21, 28, 32, 34, 37, 37 ² , 78 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 37 ³ straipsniu ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3430ES, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 23, 23 ¹ straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 23 ³ straipsniu ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3431, Administracinių nusižengimų kodekso 590 ir 614 straipsnių pakeitimo, Kodekso papildymo 119 ¹ straipsniu ir priedo papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3432 ir Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 88, 89, 90, 93 ir 102 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 41 ¹ , 41 ² , 41 ³ , 41 ⁴ ir 89 ¹ straipsniais, Įstatymo penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3433 pateikimas (V. Sinkevičius)	53
Kelių transporto kodekso 4, 7, 8, 14, 16 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2513(3) pateikimas (J. Razma)	55
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. XIII-433 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2155(2) pateikimas (A. Kubilienė)	58
Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 5, 8, 15 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3390 pateikimas (R. Baškienė)	59
Šeimos stiprinimo įstatymo Nr. XIII-700 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3436 pateikimas (R. J. Dagys)	62
Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3419, Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3420, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3421 pateikimas (K. Mažeika)	63
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3452(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	65
Šio nutarimo priėmimas	65
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1034 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3455 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	65

Šio nutarimo priėmimas	67
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3453 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	67
Šio nutarimo priėmimas	68
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3454 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	68
Šio nutarimo priėmimas	68
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-189 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-3456 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (R. Baškienė)	69
Šio nutarimo priėmimas	70
Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Vido Slapšinsko peticijos“ (projektas Nr. PNP-77) priėmimas	70

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario A. Vinkaus pareiškimas	70
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	72

SANTRUMPOS

LLRA-KŠSF	– Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
LSDDF	– Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
LSDPF	– Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF	– Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF	– Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG	– Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF	– Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
TTF	– Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A	– alternatyvus teisės aktas
ES	– su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR	– Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK	– su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 285 STENOGRAMA

2019 m. gegužės 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotojas A. NEKROŠIUS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, pradėdame Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. gegužės 14 d. posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 82 Seimo nariai.

Gerbiami kolegos, prieš pradėdamas antrąjį klausimą – darbotvarkę, noriu pasveikinti mus visus su gegužės 15-ąja, tai yra Steigiamojo Seimo diena. Ji bus rytoj, bet rytoj mes neturėsime posėdžio. Steigiamasis Seimas 1920 metais įvykdė Vasario 16-osios akto doktriną, sprendimą. Kviečiu rytoj visus dalyvauti renginiuose, skirtuose šiam paminėjimui.

Gerbiami kolegos, šiandien yra ir liūdna Lietuvos istorijos diena. Prašyčiau visus tylą pagerbti R. Kalantos atminimą. Tai yra jo žūties diena. Dėkoju.

Tylos minutė

10.02 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2019 m. gegužės 14 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės – V. Čmilytė-Nielsen. Prašau.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Šiandieną į darbotvarkę yra įtrauktas 1-5 klausimas – Seimo rezoliucija „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“ ir dėl pasitikėjimo. Aš tikrai norėčiau pasiūlyti išbraukti abi šias rezoliucijas, nebekaitinti aistrų ir paskelbti lygiąsias.

PIRMININKAS. Ar prašėte frakcijos vardu? (*Balsas salėje*) Dėkoju.

M. Majauskas. Prašau.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, Pirmininke. Mes, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, irgi prašome išbraukti abi rezoliucijas, tai yra ir dėl pasitikėjimo, ir dėl nepasitikėjimo, nes rinkimai iš tiesų baigėsi. Galima iš tiesų skelbti, kaip čia kolegė sakė, lygiąsias, nebetraktuoti V. Vasiliausko ir Lietuvos banko, kaip nepriklausomos valstybės institucijos, į šį žaidimą ir galbūt grįžti prie šito klausimo, kai aistros šiek tiek atšals. Ačiū.

PIRMININKAS. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Aš turiu dar vieną pasiūlymą. Jokių čia lygiųjų, jokių čia ambicijų nėra. Čia yra atsakingos institucijos ir turi elgtis atsakingai, principingai ir nepriklausomai, nepažeisti savo nepriklausomo statuso. Todėl siūlau išbraukti rezoliuciją, kurioje kalbama apie pasitikėjimą Lietuvos banko valdybos pirmininku, arba atskirai balsuoti dėl tų dviejų rezoliucijų. Toks mano siūlymas. Manau, jokių čia rinkimų... Rinkimai ateina ir praeina, bet institucijų darbai turi būti tęsiami ir jie turi būti vykdomi atsakingai ir principingai.

PIRMININKAS. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, Seimo statutas aiškiai, nedviprasmiškai apibrėžia ir reglamentuoja nepasitikėjimo procedūrų reiškimą. Bet kokios rezoliucijos, kuriomis reiškiamas nepasitikėjimas, yra niekinės ir negali būti svarstomos, todėl siūlome išbraukti abidvi.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, Pirmininke. Aš tikrai noriu atkreipti dėmesį, kad mes frakcijos vardu prašėme kaip paketą. Vadinas, jeigu išbraukiame, tai išbraukiame abi, jeigu lieka, tai lieka abi. Nebuvo aišku, ar pono S. Jakeliūno buvo frakcijos vardu prašymas išbraukti dėl pasitikėjimo ir balsuoti tik dėl nepasitikėjimo, nes man atrodo, kad toks dalykas turėtų būti labai aiškiai deklaruotas.

PIRMININKAS. Stasy Jakeliūnai, ar prašėte frakcijos vardu?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Taip, pridėsiu, kad frakcijos vardu, kadangi frakcijoje ta rezoliucija buvo aptarta, pristatyta. Aš manau, kad tai frakcijos vardu. Apie kitą rezoliuciją frakcijoje mes nesvarstėme, todėl siūlymas yra išbraukti vieną rezoliuciją, kurioje kalbama apie pasitikėjimą, ir palikti kitą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Pirmasis pasiūlymas buvo V. Čmilytės-Nielsen, jam pritarė ir M. Majauskas ir siūlė abi rezoliucijas išbraukti, tai yra 1-5.1 ir 1-5.2 klausimus. Kviečiu balsuoti. Tie, kurie pritaria V. Čmilytės-Nielsen ir M. Majausko siūlymams frakcijos vardu, balsuoja už.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 45, prieš – 36, susilaikė 15. Pasiūlymui nepritarta.

Stasy Jakeliūnai, patikslinkite savo prašymą frakcijos vardu. (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, ir jūsų frakcijos vardu prašymo nepatvirtino niekas. (*Balsai salėje*)

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Frakcijos vardu siūlau išbraukti rezoliucijos projektą, kuriame kalbama apie pasitikėjimą Lietuvos banko valdybos pirmininku, darbotvarkės 1-6 klausimas. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamieji, pirmas balsavimas vyko siekiant kompromiso, na, sutarimo. Nepavyko pasiekti, balsų dauguma vėl džiaugiamasi ir džiūgaujama, kad nepavyko išbraukti, bet pirmas balsavimas siūlė – baigiame tą temą. Dabar siūloma balsuoti tik už vieną poziciją, tai yra valdančiųjų, o opozicijos iniciatyvą braukime, meskime ir nusivalykime kojas. Gerbiamieji, ar mes ieškome sutarimo, ar ne? Pirmas balsavimas siūlė sutarti – baigiame tą nepasitikėjimą, kuris neatitinka Statute numatytos nepasitikėjimo procedūros. Gerai, nepavyko, tada svarstome abi. O dabar aštrinate situaciją sakydami – turime kelių balsų persvarą, varykime, valdantieji, iki pergalingos pabaigos. Na, ta pabaiga matyti – gegužės 26 diena. Ar ji bus pergalinga, čia klausimas.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiami Seimo nariai, aš dėl balsavimo trumpą repliką. Buvo surinkta valdančioji dauguma. Dalyvavo socialdemokratai, A. Butkevičius sveikino S. Jakeliūną už atliktą milžinišką darbą, kad nustatė, kas yra kaltas dėl rezoliucijos, ir pasiūlė pats rezoliuciją. Šiandien jis vėl keičia nuomonę, kas valandą, balsuoja, kad būtų išbraukta šita rezoliucija. Gerbiamieji socialdemokratai, turėkite nors kartą stuburą ir poziciją, su šaukštais sudaužė tave žiniasklaida už 4 tūkst. eurų. Turėkite jūs savo... Kaip sako, gerbkite save. Turėkite poziciją. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (*LSF*). Kolegos, nepriminkime to garsaus „Guliverio kelionės“ romano, kur trumpakelniai su ilgakelniais mušasi ir niekaip negali susitarti dėl ko. Aš siūlau apskritai šitą klausimą nukelti vėlesniam laikotarpiui ir dar atlikti papildomus tyrimus, neužsiimti iš tikrųjų kaitinimu aistrų, kurios tikrai nėra be pagrindo. Vienas dalykas.

Antras dalykas. Centrinio banko vadovo pakeitimas tai yra procedūra, kuri susijusi ir su Prezidento institucija, ir su Europos Centrinio Banku. Mes pradėsime kelti klausimus, kurie... Mes tiesiog dabar turime svarbesnių klausimų, neužsiimkime tuo, ko nėra. Klausimas svarbus, aš sutinku, bet tik ne šiandien ir ne dabar. Ačiū.

PIRMININKAS. A. Butkevičius buvo paminėtas.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, matyt, P. Gražulis šiandien naktį kažką susapnavo, kad aš kalbėjau bendrame frakcijų posėdyje. Aš kaip tik kritikavau, kritikavau, bet jeigu jūs taip suprantate apie ekonomiką, apie finansus, tai aš galiu tik apgailestauti. Jums reikėtų truputį patobulėti būnant čia.

PIRMININKAS. S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Gerbiamas Pirmininke, aš turiu patikslinti darbotvarkės klausimą: 1-5.2, o ne 1-6, tai šitą klausimą siūlau išbraukti iš darbotvarkės.

PIRMININKAS. Taip, supratau. J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Aš dvi pastabas turiu. Ponui P. Gražuliui atsisukti į kitą pusę, kai kalbama apie socialdemokratų. O Socialdemokratų frakcijos vardu siūlau išbraukti 5.1 klausimą, rezoliuciją, ir tuo pabaigti mūsų šios dienos diskusiją.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas Pirmininke, du kartus paminėjo mano pavardę. Aš tikrai turėjau omeny ne jus, socialdemokratai yra dveji dabar. Aš galvoju apie G. Kirkilo ir A. Butkevičiaus socialdemokratų, kalbu. Ir tikrai teko man kaip svečiui dalyvauti jūsų valdančioje daugumoje. Gerbiamas Butkevičiaus, jūs visiškai nestebinate nieko, kad kas valandą keičiate poziciją – ryte viena, po pietų antra, vakare dar kita, o jau praėjo savaitė. Tai kad jūsų pozicija apsivertė, kad jūs kitaip mąstote, tai čia nieko nenustebinsite. Pats paklauskite savo kalbos, ką jūs pasakėte frakcijoje, kaip dėkojote S. Jakeliūnui už milžinišką atliktą darbą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, norėčiau, kad diskusija vyktų apie darbotvarkę. Atsiprašau, bet dar A. Butkevičius. Prašau. Paskutinis kalbėtojas.

A. BUTKEVIČIUS (*LSDDF*). Gerbiamas Gražuli, čia yra supratimo lygis ir supratimo laipsnis. Šiuo metu didžiausia problema politiniame gyvenime yra žmonių neišmanymas ir abejingumas, kuo jūs labiausiai pasižymite. (*Šūksniai salėje*)

PIRMININKAS. J. Olekas frakcijos vardu siūlė išbraukti 1-5.1 klausimą. (*Balsai salėje*) Kolegos, nuosekliai.

S. Jakeliūnas frakcijos vardu siūlė išbraukti darbotvarkės 1-5.2 klausimą. Balsuojame.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 51, prieš – 38, susilaikė 11 Seimo narių. Pasiūlymui pritarta.

M. Majauskas – replika po balsavimo.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš atkreipsiu dėmesį, kad šia rezoliucija mes niekaip nei pradedame, nei užbaigiame nepasitikėjimo procedūros, nes nepasitikėjimo procedūrai reikia labai aiškių teisinių argumentų ir Prezidento teikimo. Šita rezoliucija yra niekinė. V. Vasiliauskas buvo paskirtas penkerių metų kadencijai ir jis baigs savo darbą ne anksčiau kaip 2021 metais. Gerbiami kolegos, greičiausiai valstiečių valdžioje jau nebus, o V. Vasiliauskas dar bus. Tai susimąstykite, ką darote.

PIRMININKAS. Tęsiame darbotvarkės svarstymą. J. Olekas siūlė frakcijos vardu. Kviečiu balsuoti. Buvo pasiūlymas išbraukti 1-5.1 darbotvarkės klausimą. (*Triukšmas salėje*) Replika po balsavimo bus po balsavimo. (*Triukšmas salėje*) Balsuojame. (*Balsai salėje*)

L. Kasčiūnas. Neveikė jo kortelė ir jis nori viešai pareikšti. Prašau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Balsavau, bet neveikė kortelė. Turime techninių problemų, būtų likęs tik vienas balsas. Aš noriu išspręsti technines kliūtis, kad būtų galima man balsuoti.

PIRMININKAS. Dėl protokolo bus įskaitytas jūsų balsas. Koks? Balsavote prieš. Kreipkitės į Sekretoriatą, jums išduos veikiančią kortelę.

Kitas balsavimas yra dėl J. Oleko pasiūlymo. Frakcijos vardu jis siūlė išbraukti 1-5.1 darbotvarkės klausimą. Kas pritaria J. Olekui, balsuoja už, kiti balsuoja kitaip. (*Balsai salėje*)

Nusiraminkite, techninė problema, ją tuoj išspręs. Veikia? L. Kasčiūno kortelė veikia, balsuoti galima. Kviečiu balsuoti. Primenu, kad tai yra balsavimas dėl J. Oleko pasiūlymo, kad būtų išbrauktas darbotvarkės 1-5 klausimas.

Balsavo 104 Seimo nariai: už – 50, prieš – 40, susilaikė 14 Seimo narių. Pasiūlymui nepritarta. Darbotvarkės 1-5.1 klausimas lieka.

A. Salamakinas – replika po balsavimo.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Aš dėl vedimo tvarkos. Ten, kur gerbiamas L. Kasčiūnas protestuoja, užsiregistravo 103, už balsavo 101. Tai yra daugiau kaip pusė, ar ne? (*Balsai salėje*) 51 balsavo iš 103. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. P. Urbšys – replika po balsavimo? Ne.

Kolegos, dėl visos darbotvarkės su šiais pakeitimais. P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, aš norėčiau atkreipti jūsų, kaip asmens, kuris atsakingas už Seimo darbotvarkę, dėmesį. Praėjo referendumas dėl dvigubos pilietybės, jis neįvyko. Bet pats klausimas yra aktualus. 2017 m. rugpjūčio 8 d. Seime yra registruotas įstatymo

projektas dėl Lietuvos paso. Ir šis įstatymo projektas iki šios dienos nėra patekęs į Seimo darbotvarkę. Stebėdamas šios dienos Seimo darbotvarkę tikrai matau klausimų, kurie nėra tokie svarbūs, todėl asmeniškai prašau jūsų, Seimo Pirmininke, pasinaudoti savo galiomis ir įtraukti šį įstatymo projektą į Seimo darbotvarkę.

PIRMININKAS. Dėl P. Urbšio pasiūlymo. Nėra Teisės departamento išvados, negalima svarstyti dėl įtraukimo į darbotvarkę.

Gerbiami kolegos, dėl visos darbotvarkės. Ar pritariame bendru sutarimu, ar norime balsuoti? Balsuojame.

Balsavo 107 Seimo nariai: už – 66, prieš – 32, susilaikė 9 Seimo nariai. Darbotvarkė patvirtinta. Irena Šiaulienė, norite kalbėti?

10.18 val.

Informaciniai pranešimai

Gerbiami kolegos, turime pasitvirtinti balsų skaičiavimo grupę. Perskaitysiu tik pavardes, kokioms frakcijos priklauso, žinote.

A. Anušauskas, S. Gentvilas, J. Imbrasas, A. Maldeikienė, I. Rozova, A. Salamakinas ir J. Varžgalys. Ar pritariame? Pritariame. Ačiū.

10.19 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2970(2)ES, Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo Nr. XIII-328 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2971(2)ES, Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 3 ir 23 straipsnių ir 7 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2972(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-2.1 klausimas – Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2970(2)ES. Ir lydimieji įstatymų projektai – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos ir taip toliau, projektas Nr. XIIIIP-2971. Toliau darbotvarkės 1-2.3 klausimas – Koncesijų įstatymo straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2972(2)ES. Svarstymas. Pranešėjas – V. Sinkevičius, Ekonomikos komitetas.

Prašau į tribūną.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Projektas Nr. XIIIIP-2970. Sprendimas yra pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: 7 – už, 3 susilaikė.

Projektas Nr. XIIIIP-2971. Komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

Taip pat projektas Nr. XIIIIP-2972. Pritarti komiteto patobulintam Koncesijų įstatymo Nr. I-1510 3 ir 23 straipsnių ir 7 priedo pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2972 ir komiteto išvadoms. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Audito komiteto išvadą paskelbs Seimo narė A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Audito komitetas svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2970 ir priėmė sprendimą iš esmės pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento, Viešųjų pirkimų tarnybos pasiūlymus, kuriems pritarė Seimo Audito komitetas, ir Seimo Audito komiteto pasiūlymus.

Taip pat komitetas... Ai, atsiprašau. Balsavimo rezultatai: 6 balsavo už, nei balsavusių prieš, nei susilaikiusių nebuvo. Taip pat komitetas svarstė įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2971 ir priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms pritarė Seimo Audito komitetas, ir Seimo Audito komiteto siūlymus.

Taip pat svarstė Koncesijų įstatymą ir pritarė iniciatorių pateiktam Koncesijų projektui. Balsavimo rezultatai tiek dėl antrojo, tiek dėl trečiojo projektų buvo tokie, kad visi 6 komiteto nariai balsavo už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūs liekate diskutuoti. Maloniai prašome.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, viešieji pirkimai – tai tokia tema, kuri iš tiesų yra lyg ir tokia, kad visi viską supranta, kas tai yra, kad tai yra viena labiausiai korumpuotų sričių, bet, deja, matyt, tiktai po tam tikrų skandalų, ar tai būtų auksiniai šaukštai, ar auksiniai miltai, mes atkreipiame dėmesį į tas problemas, kurios yra viešųjų pirkimų srityje.

Situacija tokia, kad valstybė kasmet dėl neskaidrių viešųjų pirkimų netenka apie 1 mlrd. eurų. Ekspertų skaičiavimais, nesant konkurencijos, kai perkama tik iš vieno tiekėjo, permokama nuo 10 % iki 20 % ir tai vidutiniškai sudaro apie 200–400 mln. eurų. Sumos tikrai išpūdingos. Ir kai šiandieną mums trūksta pinigų mokytojų atlyginimams, slaugytojams, bibliotekininkams, tai mes matome, kad tų pinigų yra, tiktai mes jų nemokame paimti.

Šiandien norėčiau kalbėti apie vidaus sandorius. Tai ne pirmas kartas, kai aš apie tai kalbu. Galbūt pirmiausia trumpai paaiškinsiu dar kartą, kas yra tie vidaus sandoriai. Vidaus sandoris yra toks sandoris, kai perkama iš susijusios įmonės be viešųjų pirkimų procedūrų.

2017 metais Seimas priėmė sprendimą ir vidaus sandorius uždraudė valstybės valdomoms įmonėms, tačiau tokią išimtį paliko savivaldybėms. Nepaisant to, kad buvo Prezidento veto, Seimas apsisprendė, kad tokia išimtis lieka. Galbūt vidaus sandoris iš esmės ir nėra blogybė. Jis palengvina tam tikrais atvejais procedūras. Žinome, kad rinkoje ne visada yra galimybių įsigyti prekes ir paslaugas, kad tik savivaldybė kai kurias sritis gali užpildyti. Tačiau kodėl vidaus sandoriai yra blogai? Konkurencijos taryba 2015 metais atliko tyrimą komunalinių paslaugų rinkoje, jis parodė, kad tų savivaldybių, kurios sudaro vidaus sandorius, gyventojai moka nuo 5 % iki 100 % daugiau už komunalinių atliekų išvežimą. Klausimas, ar mums rūpi mūsų žmonės, ar mums rūpi tik savivaldybių įmonės, kad jos išsilaikytų? Manau, kad mes turėtume galvoti pirmiausia apie žmones, apie paslaugų gavėjus.

Situacija tokia, kad 2018 m. gruodžio 31 d. savivaldybės pagal naują įstatymą turėjo nutraukti visus vidaus sandorius ir sudaryti naujus sandorius. Jie turėjo būti sudaromi tik tokiu atveju, jeigu kitu būdu neįmanoma užtikrinti paslaugos teikimo nepertraukiamumo, geros kokybės ir prieinamumo principų. Audito komitetas atliko analizę ir štai ką pamatė – savivaldybės tik formaliai nutraukė tuos senus sandorius ir sudarė naujuosius. Problema tokia, kad nors turėjo sumažėti jų skaičius, tų pačių sandorių, tačiau jų skaičius padidėjo daugiau kaip du kartus, arba 113 %. Paanalizavę detaliau tuos sandorius, mes matome, kad dauguma jų sudaromi net iki 15 metų. Vienu sandoriu įsigijama paslaugų dėl dviejų arba keturių veiklų. Matome, kad nėra jokios kontrolės.

Tad, gerbiami kolegos, aš suprantu, kad tema galbūt tokia techniškai, sudėtingai suvokiama, bet pagalvokime pirmiausia apie vartotoją, apie žmones, paslaugų gavėjus, ar jie turi permokėti už tas pačias paslaugas? Kviečiu palaikyti ir priimti principinę poziciją. Žinau, kad Vyriausybė ir valdančioji dauguma kadencijos pradžioje labai aktyviai demonstravo norą kovoti ir skaidrinti viešųjų pirkimų sritį. Aš tikiuosi, kad tos pozicijos ir toliau bus laikomasi. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu V. Sinkevičių į tribūną. Svarstysime pasiūlymus. Pirmasis pasiūlymas yra Seimo narės A. Bilotaitės. (*Šurmulyš salėje*)

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Pirmam Seimo narės A. Bilotaitės pasiūlymui yra nepritarta.

PIRMININKAS. Minutėlę, lukterėkite! Techninė problemėlė. A. Bilotaitė turėtų pristatyti.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ką tik kalbėjo...

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kaip jau ir pasisakiau diskusijoje, siūlymas yra atsisakyti... priimti sprendimą, kad būtų nebeleidžiami vidaus sandoriai. 2017 metais po „Lietuvos geležinkeliuose“ pasirodžiusių skandalų buvo priimta principinė pozicija, kad mes atsisakėme vidaus sandorių valstybės valdomose įmonėse, tokią išimtį palikome savivaldybėms. Kaip rodo tendencijos, mes matome, kad situacija savivaldybėse šiuo metu nepagerėjo. Mes matome, kad vidaus sandorių skaičius yra išaugęs, kad tuo yra piktnaudžiaujama, ir dėl to nukenčia pirmiausia vartotojas, nes paslaugos dėl to pabrangsta nuo 5 % iki 100 %. Tad kviečiu kolegas palaikyti mano siūlymą, tikiuosi, kad ir ministras, kuris 2017 metais palaikė šią poziciją, na, vis dėlto grįš prie savo pirminės nuomonės.

PIRMININKAS. Komiteto nuomonė.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Komiteto nuomonė – nepritari. Ir norėčiau pažymėti, kad šiuo metu Europos Sąjungos Teisingumo Teisme nagrinėjama byla, kuria Lietuvos Aukščiausiasis Teismas siekia išsiaiškinti, ar valstybės narės turi tokią diskreciją, nes, norėčiau pabrėžti, būtume vienintelė Europos Sąjungos valstybė, uždraudusi vidaus sandorius, tai būtų nacionalinėje teisėje, ar valstybė turi tokią diskreciją riboti vidaus sandorių naudojimą. Todėl manytina, kad šis pasiūlymas turėtų būti svarstomas, kai Europos Sąjungos Teisingumo Teismas paskelbs sprendimą.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, turėtume apsispręsti. Ar, Agne Bilotaite, neatsiimate?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Aš tiesiog dėl Europos Teisingumo Teismo. Visai neseniai buvo paskelbta Europos Teisingumo Teismo generalinio advokato išvada, kurioje teigiama, kad Europos Sąjungos šalys gali numatyti ir griežtesnius reikalavimus, kuriais griežtinama arba apribojama vidaus sandorių taikymo tvarka. Aš manau, tai aiškus signalas, kad ta pozicija nėra tokia, kad Europos Teisingumo Teismas pasisako prieš. Aš manau, nereikėtų manipuliuoti šituo argumentu.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs laikotės savo nuomonės, todėl aš skelbiu balsavimą dėl šio pasiūlymo. P. Urbšys – motyvai prieš. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Gerbiamieji Seimo nariai, su visa pagarba gerbiamajai A. Bilotaitei, bet mums siūloma vėl įlipti į tą patį vandenį. Mes jau vieną kartą išsprendėme šitą klausimą ir Seimo dauguma pasisakė, kad negalima naikinti vidaus sandorių, kadangi vidaus sandoriai yra tiesiogiai susiję su viešąja paslauga. O viešoji paslauga tai nėra tas pats kaip komercinė paslauga, todėl Europos Sąjungoje nėra valstybės, kuri panaikintų vidaus sandorius.

PIRMININKAS. Balsuojame. Tie, kurie pritaria A. Bilotaitės pasiūlymui, balsuoja už, tie, kurie pritaria komiteto nuomonei, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 25, prieš – 38, susilaikė 37 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas taip pat Seimo narės Agnės. Kadangi nebuvo pritarta pirmajam, tai komitetas turėtų pasakyti bendrą nuomonę, nes tai yra susiję pasiūlymai.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Nepritarus pirmajam siūlymui, atitinkamai nepritariama ir kitiems siūlymams, susijusiems su vidaus sandoriu.

PIRMININKAS. Tada kitas pasiūlymas yra J. Varkalio dėl 22 straipsnio. Ar yra J. Varkalys? Nėra. Komiteto prašyčiau pristatyti.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Komiteto siūlymas – nepritari. Siūlomas Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio 6 dalies pakeitimas neatitiktų Europos Sąjungos direktyvos nuostatų, nes direktyvos 58 straipsnyje nustatytas baigtinis tiekėjų kvalifikacijos reikalavimų sąrašas ir jo plėsti negalima.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti komiteto nuomonei, kad nebūtų pritarta šiam pasiūlymui, bendru sutarimu? Nepritariama. Balsuojame. Gerai, balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta J. Varkalio pasiūlymui, balsuoja už, kiti – kitaip. Pritariantieji komiteto nuomonei balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 19, prieš – 33, susilaikė 46 Seimo nariai. Pasiūlymui nepritarta.

Kitas pasiūlymas taip pat Seimo nario J. Varkalio. Kadangi jo nėra, prašau ministrą išreikšti komiteto nuomonę.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Komiteto nuomonė taip pat yra nepritari. Viešųjų pirkimų įstatymo 55 straipsnio pakeitimas taip pat neatitiktų direktyvos nuostatų, kadangi pagal šio straipsnio 2 dalį pasiūlymų vertinimo kriterijai turi būti susiję su perkamu objektu.

PIRMININKAS. Čia yra susiję.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Taip, skirtingi straipsniai, taip.

PIRMININKAS. Nesvarstome. Toliau. Kitas pasiūlymas yra Seimo narės A. Bilotaitės, jo nesvarstome, nes jis yra susijęs su pirmuoju pasiūlymu. Audito komiteto pasiūlymas dėl 32 straipsnio. Kas pristato? I. Šimonytė? Ingrida Šimonytė, gal galite pristatyti Audito komiteto pasiūlymą dėl 32 straipsnio? Ar sutinkate su komiteto nuomone pritarti iš dalies? (*Balsai salėje*)

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Čia susijęs su A. Bilotaitės pasiūlymu. Tiesą sakant, jie yra susiję, aš nežinau, ar būtina, nes nepritarus Seimo narės A. Bilotaitės pasiūlymui atitinkamai nepritariama ir kitiems su vidaus sandoriais susijusiems pasiūlymams. Šis būtų yra susijęs. Jeigu mes kalbame apie Audito komiteto 31 straipsnį – 92 straipsnio pakeitimą, tai...

PIRMININKAS. 31 straipsnis – 92 straipsnio pakeitimas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Tada gerai, čia yra kitas. Bet čia labai techninis yra, čia yra 30. Aš galiu pristatyti.

PIRMININKAS. Gerai, pristatykite.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). 31 straipsnis – 92 straipsnio pakeitimas yra gana techninis, kur Viešųjų pirkimų tarnybai Valstybinė mokesčių inspekcija teikia Lietuvos Respublikos finansų ministerijos informaciją, tai žodis „teikia“ keičiamas į „skelbia“.

O kalbant apie antrą pakeitimą, tai jis yra šiek tiek platesnis ir suformuoja būtent 12 straipsnį, kad informaciją, reikalingą įvertinti, ar prekės, paslaugos ar darbai, taip pat tiekėjas ar jo patitinkami subtiektai neturi interesų, galinčių kelti grėsmę nacionaliniam saugumui, perkančiosioms organizacijoms, veikiančioms gynybos srityje arba srityse, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, teikia Valstybės saugumo departamentas ir Operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos. Tai yra būtent dėl tiekėjų patikimumo.

PIRMININKAS. I. Šimonytė jūsų...

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, aš jau kurį laiką keliu ranką. Ačiū, Pirmininke. Iš esmės pasiūlymas yra toks, kad būtų aiški procedūra, kaip ta informacija, kuri yra reikalinga įvertinti patikimumą, yra gaunama. Iki tol įstatymo nuostata buvo gana abstrakti, procedūra nebuvo aprašyta, komitetas siūlo tą aiškiai aprašyti.

PIRMININKAS. Ir jūs nereikalaujate balsuoti? Tiesiog suderinta nuomonė ir jai pritartė abi pusės? Gerai. Ačiū.

Kitas pasiūlymas, antrasis, taip pat Audito komiteto, jį jau ministras pakomentavo – pritarti iš dalies. Taip pat sutinkate su šia išreikšta nuomone.

Toliau dėl 33 straipsnio Seimo narės A. Bilotaitės pasiūlymas...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Susijęs.

PIRMININKAS. ...bet jis yra susijęs, tai nesvarstome. Audito komiteto yra pasiūlymas dėl 32 straipsnio, keičiama 3 dalis. Išdėstyti taip... Audito komitetas ir komiteto nuomonė yra pritarti iš dalies.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Tinka. Ačiū.

PIRMININKAS. Tinka. Su tokiu pritartimu mes galime baigti svarstymą. Dėkojame pranešėjui.

Motyvai už, prieš. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu? Atrodo, bendrą sutarimą radome. Balsuojame? Balsuojame.

Balsavo 103 Seimo nariai: už – 98, prieš – 1, susilaikė 4 Seimo nariai. Po svarstymo pritarta.

Kitas projektas – Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Dėl jo yra taip pat Seimo narės A. Bilotaitės pasiūlymas, dėl 3 straipsnio. Virginijau Sinkevičiaus, prašau į tribūną. Turbūt susijęs ir jau svarstyti pasiūlymo negalime?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ten tas pats, susiję. Jeigu kalbame apie projektą Nr. XIII-2971, tai yra Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymą...

PIRMININKAS. Taip.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). ...būtent pakeitimo įstatymo projektą, tai yra susijęs teisės aktas.

PIRMININKAS. Susijęs ir svarstyti negalime?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Visos pastabos yra susijusios. Jeigu...

PIRMININKAS. Audito komiteto yra pasiūlymas dėl 27 straipsnio.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerai, tuoj pat paskaitysime. Taip, Audito komiteto siūlymas, kuriam komitetas...

PIRMININKAS. Iš dalies.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). ...pritartė iš dalies, būtent pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui... Taip, pritarta iš dalies. Tai yra tiesiog papildymas 27 straipsnio. 101 straipsnio 3 dalies pakeitimas, kad Viešųjų pirkimų tarnyba, paskyrusi arba gavusi informaciją apie teismo paskirtą administracinę nuobaudą perkančiojo subjekto darbuotojui, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną

nuo sprendimo skirti administracinę baudą įsiteisėjimo (žodis „priėmimo“ keičiamas į „įsiteisėjimo“) apie tai praneša perkančiojo subjekto vadovui. Komiteje yra pritarta ir siūloma pritarti su komiteto patobulinimais.

PIRMININKAS. Gal, Agnė Bilotaite, galėtumėte pasakyti komiteto išvadą?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Komiteto nuomonė, kad mes pritariame Ekonomikos komiteto pozicijai, kadangi suinteresuotos institucijos rado konsensumą. Siūlytina pritarti komiteto siūlytam reglamentavimui.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu tokiam nutarimui? Ačiū.

Kitas pasiūlymas taip pat yra Seimo narės A. Bilotaitės. Nebesvarstomas dėl 28 straipsnio.

29 straipsnis. Yra Audito komiteto pasiūlymas, kuriam Ekonomikos komitetas pritarė iš dalies. Ar Audito komitetas sutinka su tokiu pritarimu?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Taip, mūsų komitetas sutinka.

PIRMININKAS. Sutinka. Galime pritarti visi bendru sutarimu? Dėkoju.

Ir dėl 37 straipsnio taip pat yra Audito komiteto pasiūlymas. Ekonomikos komitetas pritarė iš dalies. Tas pritarimas yra bendras?

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Taip, komitetas sutinka.

PIRMININKAS. Bendras. Dėkoju. Galime pritarti bendru sutarimu visam šiam pasiūlymui.

Dėl motyvų dėl viso Seimo nariai neužsirašė. Gal galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo šiam projektui?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Galime.

PIRMININKAS. Galime. Ačiū, pritarta.

Kitas projektas – Koncesijų įstatymo 3, 23 straipsnių ir 7 priedo pakeitimo įstatymo projektas. Pasiūlymų dėl jo nėra. Motyvai. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Galime.

PIRMININKAS. Po svarstymo galime pritarti. Ačiū, pritarta.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Viskas.

10.45 val.

Viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-327 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-3389(2) (svarstymas)

PIRMININKAS. Darbotvarkės 1-2.4 klausimas. Čia jau dėkoju V. Sinkevičiui, kviečiu R. Miliūtę. Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-3389. Svarstymas.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamasis Pirmininke. Labas rytas, gerbiami kolegos. Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė minėtų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Kadangi nei Seimo kanceliarijos Teisės departamentas, nei Europos teisės departamentas prie Teisingumo ministerijos pastabų neturėjo, komitetas priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė, dėl motyvų taip pat. Kolegos, gal galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo šiam lydimajam projektui? Ačiū, pritarta.

10.46 val.

Centrinių kredito unių įstatymo Nr. VIII-1682 5, 15, 17, 20, 30, 32 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-3099(2), Kredito unių įstatymo Nr. I-796 5, 10, 21, 29, 40, 45, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIP-3100(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3.1 klausimas – Centrinių kredito unių įstatymo 5, 15, 17, 20, 30, 32 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-3099 ir lydimasis Kredito unių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir 52, 53 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas Nr. XIIIP-3100. Abiejų projektų svarstymas. Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto narys J. Varžgalys.

J. VARŽGALYS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, komitetas svarstė ir nutarė pritarti patobulintam įstatymo projektui, atsižvelgdamas į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir komiteto išvadas. Balsavimo rezultatai: pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Dėl motyvų? (*Balsai salėje*) Dėl motyvų taip pat. Gerbiami kolegos, po svarstymo pasiūlymų nebuvo. Galime pritarti šioms projektams bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Pritariame. Dėkoju.

10.48 val.

Valstybės skolos įstatymo Nr. I-1508 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3181(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Valstybės skolos įstatymo 2, 3, 5 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3181. Svarstymas. Pranešėjas – Biudžeto ir finansų komiteto narys V. Ažuolas. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Komitetas svarstė minėtą įstatymo projektą. Balsavimo rezultatai – bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Dėl motyvų taip pat.

Gerbiami kolegos, kviečiu pritarti bendru sutarimu šiam įstatymo projektui po svarstymo. Bendru sutarimu pritarta. Ačiū.

10.49 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“ projektas Nr. XIIIIP-3442 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-5.1 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“ projektas Nr. XIIIIP-3442. Pranešėjas – S. Jakeliūnas. Prašau. S. Jakeliūnas. Prašau.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamasis Pirmininke, frakcijos vardu noriu paprašyti pusės valandos pertraukos dėl šio darbotvarkės klausimo. Ačiū.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti bendru sutarimu šiam pasiūlymui? (*Balsai salėje*) Negalime. Balsuojame. Pritariantieji S. Jakeliūno pasiūlymui frakcijos vardu dėl pusės valandos pertraukos balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 98 Seimo nariai: už – 59, prieš – 32, susilaikė 7 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta. Pusės valandos pertrauka.

10.50 val.

Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2420(3) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2420. Svarstymas. Biudžeto ir finansų komiteto išvadą paskelbti kviečiu V. Rinkevičių į tribūną. V. Rinkevičių kviesčiau į tribūną paskelbti Biudžeto ir finansų komiteto išvadą.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Biudžeto ir finansų komitetas apsvarstė projektą Nr. XIIIIP-2420(2), jam pritarė. Buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabų, į jas buvo atsižvelgta. Taip pat Europos teisės departamento prie Teisingumo ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabų, į jas atsižvelgta. Tačiau Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabos yra dėl viso projekto. Šiuo atveju mes svarstome tik vieną pataisą, todėl tai bus perduota Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Taip pat gauta Vyriausybės išvada pritarti. Ir Seimo nario J. Varkalio pataisa, kuriai komitetas nepritarė. Pataisą reikia pristatyti? Šia pataisa Seimo narys siūlė neapmokestinti 15 % gyventojų pajamų mokesčio tarifu paramos įsigyjant būstą. Tačiau tai yra ne šio įstatymo, o Mokesčių administravimo įstatymo dispozicija, todėl ir nepritarta. Viskas.

PIRMININKAS. Dėkoju V. Rinkevičiui. Dabar kviečiu M. Navickienę paskelbti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas komitetas, svarstė projektą Nr. XIII-2420. Pritarė projektui ir siūlo pagrindiniam Biudžeto ir finansų komitetui patikslinti šio projekto nuostatas, kad savivaldybėse būtų užtikrintas viešumas ir skaidrumas, teikiant finansinę paramą jaunosioms šeimoms.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dabar prašyčiau V. Rinkevičių grįžti į tribūną, svarstysime J. Varkalio pasiūlymą. Ar yra J. Varkalys? Nėra. Prašau jūsų ir pristatyti J. Varkalio pasiūlymą.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Kaip minėjau, šiuo pasiūlymu kolega siūlė neapmokestinti 15 % gyventojų pajamų mokesčio tarifu paramos, kuri teikiama būstui įsigyti. Tačiau šis pasiūlymas yra ne šio įstatymo, o Mokesčių įstatymo dispozicija, todėl ir buvo nepritarta. Pasiūlymą reikia teikti dėl Mokesčių administravimo įstatymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė dėl šio pasiūlymo. Gerbiami kolegos, J. Varkalio nėra, todėl kviečiu balsuoti dėl šio pasiūlymo. Tie, kurie pritaria J. Varkalio pasiūlymui, balsuoja už, tie, kurie pritaria komiteto nuomonei nepritarti, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 96 Seimo nariai: už – 33, prieš – 13, susilaikė 50 Seimo narių. Pasiūlymui nepritarta.

Motyvai dėl viso. Seimo nariai neužsirašė. Yra užsirašiusių. Motyvai dėl viso. Motyvai už – M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, vienas dalykas yra sudaryti galimybes skatinti jaunas šeimas, ir tai yra geras dalykas, kad ne tik valstybė, Vyriausybė, bet ir savivaldybės prie to prisideda. Dabar mes dar įtraukiame ne tik savivaldybes, bet ir verslą. Man atrodo, čia reikia labai aiškiai pasakyti, kokie yra galutiniai tikslai. Šiuo sprendimu mes sakome, kad verslas gali remti, bet verslas ir taip gali remti su labai aiškiomis mokestinėmis pasekmėmis, tai yra jeigu darbuotojas dirba toje įmonėje, tai jis, gaudamas paramą įsigyti būstą... ta parama būtų apmokestinama kaip pajamos natūra ir būtų pilni darbo santykių mokesčiai pridėti, ir darbuotojas ar darbdavys atitinkamai pagal savo dalį turėtų susimokėti. Tai niekaip neskatinėtų darbdavio būtent remti tokią formą.

Dabar jeigu *oberhausas* arba vystytojas pasiūlo, tai vėlgi yra labai aiškos mokestinės implikacijos. Jeigu yra tik apsiribojama šiuo sprendimu, tai kaip ir viskas *okey*. Bet jeigu po šio sprendimo seks ir papildomos mokestinės lengvatos, tai, man atrodo, turėtų būti labai aiškiai apibrėžta, kokia tvarka tos mokestinės lengvatos bus skiriamos ir koks jų galutinis tikslas, kad neatsirastų dar viena landa, kaip būtų galima ypač vystytojams išvengti mokestinių prievolių.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl nuomonės prieš niekas neužsirašė. Nuomonės neišsiskyrė, siūlau po svarstymo pritarti bendru sutarimu. Pritarta. Dėkoju.

10.56 val.

Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2457 (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2457. Pranešėjas – A. Dumbrava, Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Svarstymas. Prašom pateikti išvadą.

A. DUMBRAVA (TTF). Gerbiamas Pirmininke, mielieji kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas svarstė Išmokų vaikams įstatymo projektą Nr. XIII-2457 ir teikia tokį sprendimą ir siūlymus: Išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 12, 17, 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIII-2457 atmesti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pirmąją pastabą ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 19 d. išvadą. Už – 9, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų neužsirašė Seimo nariai. Ar galime bendru sutarimu atmesti šį projektą, kaip siūlo komitetas? Balsuojame. Pritariantieji komiteto siūlymui atmesti balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 94 Seimo nariai: už – 75, prieš – 5, susilaikė 14 Seimo narių. Projektas atmestas.

10.59 val.

Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1987(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1987(2). Svarstymas. Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą paskelbs J. Rimkus. Kviečiu.

J. RIMKUS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip pagrindinis komitetas, 2019 m. gegužės 8 d. svarstė Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-1987. Buvo gauta Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadų, joms pritarta. Kaimo reikalų komiteto nuomonė išklaudyta, Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvadai pritarta iš dalies. Įstatymo projektui komitetas pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 10, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Dėkoju. A. Gaidžiūną paprašysiu pristatyti Kaimo reikalų komiteto išvadą.

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, Kaimo reikalų komiteto sprendimas – iš esmės pritarti Užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1987, tačiau siūlyti pagrindiniam Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui projektą patobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Seimo Kaimo reikalų komiteto pasiūlymus.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš, susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskutuoti užsirašė du Seimo nariai. Kviečiu A. Butkevičių į tribūną. Nėra A. Butkevičiaus. T. Tomilinas. Nei A. Butkevičiaus, nei T. Tomilino. Daugiau diskutantų nėra.

Gerbiami kolegos, buvo gauta Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuomonė ir komitetas jai pritarė iš dalies. Ar galime pritarti tokiam pritarimui iš dalies? Galime bendru sutarimu.

Motyvai už. Motyvai už – Seimo narė R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDDF). Gerbiami kolegos, aš tiesiog noriu informuoti, kad mūsų komitetas šį klausimą svarstė ne vieną kartą, nes iš tiesų buvo diskusija dėl to, ar turėtų būti 4 EDV, ar 2 EDV. Po pirmo svarstymo mūsų komiteto nariai vienmandatininkai bendravo savo rinkimų apygardose ir apylinkėse su tais ūkininkais, kurie turi 1, 2, 3 hektarus žemės, vieną ar dvi karves, ir iš tikrųjų grįžo su tokia nuomone, jog reikia tikrai įvertinti tai, kad tie skaičiuojami 4 EDV, kas buvo projekte ir kam pritarė mūsų Kaimo reikalų komitetas, tai iš viso yra 4 tūkst. 800 eurų ir apie 70 % tų pinigų tiesiog nueina į sąnaudas, kadangi reikia ir dirbti, ir išlaikyti ūkį. Faktiškai pelno šitie žmonės neturi jokio.

Turėdamas omenyje, kad didžioji dauguma iš jų yra dirbę įvairius darbus, nutrauktos darbo sutartys ir įsidarbinimo atveju jie turi... ne įsidarbinimo atveju, darbo paieškos atveju paprasčiausiai jiems yra sudėtinga, jie nėra aktyvios darbo rinkos dalyviai, jie negauna bedarbio pašalpos, mūsų komitetas priėmė sprendimą didžiąja balsų dauguma, kad reikia nepritarti arba iš dalies pritarti Vyriausybės išvadai. Mes kviečiame ir prašome, kad palaikytumėte komiteto nuomonę būtent balsuoti už tą projektą, kuris buvo pateiktas su 4 EDV.

PIRMININKAS. Nuomonių prieš nebuvo. Kolegos, gal galime pritarti po svarstymo bendru sutarimu projektui? Ačiū.

11.04 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3191(2), Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3192(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9.1 klausimas – Farmacijos įstatymo Nr. X-709 58 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3191. Svarstymas. Sveikatos reikalų komiteto pirmininkė A. Kubilienė. Sveikatos reikalų komiteto išvada. Lydimasis įstatymas – Sveikatos draudimo įstatymo 10 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3192. Prašau.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, balandžio 24 dieną svarstė šį projektą ir sprendimas yra pritarti komiteto išvadai ir komiteto patobulintam įstatymo projektui.

Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš nebuvo, susilaikė 4.

Ir lydimąjį? Pirmininke, ir lydimąjį?

PIRMININKAS. Ir lydimąjį, taip.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, taip pat balandžio 24 dieną svarstė šį projektą ir sprendimas yra pritarti komiteto išvadai ir komiteto patobulintam įstatymo projektui: už – 5, prieš – 1, susilaikė 4. Pirmininko balsas lėmė.

PIRMININKAS. Dėkoju. Diskutuoti užsirašė trys Seimo nariai. Kviečiu J. Oleką.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, mano noras yra pristatyti poziciją, nes šiuo įstatymo projektu siūloma sukurti naują instituciją – tarybą, kuri spręstų dėl vaistų ar priemonių įtraukimo į kompensuojamųjų vaistų sąrašą. Man atrodo, kad dabartinė esama tvarka, kuria nustatoma, kokie vaistai yra įtraukiami į kompensuojamųjų sąrašą, atitinka tuos esamus poreikius, tik galbūt nėra politinės valios, kad būtų pakankamai aiškiai ta tvarka ir tas kompensavimas nustatomas.

Dar daugiau, man atrodo, kad yra, na, tiesiog tokio jovalo, liaudiškai tariant, kai kompensuojamieji vaistai įtraukiami arba išbraukiami keletą kartų per metus. Dokumentai, kurie turėtų būti pateikiami, atliekamas vertinimas dėl vaisto, preparato ar medicinos pagalbos priemonės tikslingumo įtraukti į kompensuojamųjų sąrašą, iš esmės nesikeičia. Tačiau komisija, kuri svarstytų ir kuri teiktų pasiūlymus, atsiranda kaip savarankiška atskira institucija ir dar prie jos atsiranda apeliacinė komisija. Mes turime tokį pučiamą biurokratinį aparatą, kuris, man atrodo, tikrai nesumažins, nepagreitins sprendimo priėmimo, bet jį kaip tik gali ir pailginti.

Dar vienas aspektas, kuris čia yra svarstytinas, tai iš tikrųjų pačios komisijos sudėtis, nes yra iškeliama tam tikri reikalavimai. Sakykim, kad ir universiteto ligoninėms, kad gydytojas, kuris skiriamas atstovauti į šią instituciją, turi turėti tam tikrą darbo stažą. Nevyriausybinių organizacijos taip pat yra apribojamos, jų dalyvavimas ta prasme, kad jeigu susikuria kuri nors nauja organizacija, tai, norėdama atstovauti savo organizacijos narių skaičiui, toks žmogus turi... pati organizacija turėtų gyvuoti daugiau kaip metus laiko. Mes matėme praeitais metais tokį impulsyvų ir, man atrodo, teisingą medikų įsijungimą, tai yra Lietuvos medikų sąjūdžio susikūrimą, tai pagal šią nuostatą jie tiesiog negalėtų atstovauti, nes jie neturėtų dar reikiamo stažo. Todėl tiek pačios tarybos, tiek apeliacinės komisijos sudarymas, man atrodo, gali tiesiog sudaryti daugiau biurokratinių kliūčių, kad vaistai būtų sėkmingai įtraukiami ir būtų tame kompensuojamųjų vaistų sąrašė, todėl aš manau, kad dėl to gali nukentėti mūsų pacientai. Man atrodo, kad tokiems pakeitimams reikėtų nepritarti. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu diskutuoti A. Matulą.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, iš tiesų, kai skaitai projekto aiškinamąjį raštą, lyg ir rašoma, kad pagrindinis tikslas yra įvesti rinkliavą už paraiškų vertinimą. Bet kai žiūrime į įstatymo projektą, tai matome, kad prisidengiant rinkliava buvo bandoma ar yra bandoma toliau koncentruoti valdžią ministerijos, tiksliau, sveikatos apsaugos ministerijos rankose.

Įtarimą dėl mano pasakytų žodžių kelia keletas aplinkybių. Tai, kad sudarant komisiją yra mažinamas visuomenės atstovavimas šitoje komisijoje, pacientų organizacijų atstovavimas. Taip pat pradiniam variante buvo siūloma iš esmės atsisakyti komisijos posėdžio garso įrašų darymo, ir dėl to labiausiai, nors ir keista, komitete prieštaravo farmacininkų atstovai, kurie, matyt, įtaria, kad kai kuriais atvejais kai kurie vaistai papuola ne visai skaidriai, su visomis išimtimis į kompensuojamųjų vaistų sąrašą. Ir jie patys prašė, kad būtų daromas įrašas, kad visuomenė ar suinteresuoti asmenys galėtų išklausti ir pasitikrinti protokolus ir garso įrašus. Ir kitas dalykas, dabar tiek vaistų įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarka, tiek sąrašai turi būti suderinti su Privalomojo sveikatos draudimo taryba, kurios atstovavimas yra ganėtinai platus – įeina ir kitų ministerijų atstovai, ir visuomeninių organizacijų atstovai.

Šiuo atveju yra siūloma išbraukti, kad Privalomojo sveikatos draudimo taryba derina sąrašus, ir buvo motyvuojama tuo, kad neva užima daug laiko. Kai kurie dalykai Sveikatos reikalų komitete pataisyti, bet ne visi. Aš, kolega R. Martinėlis ir I. Degutienė esame registravę pataisas, kuriomis siūlome kai kuriuos dalykus, kurie užtikrina visuomenės tinkamą dalyvavimą ir viešumą, vis dėlto įrašyti.

Kitas dalykas, kolegos, jūs girdėjote, žiniasklaidoje buvo keletas straipsnių, kad prisidengiant šituo įstatymo projektu lyg ir ketinama įvesti tam tikras kvotas. Buvo minimos kelios sumos. Viena suma – apie 30 tūkst. pacientui, ir jeigu nėra efekto, tada bus taikomos kitos priemonės. Kokios tos kitos priemonės, neaišku. Man teko gauti, pavyko gauti ministro įsakymo projektą dėl šitų įstatymų, jeigu jie būtų priimti. Ten irgi nėra tų sumų nurodyta, bet iš esmės ne kartą kalbama apie tai, kad pagrindas bus ekonominis vaisto vertinimas. Jeigu nebus tam tikro poveikio arba bus įvertintos kitos aplinkybės, galimai amžius ir panašiai, tada galės būti taikomos tam tikros kvotos arba kitos priemonės. Kokios tos kitos priemonės, mes atsakymo negauname.

Kolegos, aš siūlau, jeigu bus pritarta įstatymo projektui su mūsų pataisomis, galbūt ir galima balsuoti už šitą įstatymo projektą. Jeigu ne, tikrai siūlyčiau nebalsuoti, nes šitas įstatymo projektas, kaip minėjau, koncentruoja valdžią ministro rankose ir išeina taip, kad ministras sudaro komisiją, komisija dažniausiai bus sudaroma iš ministerijai pavaldžių institucijų arba universitetų, kurių steigėja yra ministerija, narių. Jie pasiūlo, kokį vaistą išbraukti arba įtraukti į sąrašą, atsiskaitoma Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomonės, paliekama tik Valstybinės ligonių kasa nuomonė, o Valstybinė ligonių kasa yra tiesiogiai pavaldi ministerijai. Ir ta komisija sudaryta, kaip sakiau, ministro įsakymu, ir pats ministras tvirtina tą sąrašą. Taip padaromas uždaras ratas, visuomenė eliminuojama iš esmės iš to proceso. Tokie dalykai Lietuvoje neturėtų būti toleruojami.

PIRMININKAS. Diskutuoti kviečiu A. Verygą.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, nepaisant išsakytų nuogastavimų, aš vis tik kviesčiau pritarti ir palaikyti šitą įstatymo projektą. Pabandyčiau trumpai paaiškinti kodėl.

Lietuva yra viena iš nedaugelio apskritai likusių Europoje, Europos Sąjungos, EBPO šalių sąraše valstybių, neturinčių tokio sveikatos technologijų vertinimo. Skirtingai negu išsakė oponuojantys kolegos, dabartinis vaistų įtraukimo procesas gali kelti tikrai labai daug klausimų tiek dėl skaidrumo, tiek pagal tai, kokius kriterijus vertina įvairūs vertintojai sprendami, kokį vaistą įtraukti, kokį vaistą išbraukti iš kompensuojamųjų vaistų sąrašo. Aš vis dėlto kviesčiau kolegas labai atsakingai kalbėti ir pacientams, juo labiau kad buvo priskaldyta malkų ir paskleista melaginga informacija pacientams, ką kolega A. Matulas minėjo apie kažkokias minimas sumas. Bent jau mes neklaidinkime pacientų ir nekalbėkime apie kvotas, nes, manau, tikrai visi esame pakankamai išsilavinę, kad suprastume, kas tai yra (...), kurie yra skaičiuojami, produktyvūs, išsaugoti gyvenimo metai, kad suprastume, kad ta suma nėra pacientui skiriama gydymo suma. Tai bent jau mes neužsiimkime tokiais spekuliacijomis ir neklaidinkime pacientų, nes pacientams gydymo sumos nėra ribojamos.

Dabar kodėl vis dėlto reikia mums tokių mechanizmų? Aš jums pasakysiu du skaičius tam, kad jūs įsivaizduotumėte, apie ką mes kalbame. Šiandien mes kompensuojame apie 500 veikliųjų vaistų medžiagų, turime kompensuojamųjų vaistų sąrašą. Pasižiūrėjau statistiką, kiek vaistų jau dabar yra įvairios kūrimo stadijos. 2017 metais tokių buvo 15 tūkst. Iš tų 15 tūkst. apie keli tūkstančiai vaistų artimiausiu metu, kai pereis klinikinius tyrimus, pasieks šalis, bus pateiktos paraiškos kompensuoti.

Kad suprastumėte, dėl tokių skaičių nuogastauja ne tokios šalys kaip Lietuva, bet tokios kaip Vokietija, Japonija. Ir iš tikrųjų jau dabar labai galvoja, ką daryti, kad tas vaistų skaičius nesužlugdytų mūsų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, nes tai bus brangūs vaistai, tai bus inovatyvūs vaistai, ir mums reikia turėti įrankių, kaip pasirinkti, kuris vaistas sukuria didesnę vertę, kuriuos pirma kompensuoti, kuriuos gal vėliau, gal galime palaukti ir panašiai. Galų gale turėti įrankį derėtis dėl kainos, nes brangių vaistų kainų skirtumai gali skirtis net kelis kartus skirtingose valstybėse. Šiandien mes net negalime tų kainų realiai sužinoti, nes informacija būna konfidenciali, ir šalys ja nesikeičia tarpusavyje.

Dabar dėl valdžios koncentravimo ir pacientų organizacijų. Mielieji kolegos, kalbėdami apie tai, kad pacientų organizacijų įtraukimas padidins kokią nors skaidrumą, sakydami A, pasakykite turbūt ir B. Man teko pasidomėti, kiek pacientų organizacijų yra deklaravusios savo pajamas ir išlaidas, iš ko jos gauna paramą, ar ta parama nėra iš farmacinių kompanijų. Kaip jūs vertintumėte, jei pacientų organizacija, kuri gauna pinigų iš vaistų gamybos kompanijos, kuri ateina su vaistų įtraukimu į kompensuojamųjų sąrašą, pati ir dalyvauja visame procese, net nedeklaruodama, kad yra gavusi tokią paramą. Tai ar tai prideda skaidrumo? Niekas neeliminuoja pacientų, bet iš tikrųjų ten yra labai daug neišspręstų dalykų ir tikrai pasistengsime pasirengti tvarkas, kad bendradarbiausime tik su tomis, kurios yra aiškiai deklaravusios, iš kur yra gavusios paramą. Tokiu atveju, jeigu yra gavę paramą iš vaisto gamintojo, kuris ateina dėl kompensavimo, kad nusišalintų nuo proceso, nes iš tikrųjų tai yra paslėpti lobistiniai dalykai.

Tikrai, kolegos, kviesčiau pritarti šiam įstatymui, nes, kaip ir minėjau, mes esame viena iš paskutinių valstybių, neturinčių tokio mechanizmo, ir jeigu jo nesusikursime, ateityje gali atsitikti taip, kad mes pirsime vaistą už tokią kainą, kokią pasiūlys gamintojas, ir tiek, kiek pasiūlys gamintojai, be jokių šansų normaliai derėtis.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiame A. Kubilienę į tribūną. Svarstysime pasiūlymus. Dėl projekto Nr. XIII P-3191 yra Seimo narių A. Matulo, R. Martinėlio ir I. Degutienės pasiūlymai. Antanai Matulai, pristatote? Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kaip ir minėjau, kolegos, mes siūlome atkurti viešumą. Čia ministro išsakyti argumentai, kad neva turėtų turėti įrankį kainoms mušti, aš sutinku, mes sutinkame, kad turi būti tas įrankis, bet tikrai ne pacientų sąskaita. Turėtumėte surasti kitus derybinius instrumentus, o ne tokius, kad jeigu nenumušite kainos, tai mes tų vaistų neįtrauksime. O kenčia tai pacientas. Visiškai kita logika turi būti. Kur yra empatijos jausmas?

O tos išsakytos abejonės dėl paciento paramos ir panašiai, taip, reikia aiškintis, reikia tirti, bet man yra keista, kad jums nekelia abejonių viceministrė, kurios pusbrolis vadovauja vienai Pabaltijo farmacinei kompanijai, ir galima įžvelgti korupcijos požymių, bet jūs čia nieko nematote, nieko nekeičiate. Mes siūlome vienu siūlymu atkurti, kad pacientų organizacijos atstovauja nevyriausybinėms organizacijoms, ne dviem, bet trimis, taip, kaip ir dabar yra, ir siūlome pataisyti, kad nevyriausybinių organizacijų, kurios atstovauja šeimos gydytojams, ne tik šeimos gydytojams, bet ir gydytojams specialistams. Gydytojai specialistai irgi turėtų komisijoje turėti savo atstovą, nes tam tikra specifiška išrašant vaistus gydytojų specialistų irgi yra.

Taip pat siūlome, kad būtų atkurtas garso įrašas. Ne taip, kaip dabar jau komiteto šiek tiek yra pataisyta, bet tiesiog siūlome atkurti tą tekstą, kuris yra dabar įstatyme, kad garso įrašas privalo būti daromas, ministras tik nustato tvarką susipažinimo. Siūlome pritarti mūsų pataisoms, kurios šį projektą padarys šiek tiek skaidresnį, ir galbūt būtų galima po svarstymo pritarti.

PIRMININKAS. Ačiū. Galime manyti, kad 10 palaikančių yra, kad būtų svarstomas šis pasiūlymas.

Komiteto nuomonė. Prašau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritarti. Pasiūlymas yra iš dviejų dalių. Dėl pirmos dalies dėl komisijos sudėties manytina, kad pacientų atstovavimas komisijoje yra pakankamas. Taip pat į komisijos sudėtį siūloma įtraukti du universiteto ligoninių gydytojus, turinčius ne mažesnę kaip penkerių metų medicinos praktiką. Tai ir bus gydytojai specialistai. Taip pat papildyti komisijos sudėtį nevyriausybinių organizacijų, atstovaujančių šeimos gydytojams, atstovais. Manytina, kad tiek aukščiausio lygio sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių universiteto ligoninių gydytojai specialistai savo ekspertinėmis žiniomis, tiek šeimos gydytojai, kurie pacientams išrašo didžiąją dalį vaistinių preparatų – iki 90 %, ženkliai prisidės prie komisijos veiksmingumo ir efektyvumo.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, papildomų nevyriausybinių organizacijų, atstovaujančių gydytojams specialistams, atstovų įtraukimas nėra tikslingas. Be to, šių atstovų parinkimas būtų sudėtingas dėl didelio skirtingų specialybių gydytojų specialistų, atstovaujančių nevyriausybiniams organizacijoms, skaičiaus. Jų yra maždaug apie 60.

Dėl 2 dalies – dėl nuostatų, susijusių su komisijos darbo tvarka ir jos organizavimu. Konstitucinio Teismo aktuose ne kartą yra konstatuota, kad įstatymai nustato bendro pobūdžio taisykles, o poįstatyminiuose teisės aktuose jos gali būti detalizuojamos, gali būti reglamentuojama jų įgyvendinimo tvarka.

Atsižvelgiant į tai, manytina, kad nuostatos, susijusios su komisijos darbo tvarka bei jos organizavimu, yra ne įstatymo, o poįstatyminio reguliavimo dalykas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina įstatyme palikti tik nuostatą, kad komisijos ir apeliacinės komisijos posėdžiai protokoluojami ir daromi šių posėdžių garso įrašai, o komisijų posėdžių protokolų skelbimo ir pareiškėjų susipažinimo su komisijų posėdžių garso įrašais tvarką pavesta nustatyti sveikatos apsaugos ministrui.

PIRMININKAS. Dėkoju pranešėjai.

Motyvai. Už pasiūlymą – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš kviesčiau Sveikatos reikalų komitetą ir čia, Seimo plenarinių posėdžių salėje, esančius Seimo narius iš tikrųjų palaikyti pasiūlymą. Žiūrėkite, mes... Pasiūlymas yra išsaugoti tą patį pacientų atstovavimą. Nemažinti atstovavimo komisijoje, taryboje, kuri priims sprendimą dėl kompensuojamųjų vaistų. Ar čia padidėja, ar pamažėja? Jeigu mes sumažiname atstovavimą, ar dėl to pasidaro skaidriau? Tos ministro abejonės dėl galimos farmacinių kompanijų įtakos turėtų būti sprendžiamos kitais būdais – ar deklaravimo, ar kitu. Bet dabar dėl to, kad šiuo metu atstovauja pacientams trys žmonės, vienu sumažinus pasidarys skaidriau, tai kaip tik gali būti dar mažiau to skaidrumo.

Dėl specialistų atstovavimo. Mes žinome tam tikras įtampas, ginčus dėl to, kad labai daug kas sukoncentruota sprendimams priimti tik universitetinėse ligoninėse. Pasiūlymas, kad būtų įtrauktas specialistas, kuris galėtų atstovauti ir kitai nuomonei, na, sakykim, dirbantis nebūtinai universitetinėje ligoninėje, bet galbūt kokioje regiono ligoninėje dalyvaujantis, aktyvus tos specialistų draugijos narys, man atrodo, kaip tik suteiktų dar vieną papildomą žvilgsnį, kad priimamas sprendimas būtų objektyvesnis.

Todėl tikrai sunkiai suprantama Sveikatos reikalų komiteto ir ministro pozicija, kad pacientų atžvilgiu negalima komisijos išlaikyti tokios, kokia yra, o gydytojų atžvilgiu dar įtraukti vieną papildomą specialistą, kad priimamas sprendimas būtų objektyvesnis. Aš siūlau, kolegos, palaikyti ir bendrai sutarti, kad mes turime tą poziciją išsaugoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl nuomonės prieš neužsirašė Seimo nariai. Balsuojame dėl pasiūlymo. Tie, kurie pritaria Seimo narių A. Matulo, R. Martinėlio ir I. Degutienės pasiūlymui, balsuoja už, tie, kurie pritaria komiteto nuomonei – nepritarti, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 97 Seimo nariai: už – 42, prieš – 35, sulaukė 20 Seimo narių. Pasiūlymui nepritarta. Motyvai dėl viso. Dėl motyvų dėl viso Seimo nariai neužsirašė.

Kviečiu balsuoti po svarstymo.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 62, prieš nebuvo, susilaikė 33 Seimo nariai. Projektui po svarstymo pritarta.

Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotojas A. Nekrošius.

PIRMININKAS (A. NEKROŠIUS, LVŽSF). Svarstome įstatymo projektą Nr. XIII P-3192(2). Kviečiu A. Kubilienę į tribūną. Žiūrime pataisas. Seimo narių A. Matulo, R. Martinėlio, I. Degutienės siūlymas. Prašau pristatyti, Antanai.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, kaip ir minėjau, šiuo metu įstatyme yra toks tekstas: „Kompensuojamųjų vaistų ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių sąrašus ir įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarką tvirtina sveikatos apsaugos ministras, įvertinęs Valstybinės ligonių kasos ir Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomonę.“ Siūloma išbraukti, kad Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomonės dėl sąrašo jau nereikia. Tai kaip kitaip įvertinti, kad yra mažinamas viešumas, mažinamas skaidrumas, nes Privalomojo sveikatos draudimo taryboje yra plačiai atstovaujama visuomenei, kitoms institucijoms? Ar mes vėl norime sulaukti tokio sprendimo, kurį dabar paskelbė Vyriausiasis administracinis teismas, kur į teismą buvo kreiptasi dėl vieno ministro įsakymo dėl kaulų čiulpų transplantacijos sąlygų supaprastinimo. I. Šimonytės ir gerbiamojo V. Kernagio. Teismas pripažino... iš esmės vien dėl to, kad nebuvo derinta su visuomene, buvo pažeistos viešumo, skaidrumo sąlygos. Toliau einama tuo keliu.

Labai prašau jūsų, prašome visi teikėjai pritarti, kad vis dėlto reikia išklausti ne tik Ligoninių kasas, o Ligoninių kasų nuomonė bus tokia, kokios reikės ministerijai, nes tai yra ministerijai pavaldi institucija. O Privalomojo sveikatos draudimo taryba yra iš esmės nepriklausoma, plačiai atstovaujama visuomenės ir jos nuomonė, nors galbūt užtruks kelias dienas, yra labai svarbi, turi būti labai svarbi.

PIRMININKAS. Dėkojame už pristatymą. Komiteto nuomonė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Komiteto nuomonė yra nepritari ir argumentai yra tokie. Privalomojo sveikatos draudimo tarybos dalyvavimas, tvirtinant kompensavimo sąrašus, yra formalus ir dubliuoja Ligų, vaistinių preparatų ir medicinos pagalbos priemonių kompensavimo komisijos darbą. Be to, šiuo metu susiklosčiusi praktika rodo, jog Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomonės reikia laukti ilgai ir tai vilkina sprendimų priėmimo procesą. Privalomojo sveikatos draudimo tarybos dalyvavimo neatsisakoma, tvirtinant kompensuojamųjų vaistų ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarką.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl pataisos nuomonė už – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Aš tikrai kviesčiau pritarti, nes, kaip kolega pristatė, Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nuomonė būtų čia labai svarbi, kadangi tai liktų vienintelė institucija, kuri atstovautų plačiam tiek medikų, tiek pacientų ratui. Tikrai labai sunku suprasti motyvus, kodėl to norima atsisakyti. Motyvas, kad ilgai užtrunka svarstymas, tai yra ministerijos darbo organizavimo brokas, nes Privalomojo sveikatos draudimo tarybai vadovauja ministro deleguotas žmogus ir paprastai, jeigu norėtų, kad atsakymas ateitų greičiau, matyt, tarybos posėdį galėtų organizuoti ir tada, kai reikia, kad neužtruktų sprendimo priėmimas. Dėl tokio motyvo dabar atsisakyti nuomonės, man atrodo, iš tikrųjų yra neteisinga, todėl aš kviečiu palaikyti kolegų teikiamas pataisas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai dėl pataisos išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl Seimo narių A. Matulo, R. Martinėlio ir I. Degutienės siūlymo.

Balsavo 100 Seimo narių: už – 44, prieš – 36, susilaikė 20. Pataisai nepritarta.

Dėl viso ar kas nors užsirašė? Nuomonė prieš – J. Olekas. Prašom.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi nepavyko jūsų įtikinti, kad mūsų siūloma pataisa būtų pagerinusi šį teikiamą įstatymo projektą ir sudariusi galimybę plačiau atstovauti Lietuvos pacientų interesams, taip pat gydytojų specialistų, todėl negaliu sutikti su pateiktu variantu.

Taip pat dar noriu atkreipti dėmesį, kad teikiamo įstatymo projekto 2 dalyje yra išbraukiamas Vyriausybės delegavimas kitų institucijų atstovų. Tai yra tų atstovų, kurie bus deleguojami, atstovavimas bus pažemintas iki ministerijos lygio ar Vyriausybės kanceliarijos. Tiesiog Vyriausybė neturės savo nuomonės. Todėl manau, kad sprendimų priėmimas, kokybė šiuo atveju iš tikrųjų galėtų ir suprastėti, todėl negaliu pritarti teikiamam įstatymo projektui ir kviečiu kitus kolegas taip pat nepritari.

PIRMININKAS. Motyvai už – A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju. Iš tikrųjų, kolegos, kviesčiau, kaip ir anksčiau sakiau, pritarti ir palaikyti ir siūlyčiau nesileisti į tokias detales ir smulkmenas, kurios iš tikrųjų niekaip nekeičia paties projekto esmės. Kaip ir sakiau, mes susikuriame mechanizmą, kurį turi faktiškai visos civilizuotos šalys, kurios turi net daugiau pinigų negu Lietuva, turi tikrai skaidriai ir efektyviai įsigijusios tiek medikamentų, tiek slaugos priemonių. Man iš tikrųjų yra labai keista klausyti tokio savotiško ministerijos demonizavimo, kai yra sakoma, kad ministerija neskaidriai priims sprendimus, ministerija vienasmeniškai ką nors priims. Pacientų organizacijų atstovavimas išlieka, medikų atstovavimas išlieka, yra keliama į aukštesnį lygį, o iš tikrųjų, kai iš aukščiausių šalies politikų nuolat yra skleidžiamas nepasitikėjimas valstybės institucijomis, tai man atrodo mažų mažiausiai keista. Sveikatos apsaugos ministerija neturi tikslo nuskriausti kokį nors pacientą, bet turi tikslą atsakingai planuoti biudžetą ir iš tikrųjų pagelbėti maksimaliam skaičiui sergančių Lietuvos gyventojų. Taigi kviečiu palaikyti įstatymo projektą ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai visi išsakyti. Kviečiu balsuoti dėl viso po svarstymo.

Balsavo 104: už – 64, prieš – 2, susilaikė 38. Po svarstymo pritarta.

11.37 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“ projektas Nr. XIIIIP-3442 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės klausimas, nes pusės valandos pertrauka baigta, grįžtame prie klausimo – Seimo rezoliucijos „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“ projekto Nr. XIIIIP-3442. Kviečiu į tribūną S. Jakeliūną. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Visokių interpretacijų girdisi ir girdėsis, tačiau, aš manau, institucijos turi laikytis joms suteiktų įgaliojimų, mandatų ir tinkamai bendradarbiauti. O bendradarbiavimas su Lietuvos banku tikrai yra gana sudėtingas. Kuomet praėjusių metų kovo 29 dieną Seimas daugiau kaip 80 balsų sprendimu priėmė nutarimą dėl krizės aplinkybių, veiksmų tyrimo, atrodė, kad tas tyrimas bus tikrai objektyvus ir atliktas bendradarbiaujant su kitomis institucijomis. Tačiau kai kreipėmės į Lietuvos banką, iš karto praėjus kelioms dienoms po to tyrimo nutarimo priėmimo gavome atsakymą, kad Lietuvos bankui nelabai suprantama, ko mes iš jo norime, nors prašėme tik preliminarinių atsakymų į septynis klausimus, kuriuos suformulavo Seimas, ir gana plačiu konsensusu.

Po to paaiškėjo, kad kitą dieną gavęs Biudžeto ir finansų komiteto kreipimąsi Lietuvos banko valdybos pirmininkas nusiuntė tą mūsų kreipimąsi su savo rezoliucija valdybos nariams, ir ne tik valdybos nariams, dar keliolikai ir keliasdešimčiai pareigūnų, tarnautojų, ir rašė (cituoju): „Na, štai ir sulaukėme. Tai dabar mesime visus darbus velniop ir tuščiomis apsuksime gaminsime atsakymus. Na, aš jau visiškai nieko nesuprantu, beprasmiškesnio darbo nesu matęs.“ Tai yra ne privatus asmuo, ne privatus pokalbis, ne privati institucija, rašo iš esmės nuteikdamas visus tarnautojus arba netgi visus Lietuvos banko vadovus atitinkamai žiūrėti ir elgtis parlamentinio tyrimo atžvilgiu.

Po to, praėjusių metų, 2018 metų, gruodžio mėnesį, gauti kreipimaisi iš kelių žmonių, kurie nukentėjo dėl VILIBOR'o palūkanų šuolių, buvo priversti keisti paskolų sutartis, mokėti administracinius mokesčius, jiems buvo padidintos maržos. Kreipėsi į Biudžeto ir finansų komitetą klausdami, ar tas dalykas bus kaip nors įvertintas. Kadangi tai buvo tyrimo objektas – artėjo klausymai, susiję su bankų veiksmais, kreipėmės vėlgi į Lietuvos banką ir sausio mėnesį gavome atsakymą, kad VILIBOR'o metodika atitiko tuometinę tarptautinę praktiką ir jo augimą 2008–2009 metais lėmė ekonominės priežastys ir rizikos veiksniai.

Kaip paaiškėjo po kurio laiko, Lietuvos banke buvo atlikta ne viena studija, ne vienas vertinimas. Pacituosiu vieną iš jų. Tai yra 2012 metų spalio mėnesio analitinė pažyma, kurią rengė keliolika Lietuvos banko ekspertų ekonomistų. Ir ten tokie teiginiai: „Bankų sektorius turi rinkos galią ir paskolų kainodaros mechanizmą perkelti neproporcingai didelę rizikos dalį, neretai kylančią dėl savo praeities klaidų (tai yra svarbus teiginys), silpnesniam paskolų sandorių pusei, tai yra namų ūkiams ir smulkioms bei vidutinėms įmonėms.“

Maža to, kaip paaiškėjo, 2009 metų vasario mėnesį Lietuvos bankas (oficialiai vėlgi ta pati institucija) rengė pažymą ir pateikė ją Užsienio reikalų ministerijai. Ta pažyma buvo rengiama prieš tuometinio Ministro Pirmininko A. Kubiliaus susitikimą su Švedijos Ministru Pirmininku. Cituoju iš tos Lietuvos banko pažymos: „Pagal šiuo metu galiojančią VILIBOR'o apskaičiavimo tvarką iš penkių bankų net keturi bankai yra iš Skandinavijos. Kyla abejonių, ar bankų nustatyti rizikos priedai yra pagrįsti.“

Iš to aišku, kad tiek Lietuvos banko pačių ekspertų, ekonomistų padaryti vertinimai ir netgi 2009 metų vasario mėnesio Lietuvos banko dokumentas, skirtas A. Kubiliui, yra gerokai objektyvesni negu tai, ką Lietuvos bankas mums pateikė. Ir vienu, ir kitu atveju... Balandžio mėnesį gautą atsakymą mes įvertinome kaip vengimą bendradarbiauti. Kitą atsakymą, gautą šių metų sausio mėnesį, mes įvertinome kaip klaidinantį ir nepateikiantį esminės informacijos. Todėl tokie Lietuvos banko veiksmai yra sunkiai suderinami su jo mandatais, su jo įgaliojimais.

Manau, kad tai yra sistemingas veikimas, nuteikęs Lietuvos banko kolektyvą prieš parlamentinį tyrimą, sistemingas veikimas neteikiant objektyvios informacijos. Tikrai į tokias priemones kaip atitinkamos informacijos paviešinimas Lietuvos bankas pradeda reaguoti, o žmonės, ku-

rie teikia tą informaciją ir bendradarbiauja su tyrimą atliekančiu komitetu, Lietuvos banko valdybos pirmininkas yra viešai pavadinęs „kurmiais“. Tai yra Pranešėjų apsaugos įstatymo nuostatų pažeidimas.

Manau, ta rezoliucija yra daugiau tokio moralinio pobūdžio, bet yra pakankamai teisinių argumentų, kad procesai būtų ir teisiškai pagrįsti, ir pradėti inicijuoti.

Paprašysiu parodyti 30 sekundžių epizodą, kuris yra susijęs su Lietuvos banko oficialiu susirinkimu, kolektyvui teikiama informacija. Praėjusių metų rugsėjo 14 dieną, prasidėjus politiniam sezonui, Lietuvos banko kolektyvas vėlgi nuteikiamas prieš parlamentinį tyrimą. Maža to, vartojami žodžiai yra beprecedenčiai. Aš neišivaizduoju, kad Europos Sąjungos oficialioje institucijoje gali būti vartojami tokie žodžiai, skirti kitai institucijai. Jeigu galima, prašau parodyti. (*Leidžiamas įrašas. Kalba V. Vasiliauskas: „(...) Taip sakant, turi pasiskiepyti. Ir vėlgi sieju tada su ta antra skaidre ir su politiniu sezonu. Be jokios abejonės, gausime per kupras, ta prasme, bet aš tiesiog noriu pasakyti, kad mes, aš išivaizduoju, Lietuvos bankas, mes esame į priekį žiūrinti institucija. Ta prasme, mūsų nedomina marodieravimas, mūsų nedomina santykiai su lavonais, ta prasme. Mes žiūrime į priekį. Bet yra visuomenės dalis, atskiri atstovai, kurie, jeigu nemoka kurti, tai jie geriau, ta prasme...“ (Plojimai)*)

Tokie žodžiai. Jeigu kas nors juos palaiko ir ploja, vadinasi, palaiko tokį vertinimą ir tokią leksiką. Man tai yra sunkiai išivaizduojama ir sunkiai suprantama. Aš priminsiu, kad apie Baltijos šalių krizę tyrimą vykdė pati Švedija, ir ne vieną, o tris tyrimus. Apie savo šalių krizes taip pat faktiškai visos šalys išsakė vienokį arba kitokį vertinimą ir poziciją. Ir sakyti, kad čia yra koks nors kapstymasis po praeitį, tuo labiau marodieravimai, santykiai su lavonais, kad kurmiai teikia informaciją, yra visiškai nepriimtina, tuo labiau kad šis pareigūnas yra Europos Centrinio Banko tarybos narys. Tad yra diskreditavimas ne tik savo institucijos, ne tik žeminimas Seimo, tautos atstovybės, bet ir Lietuvos diskreditavimas tarptautiniuose forumuose, nes atstovavimas vyksta nuolat.

Aš manau, kad tokiam pareigūnui nedera toliau eiti savo pareigų. Tai, kad vyksta kokie nors asmeniniai, istoriniai santykiai, bendravimai, neturi nieko bendro su tais teiginiais, ne aš pradėjau šį institucinį žeminimą, ne aš noriu priimti sprendimus, nes aš negaliu priimti sprendimo, todėl kreipiuosi į Seimą, kad būtų išreikštas nepasitikėjimas Lietuvos banko valdybos pirmininku V. Vasiliausku ir kad jis būtų paragintas pats priimti sprendimą atsistatydinti iš užimamų pareigų. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Pirmoji klausia G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Ši rezoliucija atrodo ne kaip kas kitas, kaip tik pratęsimas viso to, kas vyko iki šiol, ir jūsų partijos vykdoma veikla, kaip kišamasi į nepriklausomų institucijų veiklą, turiu omeny, jūsų paties kelionę į Konstitucinį Teismą, taip pat LRT nacionalinio transliuotojo tyrimą, dabar jau matome Lietuvos banką. Jūs matote problemas, kaip kalba Lietuvos banko vadovas, bet nematote problemos ten, kai jūs pats rašote laiškus Lietuvos banko vadovui, prašydamas vieną iš rinkos dalyvių įvertinti vienaip arba kitaip. Ir man iš principo tada kyla klausimas, ar jūs, kaip politikas, apskritai vertinate valdžių atskyrimo principą, ar institucijų nepriklausomumo principas yra jums vertybė, ar jūs esate stiprios rankos politikos šalininkas, kaip yra Rusijoje ir Baltarusijoje, nes iš jūsų veiklos atrodo, kad taip?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš vertinu ir gerbiu valdžių atskyrimo principą, vertinu nepriklausomų institucijų veikimo būtinybę ir tokia institucija yra Lietuvos bankas. Bet jeigu Lietuvos banko vadovas piktnaudžiauja tuo nepriklausomu statusu ir žemina kitą svarbią, galbūt ir svarbiausią instituciją – Lietuvos Respublikos Seimą, aš manau, jisai pažemina pats save, pažemina savo instituciją ir paniekina tos institucijos nepriklausomą statusą.

PIRMININKAS. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mielas kolega, jūs puolėte nacionalinį transliuotoją, bandėte daryti įtaką Konstituciniam Teismui ir dabar imatės Lietuvos banko. Aš manau, kad mūsų pareiga yra apsaugoti nepriklausomas valstybės institucijas nuo jūsų bandymo paversti jas kišeninėmis organizacijomis, ir aš esu tikras, kad tai mes darysime iki paskutinio atodūsio. O dabar klausimas jums. V. Vasiliauskas pradėjo dirbti banke 2011 metais, tad jis nebuvo atsakingas už „Snoro“ ir Ūkio bankų priežiūrą ir užauginimą iki to, kokie jie buvo iki jų kolapso, nebuvo atsakingas ir už

VILIBOR'o priežiūrą. Tačiau jūs juo nepasitikite, bet pasitikite savo padėjėju V. Geralavičiumi, kuris kaip tik buvo Lietuvos banko valdybos narys ir buvo atsakingas tuo metu kartu su visa valdyba už visą tą palikimą. Kaip čia yra, kad jūs pasitikite V. Geralavičiumi, o nepasitikite V. Vasiliausku?

Antras klausimas. Kodėl jūs taip asmeniškai priimate V. Vasiliausko pareiškimą apie santykiavimą su lavonais, gal jis neturėjo omeny jūsų?

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Beje, V. Vasiliauskas viešai yra pareiškęs, kad jis turėjo omeny mane. (*Šurmulys salėje*) Bet iš tikrųjų tai yra jo bandymas išvengti institucinės atsakomybės, vengti Seimo paniekinimo. Jeigu jums tai juokinga, man belieka apgailestauti – jūs esate vienoje koalicijoje su Lietuvos banko valdybos pirmininku, jūs esate vienoje koalicijoje su „MG Baltic“ televizija, kuri leido sau pasityčioti iš sukilimo dalyvių, Z. Sierakausko ir K. Kalinausko, rodydama jų palaiškus ir siedama tai su VILIBOR'u, siedama tai su manimi. Tokie jūsų vertinimai yra jūsų teisė, mano pareiga išsakyti savo poziciją. O dėl to, kad V. Vasiliauskas nedalyvavo tuomet, kai VILIBOR'as šuoliavo į viršų ir kėlė problemas visiems, ne tik gyventojams, būsto paskolų gavėjams, bet ir verslui, kuris skolinosi litais, jis tuomet net nedirbo to darbo. Bet 2012 metais, nuo 2012 m. sausio 1 d., priminsiu, Lietuvos bankas yra atsakingas už finansinių paslaugų priežiūrą, turėdamas tą informaciją, kurios iniciatorius pats ir buvo, nepateikdamas tos informacijos, maža to, nesiimdamas jokių sistemingų esminių veiksmų ir sprendimų dėl VILIBOR'o, nes VILIBOR'as galiojo iki 2015 metų, o jo padariniai, tikėtina, galioja ir dabar, pažeidė savo mandatą, savo institucijos veikimą, diskreditavo, maža to, melavo parlamentinio tyrimo komisijai. Toks vertinimas yra mano. O dėl kito padėjėjo. Jis dirbo, jis teikė visą informaciją ir aš juo pasitikiu.

PIRMININKAS. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiamas Stasy, šiandien Seimo posėdyje nagrinėsime Kredito unijų įstatymo projektą, kuriuo siekiama didesnės kontrolės kredito unijų. Nuvilniję bankrotai arba fiktyvus paskolų išdavimas, man atrodo, kai ką sako apie pamokas, kurias išmoko Lietuva, kad būtų daug neatsakingų kredito institucijų. Ir štai mes turime Skandinavijos bankus, turinčius 150 metų kreditų davimo, indėlių priėmimo istoriją. Visa jūsų retorika, kurią jūs per pastaruosius metus vartojate, ypač traktavimas Švedijos centrinio banko vadovo pasisakymo, kai buvo jūsų tik dvišpusis susitikimas, Finansų inspekcijos, nebuvo vieši susitikimai, pasakymai, kad bankai yra kalti dėl krizės, ypač dėl didelių palūkanų, prieštarauja elementariai logikai. Indėlininkų pinigai, valstybės garantijos ir, galų gale, akcininkų pinigai turi būti irgi saugomi. Negali būti politiko spaudimas, kad jūs skolinkite pigiau. Čia primena vieną didelės valstybės vadovą, kuris visada spaudžia centrinio banko vadovus ir sako – privalote mažinti indėlių palūkanas.

PIRMININKAS. Laikas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Ar neprimena jums, kad jūs esate neatsakingas būtent už... ir skatinate neatsakingą skolinimosi politiką, nes per pastaruosius 15 metų mes išmokome daug pamokų.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Nežinau, koku būdu aš skatinu neatsakingą skolinimą. Atvirkščiai, aš skatinu atsakingą skolinimą ir netgi labiau negu atsakingą skolinimąsi, nes manau, kad institucijos, taip pat ir komercinės, bankai, turi žymiai daugiau įtakos realiai formuodami ekonomikos ir finansų monetarinę politiką negu atskiri paslaugų vartotojai. Mano pareiga, kaip aš ją suprantu, yra užtikrinti efektyvią ir objektyvią parlamentinę kontrolę tos finansų sistemos ir Lietuvos banko, kuris tiesiogiai prižiūri tas institucijas.

Jeigu jus domina mano koks nors santykis su kredito unijomis, tai galime apie tai pakalbėti. Kredito unijų įstatymas, kuris 2017 metais buvo mano teiktas, jūsų pastangomis buvo išbrauktas iš darbotvarkės. Aš manau, prie to taip pat grįšime, nes ta sistema yra fragmentuota, ją reikia sutvarkyti, užtikrinti jos efektyvų veikimą ir priežiūrą. Deja, ten yra dar taisytinių dalykų, tie klausimai tikrai bus sprendžiami.

PIRMININKAS. Klausia Ž. Pavilionis. Nėra. D. Kreivys.

D. KREIVYS (*TS-LKDF*). Gerbiamas pranešėjau, aš noriu jūsų paklausti, ko jūs tikėtės teikdamas tokią rezoliuciją? Kaip suprantu, mes čia pakalbėsime, be abejo, sukelsime chaosą, sumažinsime pasitikėjimą tiek Lietuvos centriniu banku, tiek visa bankine sistema ir jokių pasekmių nebus, nes tai tas pats, kas laiškų Kalėdų Seneliui rašymas. Tai aš norėčiau jūsų dar kartą paklausti, ko jūs tikėtės ir kokie bus jūsų tolesni veiksmai?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Ko aš tikiuosi? Aš tikiuosi atkreipti Lietuvos banko vadovo dėmesį, taip pat ir jo pirmininko pavaduotojo, kuris leidžia sau dalyvauti rinkimuose, agituoti netgi šeštadienį, kad tokie veiksmai yra nepriimtini Europos Sąjungos valstybėje. Noriu atkreipti Seimo ir visos visuomenės dėmesį, taip pat ir rinkos dalyvių, kad Lietuvos banko veikla ir jos skaidrumas, ir bendradarbiavimas yra labai svarbus siekiant užtikrinti rinkos efektyvumą ir priežiūrą. Noriu atkreipti taip pat tarptautinių institucijų ir Europos Centrinio Banko dėmesį, kad galbūt jie įvertins tokius Lietuvos banko valdybos pirmininko pasisakymus. O ar tai laiškai kam nors, Kalėdų Seneliui, ar ne, aš manau, kad dabar, antrame ture, du kandidatai, buvę Lietuvos banko valdybos nariai, taip pat galėtų išsakyti savo poziciją. Taip jau sutapo, kad jie dirbo šiame banke, šioje institucijoje. Dabartinė Prezidentė galbūt taip pat išsakys savo poziciją, jeigu dar to nepadarė, nes mums svarbu, kad mes dirbtume ir elgtumės kiek įmanoma civilizuotai. Seime visko būna, bet apie Seimą kalbėti tokiais *išsireiškimais*, aš manau, neleistina civilizuotoje valstybėje.

PIRMININKAS. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš sutinku su jumis dėl tam tikrų žodžių vartojimo viešumoje. Tikrai nepuošia jus išsakyusio žmogaus, bet aš turiu klausimą iš dviejų dalių. Jūs paminėjote, kad Lietuvos bankas nuo 2012 iki 2015 metų netinkamai atliko funkcijas prižiūrėdamas VILIBOR'o kilimą. Deja, rezoliucijoje nieko nėra. Jūs ką tik atsakinėdamas į vieną klausimą pasakėte. Tai kodėl mes čia užsiimame tokiais priekaištais dėl žodžių, bet ne dėl esmės?

Ir antras dalykas, ką jūs dabar dar pasakėte, tai dėl tarptautinių institucijų. Ar mes šią rezoliuciją dedikuojame taip pat, kad ji pasiektų Europos Centrinį Banką, ar tik kaip šalutinis produktas vietinio naudojimo jis atsidurs ir būtent Centriniam Banke?

PIRMININKAS. Laikas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū už atsakymą.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Europos Centrinis Bankas jau reaguoja, reaguoja, kad čia yra galimai pažeidžiamas Lietuvos banko nepriklausomas statusas. Tai aš manau, visa informacija turi būti pateikta Europos Centriniam Bankui, tiek Lietuvos banko valdybos, tiek tų žmonių, kurie siekia ir bando bendradarbiauti su Lietuvos banku. Ta informacija, aš tikiuosi, bus įvertinta ir galbūt priimti pamatuoti sprendimai.

Dabar kodėl rezoliucijoje nėra, kad Lietuvos bankas netinkamai prižiūrėjo VILIBOR'o kilimą 2012–2015 metais, tai nėra visiškai korektiškas teiginys, nes VILIBOR'as kilo 2008–2009 metais. Ką Lietuvos bankas mums privalėjo teikti, tai privalėjo teikti objektyvią informaciją apie tuos procesus, kurie vyko 2008–2009 metais, taip pat tą informaciją, kuri jam pačiam tapo žinoma 2012 metų spalio mėnesio pažymos pagrindu. Tos informacijos nepateikimas yra vengimas pateikti objektyvią informaciją, aš ją įvertinčiau kaip galbūt ir melą, to dar formaliai teisiškai nevertinu, bet tokia galimybė, aš manau, yra. Ir tie *išsireiškimai*, aš manau, yra du komponentai rezoliucijos, o daugiau informacijos mes, manau, pateiksime, kai atsakysime į tyrimo klausimus, o tyrimas vyksta ir bus užbaigtas.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Laikas klausiti baigėsi. Pereiname prie diskusijos. Pirmaį kviečiu J. Sabatauską frakcijos vardu. Atsiprašau, M. Majauskas pirmasis pagal frakcijos dydį. Prašom. Apsibrėžiamo 20 minučių diskusijos. Gerai? Bendru sutarimu. Ačiū. (*Balsai salėje*) Norite daugiau? (*Balsai salėje*) Visiems. Balsuojame tuomet. Aš siūlau kompromisą – pusę valandos. Balsuojame dėl to ar sutinkate? Sutinkate. Gerai. Bendru sutarimu – pusę valandos. Prašom, Mykolai Majauskai, jūsų pozicija.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Mielieji kolegos, puikiai suprantu, kas vyksta, tai yra politinis šou. Realių teisinių argumentų nėra, yra tik emocijos, reiškiamas nepasitikėjimas, kuris jokių realių teisinių pasekmių neturi. Labai daug skambių pareiškimų ir labai mažai faktų.

Tai aš pabandysiu labai trumpai atkreipti dėmesį į kelis elementarius paprastus faktus, argumentus, kodėl vis dėlto verta pasitikėti V. Vasiliausku. Pirma, V. Vasiliauskas sutvarkė ir užtikrino, kad finansų sektorius veikia stabiliai. 2011 metais po išgyventos finansų krizės Lietuva turėjo tikrai labai rimtą iššūkį, turėdama du bankus, kurie buvo tvarkomi neskaidriai, buvo nestabilūs ir kėlė grėsmę Lietuvos finansų sistemai, tai buvo Ūkio bankas ir „Snoro“ bankas. Tol, kol dauguma

mūsų turbūt sėdėjo ant sofos ir maigė distancinį pultelį, keisdami vieną televizijos kanalą kitu, V. Vasiliauskas plušo rizikuodamas savo reputacija, savo ateitimi tam, jog finansinis sektorius būtų sutvarkytas, būtų stabilus ir iš to gautų naudos visi Lietuvos gyventojai. Jis tai padarė labai sėkmingai ir šiandien mes galime tuo didžiuotis. Tai įvertino ne tik Lietuvos gyventojai parodydami Lietuvos banku pasitikėjimą, kuris šiuo metu, nors ir yra žemiausias nuo 2014 metų, vis tiek yra net 55 %, skirtingai nuo Seimo, kuris, nežinau, gal 10 % siekia, o gal ir nesiekia.

Antras dalykas. Lietuvos bankas, atlikęs šiuos veiksmus, sulaukė tarptautinio pripažinimo. Jį pripažino ne tik Tarptautinis valiutos fondas, bet pripažino ir reitingų agentūros, kurios labai aiškiai pasakė, kad Lietuvos bankas tinkamai tvarkėsi su iššūkiais ir užtikrino Lietuvos finansų sektoriaus stabilumą. Taigi buvo sėkmingai sutvarkytas finansų sektorius, išvalytas R. Šarkino palikimas ir gautas labai aiškus tarptautinių organizacijų pripažinimas – tiek Valiutos fondo, tiek reitingų agentūrų.

Trečias dalykas, kuris buvo, mano supratimu, tikrai labai svarbus – tai įvestas euras. Lietuvos bankas nuosekliai prisidėjo, jog euras būtų įvestas sklandžiai, ir tai padarė labai sėkmingai. Man atrodo, kad mes galime ir pasimokyti iš to, kaip tai buvo padaryta, ir galbūt ir pamokyti kitus, kaip tai padaryti taip sklandžiai, kaip tai pavyko padaryti Lietuvoje. Tai buvo padaryta ne be Lietuvos banko pagalbos.

Ketvirta. Buvo sutramdyti greitieji kreditai. Iš tiesų greitieji kreditai buvo susiję ir su įvairiomis politinės korupcijos bylomis. Žinome įvairių iniciatyvų, kuriomis buvo siekiama paveikti politikus priimant sprendimus tam, jog greitieji kreditai būtų išduodami lengviau, plačiau. Lietuvos bankas turėjo labai principingą, griežtą poziciją ir pasiekė, jog greitieji kreditai būtų sutramdyti. Tai yra konkretus Lietuvos banko pastangų rezultatas. Tai yra ketvirtas faktas, kodėl verta pasitikėti V. Vasiliausku, Lietuvos banko vadovu.

Penktas. Buvo reformuotas kredito unijų sektorius. Prisiminkime, kai bankrutavo pono S. Jakeliūno „Taupomoji kasa“, bankrutavo ir nemažai kitų organizacijų ir institucijų. Lietuvos bankas išvalė šitą sektorių ir užtikrino, kad dabar kredito unijų sektorius veiktų sėkmingai, konsoliduotųsi ir sudarytų realią atsvarą komerciniams bankams, ypač rajonuose, kur paskolų duodama gerokai mažiau.

Šeštas dalykas. Inovacijų proveržis ir konkurencingumas Lietuvos pritraukiant užsienio investicijų ir konkurencija komerciniams bankams. Lietuvos bankas kartu su Ūkio ministerija, su Finansų ministerija, su „Investuok Lietuvoje“ pritraukė reikšmingų investicijų į Lietuvos finansų sektorių, taip buvo sukurta gerai apmokamų darbo vietų ir sudaryta konkurencija komerciniams bankams, nes, kaip žinome, Lietuvoje dominuoja keli stambūs komerciniai bankai, jie užima dominuojančią poziciją. Dėl tokios dominuojančios pozicijos mokame mes, visi vartotojai. Mokame išsiimdami grynus pinigus, mokame darydami pavedimus, mokame išsiimdami kortelę, mokame mėnesinį aptarnavimo mokestį. Ateinančios naujos kompanijos, tokios kaip S. Jakeliūno mylimas „Revolutas“ ar „Tango“, ar dar kokios nors, teikia visai kitokias paslaugas arba labai panašias paslaugas, nereikalaudamos papildomų mokesčių už tai. Gali ir išsiimti pinigų, ir kortelę nemokamai gauti, ir banko sąskaitą nemokamai tvarkyti, ir pavedimus nemokamai daryti. Tai yra Lietuvos banko aktyvaus veikimo kartu su „Investuok Lietuvoje“, Finansų ministerija, Ūkio ministerija... pritraukiant investicijų ir užtikrinant, jog būtų konkurencija ir dėl to gautų naudos visi Lietuvos vartotojai. Taigi tai yra šeštas argumentas ir šešta faktinė priežastis, kodėl verta pasitikėti Lietuvos banku.

Septintas dalykas – tai atsakingas skolinimas ir apsaugota kredito rinka bei vartotojai. Lietuvos bankas pasiryžo imtis papildomos atsakomybės ir gavo iš Seimo mandatą – makroprudencinės priežiūros mandatą, tai yra užtikrinti, kad neišsipustų per dideli burbulai Lietuvos ekonomikoje. Jis tokius instrumentus turėjo ir jų imasi, ir tai daro gana sėkmingai. Man atrodo, kad to nepastebėti ir neatsižvelgti į tai tikrai negalima.

Buvo daug kalbų apie tai, koks R. Šarkino palikimas. Vieni kalbėjo apie „Snoro“ banką, kiti – apie Ūkio banką, tretieji kalbėjo apie tai, kad yra išsipūtusi didžiulė organizacija, kurioje dirba tūkstančiai darbuotojų ir neaišku, ką jie ten daro. Iš tikrųjų klausimas ir nerimas buvo šiek tiek, aš pasakyčiau, net ir pagrįstas, nes darbuotojų buvo daug, funkcijų buvo mažai ir efektyvumas

tikrai buvo mažas. V. Vasiliauskas atėjęs dirbti atleido maždaug 200 darbuotojų, tai yra apie 25 % darbuotojų, ir dar papildomai ėmėsi naujų funkcijų. Lietuvos bankas gavo ir draudimo priežiūrą, ir vertybinių popierių priežiūrą, ir vartotojų priežiūrą, ir bankų priežiūrą, ir tuo pačiu metu atleido daug darbuotojų. Taigi centrinio banko efektyvumas reikšmingai padidėjo imantis naujų funkcijų ir atleidžiant darbuotojus. Taigi tai yra labai konkretus V. Vasiliausko indėlis ir nuopelnas modernizuojant Lietuvos banką.

Devintas dalykas. Mes puikiai žinome, kad centrinis bankas valdo Lietuvos atsargas, jis valdo tas atsargas tam, kad kritiniu momentu mes turėtume kokius nors resursus, į ką galėtume atsiremti, bet valdydamas tas atsargas jis taip pat ir uždirba pinigų. Labai svarbu pažymėti, kad nuo 2011 metų, kuomet V. Vasiliauskas ėmėsi vadovavimo Lietuvos bankui, į Lietuvos biudžetą buvo pervesta maždaug 100 mln. eurų iš uždirbto pelno. Lietuvos bankas uždirba pelną ir jis prisideda prie Lietuvos gyventojų gerovės, tai yra skirtingai, nei buvo iki šiol, V. Vasiliauskas turi labai konkretų nuopelną dirbdamas ir siekdamas, kad atsargos būtų ne tik saugiai valdomos, bet ir duotų naudą, ir ta nauda galėtų pasidžiaugti visi Lietuvos gyventojai.

Ir dešimtas, paskutinis. Mes Lietuvos banką matėme ne vienoje viešojoje diskusijoje radijuje, laidoje, čia, Seime, Vyriausybėje, kuomet teikė savo profesionalias pastabas, argumentus...

PIRMININKAS. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...įvairius pasiūlymus apie tai, kaip reikėtų priimti, kokius įstatymus reikėtų priimti, kokia įtaka infliacijai, kokia įtaka fiskalinei atsakomybei turėtų... ir nemažai kitų klausimų dėl nelygybės. Jisai teikia profesionalias pastabas ir konsultacijas. Tai yra dešimt paprastų argumentų, konkrečių faktų, ne, kaip sako S. Jakeliūnas, teiginių, kurie jam nepatiko, kaip buvo Lietuvos banko bendraujama, o faktų, kodėl galima pasitikėti Lietuvos banku. Aš, pirmininke, labai greitai, tikrai juos pakartosiu prabėgdamas.

PIRMININKAS. Laikas, gerbiamas kolega.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Sutvarkytas ir stabiliai veikiantis finansų sektorius, tarptautinis pripažinimas, sklandžiai įvestas euras, sutramdyti greitieji kreditai, reformuotas kredito unijų sektorius, inovacijų proveržis, atsakingas skolinimasis, modernus centrinis bankas, kuriuo pasitiki visuomenė daug daugiau nei Seimu, finansiniai darbo vaisiai – Lietuvos biudžetui 100 mln. eurų ir profesionalų indėlis sprendžiant visuomenei svarbius klausimus. Tai yra dešimt konkrečių punktų, kodėl reikia pasitikėti Lietuvos banku, ir aš juo pasitikiu.

PIRMININKAS. Diskutuoti kviečiu J. Sabatauską. Ruošiasi V. Čmilytė-Nielsen. Abu kalbės frakcijos vardu.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamasis pirmininke. Gerbiami kolegos, įdomus žanras, nes šiaip norėjosi paklausti, pagal kokį Statuto straipsnį mes čia svarstome? Ar mes vykdome atleidimo, pradedame Lietuvos banko valdybos pirmininko atleidimo procedūrą, ar šiaip pareiškimų žanras? Tai pareiškimų žanrą mes galėjome svarstyti kaip įprastą – plenarinių posėdžių pabaigoje, tačiau ne, mes svarstome rytiniame posėdyje. Taip gal ir atrodytų, jeigu būtų tik pareiškimų žanras, jeigu ne tekstas, rezoliucijos tekstas, pats pavadinimas skamba kaip „Dėl nepasitikėjimo Lietuvos banko valdybos pirmininku Vitu Vasiliausku“? Jeigu dėl nepasitikėjimo valdybos pirmininku, tai mes pradedame ne nuo to galo.

Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad kai institucijos vadovo skyrime dalyvauja ne vien tik Lietuvos Respublikos Seimas, bet ir Respublikos Prezidentas, būtent tada, kai Respublikos Prezidento teikimu skiriamas toks vadovas, nepasitikėjimas Seime negali būti reiškiamas. Nepasitikėjimas Seime gali būti tik tada patvirtintas, jeigu nepasitikėjimą pareiškia Respublikos Prezidentas. Inicijatyva turi būti būtent Respublikos Prezidento ir pagal Konstitucijos 84 straipsnio 13 punktą (aš perskaitysiu visą punktą): „Respublikos Prezidentas teikia Seimui valstybės kontrolieriaus, Lietuvos banko valdybos pirmininko kandidatūrą; gali teikti Seimui pareikšti nepasitikėjimą jais.“ Taigi, inicijatyva šiuo atveju priklauso Respublikos Prezidentui.

Čiagi mes pradedame svarstyti, nesulaukę Respublikos Prezidento teikimo pareikšti nepasitikėjimą Lietuvos banko valdybos pirmininku, patys pradedame inicijuoti nepasitikėjimą. Jūs pasakysite, kad ne, netiesa. Na, skaitykite rezoliuciją. Paskutinis rezoliucijos sakiny yra toks, kad reiškia nepasitikėjimą Lietuvos banko valdybos pirmininku V. Vasiliausku ir kreipiasi į jį, siūly-

damas atsistatydinti iš užimamų pareigų. Ragina Prezidentę D. Grybauskaitę pradėti Lietuvos banko valdybos pirmininko V. Vasiliausko atleidimo iš užimamų pareigų procedūrą.

Šiuo atveju aš jums pasakysiu – mes svarstome niekinį dokumentą. Mes galime daug kartų prašyti, kreiptis į banko valdybos pirmininką, kad jis atsistatydintų, ar prašyti Respublikos Prezidentės, bet jeigu nebus Respublikos Prezidentės tokios valios, tų prašymų gali būti daug, jie bus tik... atrodytų balsas tyruose. Bet turbūt vėl ne tas variantas.

Klausimas yra kitas. Aš iš tribūnos išgirdau, kad buvo nepagarbiai atsiliepta apie mūsų Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką, jis tai pats patvirtino. Kiek suprantu, tai yra toks asmeninis įsižeidimas. Iš tikrųjų tokios leksikos negalėtų būti. Tačiau asmeninį įsižeidimą pakelti į valstybinės reikšmės lygį ir imtis kažkokio keršto, mano manymu, nedera.

Kad tai būtų tik Lietuvos Respublikos klausimas, tai dar nieko – visko būna pas mus, bet Lietuvos bankas yra Europos Centrinio Banko sistemos sudedamoji dalis. Ir tai jau nėra vien Lietuvos reikalas, nes, kaip žinote, Lietuvos banko valdybos pirmininko kandidatūra, ne paslaptis, aptariama ir Europos Centriniam Banke, o ką jau kalbėti apie atleidimą.

Dabar klausimas dėl atleidimo. Lietuvos banko valdybos pirmininką atleidžia Respublikos Seimas Respublikos Prezidento teikimu, tačiau jis gali būti atleidžiamas tik dėl tų priežasčių, dėl kurių jis negalėtų būti ir skiriamas. Tai yra neatitikimas tų reikalavimų, kurie taikomi banko valdybos pirmininkui. Ar mes konstatuojame, kad jau neatitinka reikalavimų? Manau, kad ne.

Ir todėl dar kartą kartoju: pagal procedūrą ir pagal visą tekstą rezoliucija yra niekinė, nieko nereiškianti. O išeina taip, kad visas Seimas prisideda prie asmeninės komiteto pirmininko keršto akcijos.

PIRMININKAS. Labai dėkoju. Baigėte laiku. Į tribūną diskutuoti kviečiu V. Čmilytę-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų nesinorėtų ilgai aušinti burnos kalbant apie šią rezoliuciją, nes, kaip pažymėjo jau ir daugelis kolegų, ir ekspertų, ir apžvalgininkų, šiai rezoliucijai nėra ekonominio ir teisinio pagrindo, tik politinis pagrindas, politinės priežastys.

Kitas dalykas – ne visai aišku, ko siekiama šia rezoliucija, išskyrus tai, kad ji sukeltų daug triukšmo. Ne tik triukšmo, bet ir susilpninti pasitikėjimą Lietuvos banku, pabloginti Lietuvos įvaizdį tarptautinėje arenoje ir galų gale dar kartą suduoti smūgį jau ir taip nelabai gerai Lietuvos Respublikos Seimo reputacijai.

Aš klausydama pranešėjo, kalbančio iš tribūnos, susidariau įspūdį, kad šiuo atveju kalbama apie didelę asmeninę nuoskaudą, apie ambicijas, ir, man atrodo, tikrai pritarsiu gerbiamajam Juliiui, kad nereikėtų nuoskaudų klausimų spręsti šiuo lygmeniu. Jas galima spręsti asmeniškai. Tikrai neturėtume tapti vieno ar kito žmogaus įrankiais ar asmeninių ambicijų įkaitais.

Man taip pat apmaudu girdėti tokią leksiką, tokias kalbas ir čia, Seime, joms nepritariu, tačiau tai – ne priežastis, kad imtume klibinti valstybės pamatus, imtume gadinti savo šalies reputaciją, ir tai yra, mano nuomone, visiškai nepriimtina.

Jei valdantieji nesulaukė rinkėjų pasitikėjimo šį sekmadienį, galbūt būtų dabar pats laikas atsiimti šią rezoliuciją, atsisakyti veiksmų prieš Lietuvos banką ir pripažinti, kad tai yra tiesiog politinis veiksmas, kuris, beje, visiškai visiškai nepasiteisino. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Frakcijos vardu visi pakalbėjo. Dabar kviečiu iš eilės. Pirmasis – A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Gerbiamasis posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, noriu pratęsti tą mintį, kad man irgi labai nepatinka, kai viešai yra demonstruojama kai kada tokia nekultūringa diskusija tam tikrų žmonių lygiu arba vyksta tam tikras susirašinėjimas, arba tam tikrų epitetų vartojimas. Tikrai, aš manau, nepuošia nei vieno, nei kito. Bet ne apie tai aš noriu kalbėti.

Aš noriu kalbėti apie tai, kad vis dėlto kalbant apie ekonominę krizę, apie VILIBOR'ą, EURIBOR'ą... Mielieji, aš norėčiau paklausti, kiek visuomenė supranta apie tai? Visuomenė supranta tiek, kaip mes pateikiame šitą klausimą, kaip mes pateikiame tą informaciją, ar tai sukėlė ekonominę krizę, ar tai kam nors padarė didžiulę žalą. Ir aš, gerbiamas Gražuli, pratęsiu tas mintis, kurias išsakiau pirmiausia kalbėdamas jungtiniame frakcijų posėdyje, kad suvoktumėte ir suprastumėte, kad ekonominės krizės pagrindinės priežastys buvo dėl to, kad motininiai Skandinavijos bankai padarė didžiulę laisvųjų pinigų invaziją į besivystančias šalis.

Jeigu norite paneigti... „Signals“ yra viena geriausių, aš manau, knygų, parašyta F. Malmgren. Ji Baltuosiuose rūmuose 10 metų buvo prezidentų vyriausiąja ekonomiste, jos iniciatyva Harvardo universiteto Ekonomikos fakultete buvo užsakyta, atlikta studija, kad būtų nustatytos ekonominės krizės priežastys, pasekmės ir įveikimo būdai.

Kada VILIBOR'as Lietuvoje išaugo, kodėl pasirinktas šis klausimas diskusijos svarstymui? Kai jau ekonominė krizė buvo pripažinta visame pasaulyje, kai jinai yra gili, bet nekalbame apie ekonominės krizės priežastis. Bet suvokite tokį dalyką... Ir aš puikiai suprantu, kai įvyko gili ekonominė krizė Lietuvoje ir kai ekonomikos kritimas buvo dviženklis, kai kitose Europos šalyse buvo krizės rezultatas neigiamas nuo 5 % iki 6 % ir kai paskolų portfelį sudarė ir eurai, ir litais... Jeigu mes jau būtume turėję eurą, niekas šiandien apie jokią VILIBOR'ą nekalbėtų, jokių diskusijų čia nebūtų ir pokalbis nesitęstų šia tema.

Mielieji, VILIBOR'o klausimo iškėlimas, aš manau, atsirado dėl to, kad buvo keletas priežasčių. Pirma priežastis. Dėl to, kad ir Tarptautinis valiutos fondas ne viešai, bet susitikdamas su kai kuriais politikais, taip pat ir man teko susitikti, tuo metu buvau opozicijoje, diskutavome dvi valandas, ne kartą pasakė – gresia lito devalvacija. Paskleidus... bet nebuvo skleidžiamas viešai šis signalas.

Kas atsitiko po to? Tuo laikotarpiu motininiai komerciniai bankai pradėjo laisvus pinigus, kurie buvo Lietuvos rinkoje suteikiant paskolas tiek asmenims, tiek verslui, išiminti iš mūsų rinkos tuos pinigus ir susidarė didžiulė problema dėl pasiskolinimo.

Kita didžiulė problema susidarė... kodėl VILIBOR'as buvo padidintas? Tarpbankiniai atskaitymai litais buvo sustabdyti. Pavyzdžiui, jeigu jūs pažiūrėsite, 2009 metais SEB Ūkio bankui, „Snoro“ bankui nebeskolino už 10 % palūkanų. Aš kalbu faktais, mielieji, faktais!

Ką tai reiškia? Koks buvo padarytas kitas žingsnis, kuris darė įtaką VILIBOR'ui? „Snoras“ ir Ūkio bankas dėl to, kad neturėjo jokių motininių bankų užsienyje, pradėjo priiminėti indėlius, jeigu jūs atsimenate, iš gyventojų ir mokėti dideles palūkanas, kad užtikrintų bankų likvidumą. Priskolino didelėmis palūkanomis indėlių, o tuo metu paskolinti reikėjo dar didesnėmis palūkanomis. Aš tikrai nenorėčiau plėsti šio klausimo. Mielieji, mes jau per daug darome įvairiausių spekuliacijų politiniu lygiu.

Pasakysiu, aš nematau nei K. Masiulio, nei pono E. Zingerio, iš paskutinės Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos, kai buvo kalbama apie pinigų plovimą per komercinius bankus Skandinavijos ir Baltijos šalių. Pirminiame projekto variante nebuvo įrašyta Lietuva, kad Lietuvoje esantys bankai su šia problema irgi susidūrė ir jos nesprenė. Kai mes pradėjome kalbėti su raporto rengėju, kodėl Lietuva įrašyta, jis mums padavė tam tikrą bylą ir parodė. Sako: čia yra jūsų žiniasklaidoje pasirodę straipsniai, čia yra jūsų politikų komentarai ir aš, kaip raporto rengėjas, tikrai šios nuostatos neišbrauksiu. Įsivaizduokite, kaip reaguojama į kiekvieną politiko pasisakymą, į kiekvieną straipsnį, kuris yra rašomas, arba netgi apie ką yra diskutuojama. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiamas pirmininke, gerbiami Seimo nariai, iš tikro atidžiai klausiau visų išsakytas kalbas, ir gerbiamo S. Jakeliūno. Be abejonės, priekaištai bankui, kad jis nenori ir nenoriai bendradarbiauja su Seimo sudaryta komisija, arba Biudžeto ir finansų komitetui suteiktas komisijos statusas... tikrai tą turėtų daryti oriai, geranoriškai. Jeigu būtų tas geranoriškas bendradarbiavimas, aš manau, galbūt nebūtume šiandien stovėję čia su šia rezoliucija.

Antras dalykas. Be abejonės, kaip ir kiti Seimo nariai, tokios institucijos vadovas taip pat turi atsakingai kalbėti ir negali įžeidinėti nei Seimo kaip institucijos, nei Seimo narių ir, be abejonės, paties Biudžeto ir finansų komiteto, kuriam Seimas suteikęs tokį statusą. Tai yra moraliniai dalykai.

Gerbiamas kolega kalbėjo ir primetė Lietuvos bankui nuopelnus, aš manau, Seimo nuopelnus. Lietuvos Seimas suvaldė greituosius kreditus, priimdamas ir pakeisdamas įstatymus. Lietuvos (...) pakeitė įstatymus ir, pradėjus griūti kredito unijoms, taip pat priėmė įstatymus, ir suteikė instrumentus, kad jie būtų stipriau prižiūrimi. Reikia dėkoti – tai ne banko iniciatyva buvo padaryta, o tai buvo padaryta Seimo iniciatyva.

Antras dalykas. Tikrai Lietuvos bankas turėtų žiūrėti, kad išgryninimas pinigų, kad kortelės išėmimas, kad pavedimai ir palūkanos nebūtų tokie brangūs. Jie atsakingi už tai, kad Lietuvoje, kaip ir pasakė M. Majauskas, dominuoja keli bankai, užvaldę yra rinką. Kodėl šiandien yra tokia situacija? Tai čia mes ir turėtume paklausti pono V. Vasiliausko, jo yra atsakomybės klausimas, kodėl tokia yra situacija Lietuvoje.

Bet, žiūrint viską, aš noriu tokią mintį pasakyti. Vis dėlto pradėtas tyrimas, gerbiamasis Stasys Jakeliūnai, daug darbo įdėjote, ką pasakė G. Kirkilas, aš nenoriu, negaliu nesutikti ir su gerbiamu A. Butkevičiumi, buvusiu premjeru, ką jis pasakė, ar nereikėtų stabtelėti su ta rezoliucija, mano tokia mintis, baigti tyrimą? Komisija parengs išvadą ir gal tada reikėtų, kaip sako, daryti išvadas. Išvadoje gal pasiūlysiame ateityje bendradarbiauti geriau su Lietuvos banku, su Seimu, o kad tyrimus atliko ir tai pateikė V. Vasiliauskas, beveik kiekviena valstybė, kuri susidūrė su krize, parlamentai ir vyriausybės atliko tyrimus, kodėl toje šalyje kilo krizė, jos priežastys, kad ateityje išvengtume tų krizių. Mes negirdėjome iš Lietuvos banko paaiškinimų, kodėl kilo krizės, ir panašiai. Tai yra labai naudinga, bet tą tokią priešpriešą tikrai sukėlė Lietuvos bankas, nenorėdamas bendradarbiauti su Seimu. Aš manau, kad tikrai to neturėtų būti.

O dabar aš galbūt raginčiau tikrai nuosekliau truputėlį pažiūrėti, tuo labiau kad vis dėlto V. Vasiliauskas tapo Lietuvos banko valdytoju 2011 metais ir už buvusias klaidas jam nereikėtų primesti atsakomybės. Todėl aš manyčiau, kad yra, mes truputėlį gal... Aš raginčiau stabtelėti su šita rezoliucija ir galbūt leisti komisijai pabaigti darbą, ir grįžti prie šito klausimo.

PIRMININKAS. Dėkojame. Dar turime šiek tiek laiko. D. Kreivys. Prašau.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iki Lietuvos Prezidento rinkimų atrodo, kad šis Seimo daugumos iškeltas klausimas tėra politinis manevras, manant, kad antrame prezidento rinkimų ture dalyvaus valstiečių iškeltas kandidatas ir šia rezoliucija bus galima pamojuoti, pagąsdinti rinkėjus ir išnaudoti ją puolant politinius oponentus. Gyvenimas susiklostė kiek kitaip, nei jūs tikėjotės.

Man šiandien sunku patikėti, kad jūs su šia neįtikėtina iniciatyva toliau jojate ir dar smarkiau mojuojate kardu. Nors sveikas protas ir sveika logika šioje situacijoje greičiausiai nieko padėti negalės, tačiau aš vis tiek pabandyčiau išdėstyti keletą paprastų argumentų.

Pirma. V. Vasiliauskas Lietuvos banko valdybos pirmininko pareigas pradėjo eiti 2011 metų balandžio mėnesį, kuomet krizė jau buvo pasibaigusi, o Lietuva išgyveno ekonomikos atsigavimo etapą, todėl kaltinti V. Vasiliauską dėl bankų veiksmų krizės priešaušryje, tai yra dėl neatsakingo kreditavimo, o jos metu dėl tarpbankinių palūkanų VILIBOR'o kėlimo, tėra absurdas ir prasilenkimas su elementaria logika. Teisybės dėlei turime pripažinti, kad prieš krizę, tuo metu, kai Lietuvos banko valdytojo pareigas ėjo ponas R. Šarkinas, o ne ponas V. Vasiliauskas, Lietuvos bankas privalėjo imtis žymiai aktyvesnių veiksmų užkirsdamas kelią neatsakingam kreditavimui bei įspėdamas tuometinę Vyriausybę apie jos vykdomos neatsakingos fiskalinės politikos pasekmes.

Antra. VILIBOR'o klausimo kėlimas tokiu kampu, noriu pabrėžti, R. Šarkino vadovavimo Lietuvos bankui metu taip pat neturi jokios logikos. VILIBOR'o spartų augimą, ką jau čia ne vienas yra pasakęs, lėmė virš mūsų šalies kabojusi lito devalvacijos grėsmė. Komerciniai bankai, bijodami nacionalinės valiutos devalvacijos, tuo metu elgėsi netgi priešingai – skatino visus gyventojus persirašyti savo kredito sutartis iš litų į eurus, nes devalvacijos atveju bankų nuostoliai būtų milžiniški.

Taigi turime puikiai veikiantį centrinį banką (M. Majauskas išdėstė visus argumentus), profesionaliai savo pareigas atliekantį vadovą. Lietuvos bankas yra tarp kelių pačių svarbiausių šalies institucijų, o visas bankinis sektorius veikia pasitikėjimo pagrindu. Ko mes siekiame? Ar sukelti paniką, chaosą bankiniame sektoriuje? Priimdami įvairias rezoliucijas, patikrinimus, sugriovėme šalies kaip *fintecho*, *hubo* centro įvaizdį, dabar kėsinašės į visą bankinę sistemą. Todėl man mąstant apie šitą rezoliuciją kyla tokia asociacija, kad asmenis, arba Seimo narius, kurie balsuos už tokią rezoliuciją, aš galėčiau prilyginti tik asmenims, kurie padegė savo namą, bandydami šildyti savo rankas jo liepsnose. Ačiū už dėmesį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkojame, laikas diskutuoti baigėsi. Motyvai dėl viso. Keturi – už, keturi – prieš. Pirmasis dėl motyvų už kviečiamas... Dėl vedimo tvarkos – A. Kubilius. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kodėl nedavėte iš nepriklausomos Seimo narių grupės nė vienam? A. Maldeikienei prašom suteikti žodį.

PIRMININKAS. P. Gražulis kalbėjo. Iš eilės buvo visi užsirašę, ne frakcijos vardu.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Na, kaip įsai... Jis yra jūsų *spikeris*, duokite A. Maldeikienei.

PIRMININKAS. Nekelkite chaoso, gerbiamas Andriau. Pirmasis už – V. Simulikas. Prašom. Nėra. Nuomonė prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties skaitant žiniasklaidą atrodo, kad bandoma nušalinti V. Vasiliauską dėl netinkamo tvarkymosi su VILIBOR'u ir su krize. Tačiau, kaip jau ne vienas pranešėjas kalbėjo, iš tikrųjų tuo metu V. Vasiliauskas Lietuvos banke iš viso nedirbo. Todėl bandymas pareikšti nepasitikėjimą iš tikrųjų yra visai ne dėl netinkamo darbo, netinkamo valdymo finansų sistemos, o dėl to, kad neparodytas tinkamas tarnystės lygis Biudžeto ir finansų komiteto pirminkui, kai neateinama nusilenkti ir padėkoti už tai, kad vis dar leidžia dirbti.

Šitas įsižeidusio vaiko sindromas, kai iš tikrųjų visa valdančioji dauguma vienam rėkiančiam vaikui leidžia daryti, ką jis nori, vien dėl to, kad nenori jo sudrausminti, iš tiesų kelia pavojų visai Lietuvos finansų sistemai, kuri veikia pasitikėjimo pagrindu, ne tik žmonių pasitikėjimo pagrindu, kai jie neša savo pinigus laikyti į bankus, bet taip pat ir pritraukiant kitas užsienio kompanijas investuoti Lietuvoje, į ką buvo investuota labai nemažai tiek Ūkio ministerijos, tiek pačios Vyriausybės pastangų, kas buvo numatyta Vyriausybės programoje, kad mes tapsime *fintecho* šalimi ir bandysime pritraukti investicijų į šią sritį.

Kalbant apie tai, kas iš tiesų gali pareikšti kuo nepasitikėjimą. Pasitikėjimas Lietuvos banku, „Baltijos tyrimų“ duomenimis, yra 54 %, o Lietuvos Respublikos Seimu pasitiki 26 % Lietuvos gyventojų. Kyla klausimas, kas iš tikrųjų gali pasakyti, kad nepasitiki tuo ar anuo. Jeigu jau vis dėlto ardote pasitikėjimą Lietuvos finansų sistema, norėčiau atkreipti dėmesį, kad Prezidento rinkimai jums jau baigėsi, todėl gal tiesiog laikime šią temą ir negriaukime pasitikėjimo.

PIRMININKAS. Nuomonė už – S. Jakeliūnas. Gal neįdėta kortelė?

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Išgirdome įvairių interpretacijų, kad čia mes bandome priskirti V. Vasiliauskui klaidas, nepadarytus darbus Lietuvos banko ankstesnės valdybos, veikusios iki 2011 metų balandžio mėnesio. Dar kartą noriu pasakyti, kad tai yra visiškai nepagrįsti ir klaidingi, klaidinantys Seimą ir visuomenę teiginiai. Reiškiamas nepasitikėjimas, siūloma jam pačiam priimti sprendimus dėl to, kad, pakartosiu, 2018 metais Seimo parlamentinis tyrimas apibūdintas kaip beprasmiškiausias darbas, 2018 metų rugsėjo mėnesį parlamentinis tyrimas apibūdintas kaip marodieravimas ir santykiai su lavonais, 2019 metų sausio mėnesį pateikta informacija, klaidinanti informacija parlamentinį tyrimą atliekančiai institucijai, ir tai yra nieko kito, o V. Vasiliausko atsakomybė. Jeigu jo veiksmai prisideda prie Seimo diskreditavimo, žeminimo, reputacijos menkinimo, tai, matyt, tie reitingai ir toliau gali kristi. Bet esmė ne reitingai. Esmė yra institucijų veikla, institucijų atsakomybė, įgaliojimų laikymasis ir moralės principų laikymasis. Jeigu Seime čia viskas vienaip ar kitaip interpretuojama ir čia epitetai sklinda į vieną ir į kitą pusę, tai Lietuvos bankas negali politikuoti, negali užsiimti tokiais vertinimais, nes iš vidinio susirašinėjimo taip pat akivaizdu, kad buvo pasakyta, kad tai yra politiškai jautrus klausimas, reikia nugludinti ir po to jau pateikti vadovybei. Nuteikimas prieš Seimą yra įvykęs ir atsakomybė čia yra valdybos pirminko, veikiančio jau šią kadenciją, ir atitinkamai sprendimas turi būti priimtas. Aš manau, rezoliucija tikrai yra subalansuota, o visos kitos procedūros, jeigu jos bus pradėtos, jos bus pradėtos teisiškai numatytais argumentais ir keliais. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš noriu kreiptis į poną S. Jakeliūną ir paraginti atsikvošėti ir atsigauti. Pone Jakeliūnai, jūs pasakykite bent vieną darbą, kurį padarėte dėl Lietuvos, kad žmonės gyventų geriau. Bent vieną. Aš išvardinau 10 faktų, ką padarė V. Vasiliauskas, vadovaudamas Lietuvos bankui. Duok Dieve, kiekvienas iš mūsų bent 10 % padarytų to, ką padarė V. Vasiliauskas. Kokią moralinę teisę mes turime kelti dėl pasitikėjimo V. Vasiliausku, kuris sutvarkė Lietuvos finansinį sektorių, griuvusį dėl „Snoro“ ir Ūkio bankų padarytos žalos, kuris sutvarkė greituosius kreditus, sutvarkė visą kredito unijų sistemą, efektyvino Lietuvos banko veiklą? Daugybė tarptautinių organizacijų aiškiai pasakė, kad darbai, kurie buvo padaryti Lietuvos banko vadovo, bu-

vo teisingi, buvo reikalingi. Dėl to Lietuvos reitingas ir pasitikėjimas tik kilo ir gerėjo. Bet ne, jūs nusprendėte V. Vasiliauska įtraukti į savo rinkimų kampaniją. Gėda! Man paprasčiausiai gėda dėl tokio jūsų veiksmo. Ir tai, kad jūs norite susideginti patys ir dar sudeginti kiekvieną pakeliui su-tiktą instituciją, daro žalą Lietuvos Respublikai. Daro žalą valstybės reputacijai. Galbūt tas pasiti-kėjimas Lietuvos banku nėra toks svarbus dabar. Bet jeigu ištiktų krizė? Jeigu dar vienas „Snoras“ ar panašus į Ūkio atsirastų? Kas tada tvarkytų? Kuo tada pasitikėtume? Kas tada prisiimtų atsa-komybę? Gerbiamieji, atsikvošėkite ir atsigaikite, ir nustokite daryti nesąmones!

PIRMININKAS. Motyvai už – M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (MSNG). Noriu kreiptis į valdančiąją daugumą. Būtinai balsuokite už šią rezoliuciją. Jau kurį laiką besitęsianti dvejų su puse metų kova su institucijomis, tai yra susidoroji-mo politika, duoda puikių rezultatų, sekma dienį matėte. Todėl būtinai tęskite, kad Lietuvos žmo-nės tikrai pamatytų, apie ką yra ši valdančioji dauguma. Yra ne apie problemų sprendimą, ne apie inovacijų paieškas, ne apie švietimo kokybės keitimą, ji yra apie susidorojimą, apie kovą su de-mokratinės valstybės institucijomis, apie raganų medžiokles ir komisijų steigimą. Tai būtinai tęs-kite, kad Lietuvos žmonės tikrai įsitikintų, ir tie rezultatai, kuriuos matėte sekma dienį, tęsis ir to-liau. Laimėsite visus rinkimus, pažadu.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – D. Kreivys.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šalies finansų sektorius yra ne vaikų žaidimo dėžė, ne smėlio dėžė ir neleiskime mūsų visų laikyti įkaitu, kuomet kažkas kažkam į akis pripylė smėlio ir vien dėl to mes turime priimti rezoliucijas, išvarinėti kompanijas iš Lietuvos. Tikrai man jau sėdint Seime kelintą kadenciją iš eilės tokių rezoliucijų, tokių dalykų, kurie atvirai griautų valsty-bę, dar neteko matyti. Balsuokime prieš.

PIRMININKAS. Motyvai už – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tikrai nesirengiau kalbėti, bet kai išgirdau, koki žodyną vartoja kolegos iš Konservatorių partijos, tikrai turiu pasakyti, ką galvoju. Mes esame pri-ėmę ne vieną įstatymą dėl įvairiausių kadencijų, įvairiausių institucijų veiklos nuasmeninimo, nes tikrai labai dažnai ir mokyklos suauga su savo direktoriais, ir kitos institucijos. Progresyvu yra ne-suasmeninti institucijos. Mes nereiškiame nepagarbos ar nepasitikėjimo Lietuvos banko darbuo-tojams, sąžiningai dirbantiems savo darbą, tačiau tas žodynas, kuris čia atsiranda apie vaikus, tas žodynas, kurį vartoja vienas konkretus vadovas, visiškai nedera su tais tikslais, kuriuos turi Lie-tuvos bankas. Taip kalbėti negali jokios institucijos atstovas, jeigu mes kalbame apie pasitikėjimo mūsų politine sistema stiprinimą.

Dar ponas M. Majauskas čia drįso kažką kalbėti apie S. Jakeliūno nuopelnus. Patikėkite, jų-sų kandidatė ateis prašyti paramos ir sakys tą patį, ką aš dabar pasakysiu. Ji sakys, kad gerai, kad mes padarėme pensijų reformą, nes kitaip pensininkai šiandien neturėtų galimybės gauti norma-lias pensijas, nebūtų jokių galimybių jų didinti. Ji ateis prašyti paramos ir sakys, kad S. Jakeliūno pozicija yra puiki dėl mokesčių reformos, kai jis čia, šitoje salėje, pakeitė tam tikrą Vyriausybės poziciją. (*Balsai salėje*) Palauksime – pamatysime. (*Plojimai*) Aš siūlau balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, man atrodo, kad čia tru-putį per daug įkaitusi atmosfera ir mėtomi kaltinimai į vieną ir kitą pusę nėra visiškai tinkami. Nepritariu ir tiems žodžiams, kurie buvo pavartoti Lietuvos banko pirmininko, kalbant kažkokiai auditorijai, bet, žiūrėkite, kokią mes rezoliuciją dabar turime prieš savo akis.

Pirma. Konstatuojame, kad ne pirmininkas, bet Lietuvos bankas. Pateikėjas kalba lyg ir apie pirmininką, rezoliucija vadinasi apie pirmininko atstatydinimą, o konstatuojamojoje rezoliucijos dalyje kalbame apie visą Lietuvos banką. Antra pastraipa: „Pažymėdamas, kad Lietuvos banko pozicija...“ Mes lyg ir kalbame apie tiltus, o rašome apie miltus. Atskirkime, ką mes turime para-šę ir ką vartojame savo žodyne argumentuodami šituos pasiūlymus.

Aš manau, kad tokios rezoliucijos, kokia yra pateikta, tikrai negalima priimti, nes pusė rezo-liucijos teksto – konstatuojamoji, pažymimoji dalis yra apie visą Lietuvos banką. Čia, man atrodo, yra iš tikrųjų netiesa, todėl reikėtų nepritarti pateiktai rezoliucijai. O koku būdu susitvarkyti rei-kalus, jau čia tarkimės atskirai, bet tokiai rezoliucijai tikrai pritarti negalima, nes ji tikrai gali turė-

ti tiek mūsų valstybės vidaus pasekmių, tiek ir tarptautinių pasekmių, nes niekinamas ir kritikojamas Lietuvos bankas, o ne jo pirmininkas.

PIRMININKAS. Motyvai už – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Visų pirma raginu kolegas prisiminti, kad balkone mūsų posėdį stebi daug vaikų, ir patyčių menas, kuris sklinda iš dešinės pusės, tikrai nėra tas pavyzdys, kurį turėtume rodyti jaunajai kartai.

Kalbant apie poną V. Vasiliauską, kuris buvo Prezidentės rinkimų kampanijos vadovas, jo žalinga veikla mūsų valstybei atnešė daugybę nuostolių. Akivaizdu, kad jeigu būtume teisinė valstybė, tai ponas V. Vasiliauskas šiandien būtų ne Lietuvos banko valdybos pirmininkas, bet būtų teisiųjų suole. Aš manau, kad turime suprasti, kad jeigu esame atsakinga valstybė, jeigu esame ta valstybė, kuri moka tinkamai įvertinti priimtus žalingus sprendimus mūsų šaliai, tai taip ir atsitiks. Anksčiau ar vėliau tikrai ateis tokia valstybės valdžia, kuri prisimins ir primins visas veikas, kaip buvo neatlikti reikiami saugikliai, reikiami veiksmai dėl bankų uždarymo. Aš kalbu tiek apie „Snoro“ banką, tiek apie Ūkio banką. Tarptautinės finansinės institucijos įspėjo Lietuvą, kokios gali būti pasekmės. Dėl laiku nesiimtų veiksmų viešajame sektoriuje prarasta 300 mln. eurų dėl „Snoro“ banko uždarymo ir 300 mln. eurų buvo prarasta dėl Ūkio banko uždarymo. Akivaizdu, tai yra didžiuliai pinigai ir laiku nesiimti veiksmai kainavo mūsų valstybei.

Galiausiai prisiminkime, kaip vyko euro įvedimas, kaip buvo žmonėms meluojama, kad nekils kainos, ir kaip buvo priimti tie sprendimai, dėl kurių šiandien turime tokius emigracijos srautus. Galiausiai prisiminkime antrosios ir trečiosios pakopų pensinius fondus ir kas buvo atlikta iš Lietuvos banko pusės – vėlgi buvo nuskriausti tie žmonės, kurie šiandien gyvena žemiau skurdo ribos, tai yra mūsų pensininkai, ir mūsų visų pareiga yra, kad Lietuvos bankas ir valdyba dirbtų taip, kad saugotų tuos žmones, o ne jiems kenktų, todėl raginu visus balsuoti už. (*Triukšmas salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai dėl šios rezoliucijos išsakyti. (*Triukšmas salėje*) Gerbiamasis Gabrieliau, nešaukite iš vietos. Pereiname prie balsavimo.

Gerbiami kolegos, kas už tai, kad priimtume rezoliuciją be pataisų, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę – prieš arba susilaikykite.

Balsavo 99 Seimo nariai: už – 47, prieš – 51, susilaikė 1. (*Plojimai*) Rezoliucijai nepritarta.

Replikos po balsavimo. Pirmoji – A. Maldeikienė. Prašom.

A. MALDEIKIENĖ (MSNG). Ponas S. Jakeliūnas šiandien labai nuoširdžiai baisėjosi visais, kurie vartojo ne tokius žodžius. Man gerokai baisiau tai, kad kiekvieną dieną eidama į darbą koridoriuje matau lentelę, ant kurios parašyta: „Seimo narys“. Nėra pavardės, tas kabinetas paskirtas ponui V. Geralavičiui, tam, kuris čia buvo paminėtas, Lietuvos banko veikėjui, kuris kaip tik, kai VILIBOR'us nustatinėjo, ir buvo valdybos narys. Šito žmogaus motina buvo viena iš lietuviškų mengelių, ji Lietuvos jauniems disidentams nustatinėjo psichiatrines diagnozes ir varydavo juos į insulinines komas.

Ponas Jakeliūnai, apsitvarkykite savo asmeninėje aplinkoje, aš jums tai esu sakiusi, jums – ne naujiena, ką aš dabar sakau, ir nustokite tyčiotis iš kitų žmonių.

PIRMININKAS. M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Didžiosios Britanijos Ministras Pirmininkas karo išvakarėse pasakė, kad Didžiosios Britanijos žmonės yra pasiruošę karui, jie yra pasiruošę kovoti gatvėje, fronte, paplūdimiuose – bet kur. Aš esu tikras, kad opozicija lygiai taip pat yra pasiruošusi kovoti prieš bet kokiais valdančiųjų, ypač valstiečių šiuo atveju, iniciatyvas užvaldyti nepriklausomas valstybės institucijas. Buvo jūsų bandymai užvaldyti nacionalinį transliuotoją, pono S. Jakeliūno kelias į Konstitucinį Teismą, dabar bandote Lietuvos banką paversti savo kišenine organizacija. Nepavyks! Gerbiamieji, nepavyks tai, ir mes kovosime, kaip ir minėjau, iki paskutinio atodūsio. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. A. Butkevičius.

A. BUTKEVIČIUS (LSDDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš M. Puidokui norėčiau pasakyti, kad pati didžiausia emigracija prasidėjo dėl to, kad Lietuva labai nesėkmingai susitvarkė su žemės ūkio sektoriumi. Kaimo žmonės, kurie gyvena gyvenvietėse, kuriems buvo išdalinti trihektariai, po to neturėdami darbo ir negalėdami važinėti į miestą ir įgyti kitą specialybę, paliko Lietu-

vą. Tai buvo pirmas toks IBRD banko vertinimas, kodėl iš Lietuvos emigracija buvo. Kad jūs žinotumėte, jaunas politike.

Antras variantas buvo tada, kai smulkų verslą pradėjo išstumti didieji prekybos centrai. Mes su ponu E. Zingeriu buvome Paryžiuje, kaip tik klausėmės Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos viename komiteto posėdyje, kur iš Lenkijos kaip tik geras profesorius ir pristatė, kaip visos socialistinės šalys įgyvendino ekonomines priemones. Jums, kaip būsimam politikui, reikėtų tai žinoti ir pasiskaityti.

PIRMININKAS. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš matydamas, kad valdantieji ir vėl apsidirbo ir kad galutinai susiprastų, frakcijos vardu siūlau grįžti prie kitos rezoliucijos, kad visiems viskas būtų aišku, ar yra V. Vasiliausko palaikymas Seime, ar nėra. (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKAS. Teikite siūlymą dėl kito posėdžio. A. Kubilius ir paskui S. Jakeliūnas.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Suprasdamas, kiek šis balsavimas yra skausmingas S. Jakeliūnui, aš noriu jam asmeniškai padėkoti. Aš prieš gerų pusantų metų čia, iš tribūnos, sakiau, kad kiekvieną kartą, kai Seimo valdantieji imasi tirti konservatorių veiklą, ateinančiuose rinkimuose mes laimime. Ačiū, gerbiamas Stasy, tęskite toliau, dar bus Seimo rinkimai.

PIRMININKAS. S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Kadangi paminėjote mane, tai iš jūsų diskusijų, iš jūsų vertinimų, iš jūsų viešų pareiškimų aš suprantu, kad jūs taip ir nesupratote, kodėl ši krizė kilo. Jeigu atsitiktų dar viena krizė čia, Lietuvoje, tai manau, kad patirtų dvigubą nelaimę – ir krizę, ir A. Kubilių.

O dėl rezoliucijos, noriu padėkoti tiems, kurie ją palaikė. Moralinė pozicija bent jau balsavusiųjų yra išreikšta. Ir tas siūlymas V. Vasiliauskui galioja. Aš suprantu, kad jeigu jo nebus imama, si, lieka teisinės galimybės. Aš realizuosiu jas visas, kokios yra numatytos Lietuvos įstatymuose. Taigi procesai vyksta, rinkimai ateina ir praeina, bet darbai, parlamentinė kontrolė turi būti efektyvi ir morali taip pat.

PIRMININKAS. Dėkoju visiems pasisakiusiems.

12.51 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 24, 31, 33 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2974GR (pateikimas)

Kadangi iki pietų dar turime šiek tiek laiko, tai jums leidus norėčiau pakviesti pranešėją M. Lingę, kuris pristatys mums klausimą – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2974GR. Prašom.

M. LINGĖ. Ačiū. Gerbiamieji Seimo nariai, leiskite pristatyti Respublikos Prezidento šių metų gegužės 8 dienos dekretą, kuriuo grąžino Seimui pakartotinai svarstyti Vietos savivaldos įstatymo pataisas, įpareigojančias savivaldybes privalomai steigti seniūnijas. Grąžinimą lėmė šie motyvai.

Pirma. Priimtas įstatymas prieštarauja Europos vietos savivaldos chartijos 6 straipsnio 1 daliai, numatančiai savivaldybėms teisę pačioms nustatyti administracinę struktūrą, atitinkančią vietinių gyventojų poreikius ir užtikrinančią veiksmingą valdymą. Vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio 1 dalis numato, kad seniūnijos yra savivaldybės administracijos struktūriniai teritoriniai padaliniai.

Antra. Neteisėtai ribojama Konstitucijos laiduojama savivaldybių veiklos laisvė, įtvirtinta Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 13 punkte, kuris numato išimtinės savivaldybės tarybos teises priimti sprendimus dėl seniūnijų steigimo ir naikinimo. Be to, įsigaliojus priimtam įstatymui, būtų sukurta teisinė painiava, kai vienas straipsnis numato išimtinę teisę steigti ir naikinti seniūnijas, o kitas – nustato pareigą steigti.

Pažymėtina, kad skiriasi seniūnijų poreikis ir reikšmė Lietuvos miestuose ir rajonuose. Miestuose patogų ir efektyvų paslaugas organizuoti centralizuotai, patogus susisiektis, daugėja paslaugų, teikiamų elektroniniu būdu, kuriami integruoti paslaugų centrai.

Trečia. Sukurta pareiga steigti seniūnijas nenumatant finansavimo ne tik didina biurokratiją ir finansinę naštą savivaldybėse, bet ir galimai pažeidžia Konstituciją. Konstitucinis Teismas yra

išaiškinęs, kad jeigu įstatymuose sukuriamos pareigos, turi būti numatomos ir šioms pareigoms reikalingos lėšos. Konstitucinio Teismo 2004, 2005, 2006 metų nutarimai.

Priimto įstatymo aiškinamajame rašte nurodyta, kad projektui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės, ir įstatymas nenumato papildomų lėšų seniūnijų steigimui savivaldybėse, kurios neturi seniūnijų. Pavyzdžiui, kaip rodo Klaipėdos miesto savivaldybės gauta informacija, kelių seniūnijų išlaikymo kaštai viršytų pusę milijono eurų kasmet. Tai sudarytų ženklia naštą savivaldybei, kuri šiuos pinigus galėtų panaudoti efektyviau.

Ketvirta. Priimtu įstatymu paneigiama būtinybė įvertinti gyventojų nuomonę dėl seniūnijų steigimo būtinumo.

Penkta. Įstatymo projektui nepritarė Lietuvos savivaldybių asociacija, neigiamą išvadą pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Apibendrinant išsakytus argumentus, darytina išvada, kad priimtas įstatymas ne tik pažeidžia Lietuvos tarptautinius įsipareigojimus bei konstitucinius vietos savivaldos veikimo principus, bet ir apriboja savivaldybių galimybes siekti jų veiklos ekonominio efektyvumo. Seniūnijų tikslas – teikti paslaugas gyventojams. Jos pačios apsisprendžia, kas ir kaip turi teikti paslaugas, įvertinusios gyventojų poreikius ir nuomonę. Todėl Prezidentė kviečia gerbiamus Seimo narius laikyti įstatymą nepriimtu.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Pirmasis klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Suprantamas Prezidentės sprendimas vetuoti. Savaime suprantama, vienas iš argumentų buvo, jeigu numatomos funkcijos vietos savivaldai, turi būti ir finansavimas. Tačiau pati idėja, ko gero, kilo iš to, kad turėtų būti daromas toks žingsnis, kad galima būtų pereiti prie visuotinių seniūnų rinkimų. Savaime suprantama, tai irgi tam tikras ilgas mechanizmas, priėmimo procedūra, nes kaip ir atsirastų naujas tam tikras savivaldos lygmuo. Aišku, reikėtų apsispręsti... Tai iš tikrųjų kokia jūsų arba prezidentūros pozicija, ar vis dėlto reikėtų eiti toliau į dar vieno lygio savivaldą, ar nereikėtų? Ačiū.

M. LINGĖ. Ačiū už klausimą. Iš tiesų šiuo projektu projekto iniciatoriai aiškinamajame rašte numatė šiek tiek kitus paminėtus tikslus, tai yra sudaryti galimybę savivaldybių gyventojams gauti paslaugas ir spręsti iškilusias problemas arčiausiai esančiame padalinyje – seniūnijoje. Nebuvo užsiminta apie šalutinius papildomus tikslus.

Kalbant apie ateitį ir tiesiogiai renkamas seniūnijas, tai iš tiesų yra plačios diskusijos klausimas, turbūt ne vien šios dienos klausimas, nes yra neparengtas, turbūt su šiuo įstatymu turėtų būti daugiau lydimųjų ir keliamas pagrindinis klausimas apsispręsti dėl pačių tiesioginių. Turbūt ir vėl neužtektų įstatymo, reikėtų konstitucinių pataisų ir vėl diskusijos apie Konstitucijos keitimą. Dviejų pakopų savivalda Lietuvoje yra egzistavusi ir, rodos, jos atsisakyta 1995 metais, kaip vienos iš neefektyvių, tų metų požiūriu, nepasiteisinusios. Taigi vėl reikėtų eiti...

Atsakant į klausimus, koks turėtų būti seniūnijų statusas, seniūnų statusas ir jų santykis su renkama savivaldybių tarybų nariais, tai dabar seniūnai yra vis tiek administracijai, tiesiogiai administracijos direktoriui pavaldūs pareigūnai. Koks jų būtų santykis su išrinktais politikais? Ar esamos funkcijos būtų tik tokios, kokios dabar numatytos? Ar pasirinktas modelis kaštų ir naudos efektu vėl duotų naudą? Iš tikrųjų šiandien turime daug daugiau turbūt klausimų negu atsakymų, kad būtų galima aiškiai atsakyti, ar tiesiogiai renkami seniūnai šiandien būtų geriausia išeitis.

PIRMININKAS. Klausia N. Puteikis.

N. PUTEIKIS (MSNG). Aš dėl jūsų argumento, kad seniūnijų steigimas kainuos. Jeigu mes pamintume bet kokią Klaipėdos dydžio miestą Europoje, mes visur rastume dviejų lygių savivaldą. Klaipėdiečiai... Jūs naudojate argumentą, paimtą iš Klaipėdos mero ar administracijos direktoriaus pasirašyto rašto. Bet kokiam Europos mieste, tokio dydžio kaip Klaipėda, būtų dviejų lygių savivalda. Kitaip tariant, žmogui, gyvenančiam miesto pakraštyje, nereikėtų važiuoti į centrinę savivaldybės būstinę. Kitaip tariant, visa Europa turi dviejų lygių, leidžia pinigus, kad būtų dviejų lygių, o mes – vienintelė šalis, neturinti dviejų lygių savivaldos. Aš noriu jūsų komentaro dėl... Demokratija kainuoja, tarėjai irgi kainuoja.

Beje, jūs sakote – 1995 metais, 1993 metais buvo atsisakyta, aš patikslinsiu jus, dviejų lygių savivaldos, kartu atsisakant ir tarėjų teismuose. Argumentas buvo: per brangiai kainuoja. Tai mes

dabar vienintelė šalis Europoje be tarėjų teismuose ir be dviejų lygių savivaldos. Demokratija visada kainuoja.

M. LINGĖ. Ačiū už klausimą. Vėlgi tektų kartoti, kalbant apie dviejų lygių, apie seniūnų pozicijas ir atsakant į klausimą dėl tiesiogiai renkamų seniūnų, tai mes tikrai nekvestionuojame šiuo įstatymu, kiek tų pakopų turėtų būti. Čia tikrai yra atskiro klausimo, atskirų svarstymų ir atskirų projektų dalykas. Šiuo atveju tiesiog Prezidentė, vetuodama įstatymą, išreiškia pasitikėjimą ir pagarbą įstatymams ir Konstitucijai, kurie numato savarankiškumą pačioms savivaldybėms apsispręsti, kokio modelio paslaugų jos nori.

Paminėtas Klaipėdos atvejis. Taip, žiūrint ir istoriškai, anksčiau buvo dvi seniūnijos, kurios panaikintos, rodos, prieš 10 metų kaip nepasiteisinusios. Šiandien, kaip ir numato, kad gyventojai, lyg ir kalbėję su meru, tikrai nėra išreiškę pageidavimo, kad būtų įsteigtos seniūnijos. O gyventojų valia ir nuomonė turbūt turėtų būti pirmiausia kaip svarbiausias motyvas imtis vienu ar kitu judesiu siekiant tų dalykų.

Dėl pakopų tikrai yra per platus ir atviras klausimas, dėl kurio, be abejonės, turėtų būti politinė valia viso Seimo.

PIRMININKAS. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas patarėjau, kodėl taip skirtingai įstatymą traktavo prezidentūra ir Seimo dauguma? Debatų buvo ir čia, kai buvo priimamas įstatymas, dėl neaiškumo, kad šitas įstatymas sukels kur kas daugiau problemų, negu ką nors išspręs. Kuo jūs paaiškintumėte tokį skirtingą teisininkų požiūrį Seime ir prezidentūroje?

M. LINGĖ. Na, tiesiog turbūt skaitėme tuos pačius teisės aktus. Įstatymai galioja tie patys, tiek skaitomi prezidentūroje, tiek Seime, ir iš tiesų skaitome, kas yra parašyta juodu ant balto. Ką Vietos savivaldos įstatymas dabar numato, vėlgi pakartoju, kaip teisę pačioms savivaldybėms apsispręsti, tai yra tas 16 straipsnis, steigti ir naikinti, ir dabar atsirandanti pareiga. Tiesiog čia vargu bau kaip galima nematyti iškilusio galimo teisinio konflikto.

Taip pat skaitėme atidžiai ir Europos vietos savivaldos chartiją. Domėjomės ir jos komentais, kaip plačiau yra aiškinama šita suteikta galimybė, numatanti dėl tų administracijų. Žiūrėjome, kaip apibrėžiamas seniūnijų savarankiškumo klausimas. Jis taip pat Lietuvos teisėje buvo nagrinėtas ne vieną kartą. Rodos, Konstitucinis Teismas 2002 metais taip pat yra pasakęs, kad seniūnijos nėra savarankiški vienetai, per kuriuos įgyvendinama savivaldos teisė, o jie yra vis tiek susieti ir pavaldūs administracinei struktūrai savivaldos. Iš visų tų išplaukiančių argumentų tiesiog darome išvadą ir matome akivaizdžius nesutikimus tiek su Europos teise, tiek su mūsų įstatymais.

PIRMININKAS. Paskutinė klausia G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (*LVŽSF*). Dėkui. Labai ačiū patarėjui. Norėčiau paklausti. Tiesiog pirmiausia papildysiu, kad chartijoje taip pat numatyta, kad viską galima daryti, jeigu įstatymai nenumato kitaip. Čia įstatymo pakeitimas.

Dabar jau klausimas. Kaip jūs įsivaizduojate, ar taip seniūnijos priartintų viešųjų paslaugų gerinimą, teikimą gyventojams, ar nutolintų ir kaip tada bus su bendruomeninių paslaugų atidavimu iš seniūnijų bendruomenėms? Aš suprantu, ten, kur nėra seniūnijų, nebus ir paslaugų perduota, nebus jos arčiau gyventojų?

M. LINGĖ. Ačiū už klausimą. Dėl paslaugų priartinimo klausimo turbūt vėlgi tos pačios savivaldybės teisė apsispręsti, kaip geriausiai jas organizuoti, ar centralizuoti... Tikrai labai svarbu, kad mes kalbame tarsi apie visą Lietuvą ir visoms seniūnijoms vienodus taikomus standartus, bet realybė tikrai yra visiškai kitokia mieste ir rajonuose. Rajonuose seniūnijų vaidmuo yra labai reikšmingas. Tikrai žmonėms svarbu, kad daug klausimų gali susitvarkyti nevykdami į miestų centrus. Tačiau, kalbant apie gyvenimą miestuose, situacija yra visiškai skirtinga. Pasižiūrėkime į dabar egzistuojančias savivaldybes, kad ir Vilniaus pavyzdys.

Vilnius turi, atrodo, porą dešimčių seniūnijų. Kalbant apie tą idėją, kad turėtų būti priartintos prie kiekvienos vietovės, tai, pavyzdžiui, matome, kad Vilniaus Žvėryno, Naujamiesčio, Senamiesčio seniūnijos yra įsikūrusios viename pastate Odminių gatvėje. Matyt, pati logika vis tiek saktų, jeigu jos yra centralizuotos vienoje vietoje, o ne kur nors teritoriniuose padaliniuose, tai žmonėms tas priartinimas šiuo atveju vargu bau ar sprendžiamas.

Tokių pavyzdžių yra netgi ir kitose savivaldybėse. Rokiškio kaimiškoji ir Rokiškio miesto savivaldybė yra apskritai savivaldybės pastatė. Norėdamas aplankyti dvi seniūnijas, tu vis tiek atvykti į patį savivaldybės centrą ir sprendi visus vienoje vietoje esančius galimus išspręsti klausimus.

O kalbant apie paslaugas, vėlgi tas pats jau paminėtas, matyt, Klaipėdos pavyzdys. Taip pat savivaldybė planuoja steigti tokius paslaugų centrus, kurie atitinkamai būtų nebe pačios seniūnijos, bet kokie nors centralizuoti padaliniai gyventojams teiktų tas paslaugas, kurių yra poreikis. Matome, kad tą modelį reikia išlaikyti lankstų, nesuvaržant pačių savivaldybių teisės apsispręsti.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai dėl viso. Du – už, du – prieš. Pirmasis – S. Gentvilas. Už.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kviečiu pripažinti klaidą, kurią padarėme prieš dvi savaites. Ir tada sakiau, kad patys šaipomės iš savivaldos čia iš Vilniaus nurodinėdami, kiek padalinių turi turėti savivaldybės. Aš labai noriu atkreipti dėmesį, kalbama apie administracinį aparatą, ne apie demokratinį aparatą, čia reikėtų rodyti. Čia yra atsakymas gerbiamam N. Puteikiui apie dviejų lygių savivaldą. Mes kalbame apie privalomą biurokratijos plėtrą, kuri buvo užkoduota šituo įstatymu. Įstatymas savo žanru truputį primena Urėdijų įstatymą, kiek urėdijų padalinių turi būti arba kiek kitokių įstaigų padalinių turi būti. Tai neturėtų būti primygtinai nurodoma įstatyme, todėl kviečiu jį pripažinti negaliojančiu ir imtis tikrųjų savivaldos demokratinės plėtros veiksmų, užuot ėmusis biurokratinio aparato plėtros.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikrųjų reikia pripažinti, kad Jos Ekscelencija, kuri prieš dešimt metų buvo daugumos Lietuvos žmonių pasirinkimas, tada deklaravo, kad ateina tam, kad išvaduotų valstybę iš užvaldytų grupuočių, grąžintų valdžią žmonėms ir sustiprintų jų galias. Po dešimt metų tenka konstatuoti, kad jina viską padarė, kad sukonzentruotų administracines ir politines galias savo rankose. Visos tos šnekos dėl pilietinio žmonių įgalinimo ir liko tik šnekomis. Tai, kad žmogus vis dėlto nusprendė vainikuoti savo kadenciją šituo veto, labai daug ką pasako, kokia kryptimi yra stumiama valstybė. Jeigu iki šios dienos mes suvokiame, kad seniūnija yra tik administracinio aparato dalis, ir nesugebame bendrauti, kai bandome švęsti savo 15 metų buvimą Europos Sąjungoje, mąstyti kaip europiečiai, kurie nesuvokia seniūnijos, neatskiria seniūnijos nuo demokratijos vyksmo, nuo demokratinės brandos... Jūs parodykite man Europos Sąjungos valstybę, kurioje nėra seniūnijų, kurios nėra įteisintos kaip demokratijos pagrindas būtent tuo žemiausiu lygmeniu. Būtent tose valstybėse, kur dar vyrauja prosovietinis mąstymas, ten tų seniūnijų ir nėra. Ačiū jums, Prezidento atstove, už tai, kad proteguojate tą sovietinį mąstymą toliau.

PIRMININKAS. Motyvai už – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš iš tiesų manau, kad išsakyti iš tribūnos argumentai buvo labai svarūs, tikrai seniūnijos yra reikalingos, tačiau neturėtų būti steigiamos prievarta. Todėl trumpai – tiesiog paraginčiau laikyti šį įstatymą nepriimtu ir grįžus į pradinę stadiją kokybiškiau atlikti mums pavestą darbą. Ačiū.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – G. Burokienė.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju. Mes tikrai labai ilgai komitete svarstėme, kaip paraginti savivaldybes steigti seniūnijas, bet čia toks Lietuvos paradoksas: seniūnaičiai reikalingi Lietuvai, bendruomeninės organizacijos reikalingos, o seniūnai – ne. Kaip mes stiprinsime pilietinę visuomenę, jeigu mes neturėsime pagrindinio atsparos taško – seniūnijos? Mes matome, tuose miestuose, kur nėra seniūnijų, nėra ir stiprių bendruomenių, ir seniūnaičių funkcijos yra visiškai išplaukusios ir neaiškios. Visiškai nėra pilietinės visuomenės. Jokios motyvacijos nėra, nes centrinis aparatas žino geriau. Tikrai raginčiau pagalvoti dar kartą prieš priimant galutinį sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai visi išsakyti.

Gerbiami kolegos, skelbiu alternatyvų balsavimą. Kas manote įstatymą grąžinti iš naujo svarstyti, balsuojate už, kas siūlote laikyti įstatymą nepriimtu, balsuojate prieš. (*Šurmulyš salėje*) Dar kartą pakartojau: kas galvojo grąžinti įstatymą svarstyti iš naujo, balsuojate už, kas siūlote laikyti įstatymą nepriimtu – prieš.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 43, prieš – 42. Siūlome įstatymą grąžinti svarstyti iš naujo.

Siūlote komitetą? Atsiprašau. Siūlomas kaip pagrindinis Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomų niekas nesiūlo. Siūloma svarstyti gegužės 16 dieną.

Prašom, per šoninį mikrofoną – P. Urbšys.

P. URBŠYS (MSNG). Dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKAS. Prašau.

P. URBŠYS (MSNG). Iš tikrųjų gal jums tikrai labai aišku, kaip jūs suformulavote, bet Seimo salėje tikrai nebuvo aišku, ar mes balsuojame už tai, kad atmestume veto, ar vis dėlto pritartume veto. Dabar, kai jūs pasakėte – už tai, kad būtų vienas sprendimas, ir prieš, lyg ir atrodytų, kad mes balsuojame už tą patį. Galima aiškiau suformuluoti, nes yra vieno balso persvara. Aš vis dėlto siūlau, manau, dauguma Seimo narių neprieštaraus, kad perbalsuotume.

PIRMININKAS. Gerbiamas Povilai, mes vadovaujamės dvidešimt penktuoju skirsniu, tai yra 165 straipsnio 2 dalimi: „Ne vėliau kaip kitą posėdžių dieną Seimas balsavimu turi nuspręsti, ar svarstyti grąžintą įstatymą iš naujo, ar laikyti įstatymą nepriimtu.“ Tai mes šią procedūrą ir atlikome.

Gerbiami kolegos, kitus rytinio posėdžio klausimus svarstysime po pietų. Šiandien rytinio posėdžio darbą skelbiu baigtą. Posėdį baigiame. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

VI (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 286 STENOGRAMA

2019 m. gegužės 14 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja I. ŠIAULIENĖ*

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiami kolegos, 14 valandų. Pradedame vakarinį šios dienos posėdį. (*Gongas*) Prašome registruotis.

Užsiregistravo 57 Seimo nariai. Manau, kad netrukus mūsų skaičius gerokai padidės.

14.01 val.

Generalinio prokuroro Evaldo Pašilio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 str.)

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Generalinio prokuroro Evaldo Pašilio atsakymai į Seimo narių iš anksto raštu pateiktus klausimus (pagal Seimo statuto 209 str.).

Gerbiamas generalini prokurore, prašome į tribūną, jums 15 minučių. Po to pagal Statuto nustatytą normą 15 minučių bus suteikiama galimybė atsakinėti į klausimus. Prašom.

E. PAŠILIS. Laba diena, gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 209 straipsnio 1 dalimi, teikiu atsakymus į Seimo nario M. Puidoko pateiktus klausimus.

Pirmas klausimas. „Vilniaus apygardos prokuratūros Pirmojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus vyriausiasis prokuroras, vienas iš Prokurorų profesinės sąjungos lyderių J. Rėksnys viešai pareiškė, kad „tam tikriems tarnybų vadovams nurodoma pradėti kriminalinės žvalgybos veiksmus, tyrimą. Pakanka, kad neįvardintas informacijos šaltinis ką nors praneštų, tarkime, kad asmuo paėmė kyšį. Imama klausytis jo pokalbių. Vien informacija, kad prieš tokį asmenį buvo vykdomi tokie veiksmai, gali sutepti jo reputaciją. Kai kurie aukšti politikai gerai išmoko pamokas. Buvo paduotas sąrašas žmonių ir liepiama jiems pareikšti įtarimus, nors tam nebūdavo pagrindo. Tada informacija numetama žiniasklaidai.“ Prašau nurodyti, ar esate pats gavęs tokį sąrašą arba nurodymus? Jeigu taip, iš ko ir kieno pavardės jame buvo?“

Visų pirma turiu pabrėžti, kad šioje citatoje kaip tiesa yra pateikti keli niekuo nepagrįsti teiginiai, kurie klaidina visuomenę. Atsakingai pareiškiu, kad kriminalinės žvalgybos veiksmai pradedami tik tuomet, kai yra tam rimtas pagrindas ir griežtai laikantis visų nustatytų procedūrų, ir tikrai tam nepakanka atskiros anoniminio pranešimo. Šiame procese yra ne vienas kontrolės mechanizmas, įskaitant ir teismo sprendimą, todėl teigti, kad kriminalinės žvalgybos veiksmai pradedami be pagrindo, tiesiog kažkam to pageidaujant, negalima. Apie tai, kad tinkamai tvarkomi kriminalinės žvalgybos duomenys, yra konstatavusi ir Seimo kriminalinės žvalgybos parlamentinės kontrolės komisija šiais metais.

Antra, atsakydamas į klausimą dėl sąrašų ir nurodymų davimo, dar kartą užtikrinu, kad tokios praktikos mano vadovavimo laikotarpiu nebuvo ir nebus.

Antras klausimas. „Viešai pareiškėte, kad dėl prokuroro J. Rėksnio kreipėtės į Etikos komisiją, tai yra siekėte jį nubausti už viešus jo pasisakymus, o ar buvo pradėtas tyrimas, siekiant išsiaiškinti jo teiginių pagrįstumą? Jeigu taip, koks ir kada?“

Tiesa yra ta, kad, atsižvelgdamas į turimą medžiagą ir gegužės 6 dienos vykusios prokuratūros kolegijos siūlymą, kreipiausi į Prokurorų etikos komisiją, pavesdamas ištirti ir įvertinti paskelbtus teiginius dėl neva vykstančio politikų kišimosi į ikiteisminius tyrimus, piktnaudžiavimo korupciniuose tyrimuose ir kitus. Kolegijos nuomone, su kuria aš visiškai sutinku, visos viešai paskelbtos abejonės, kurios sukėlė didelį atgarsį tiek visuomenėje, tiek prokuratūros bendruome-

nėje, turi būti išsklaidytos nešališku, išsamiu tyrimu. Etikos komisijai buvo perduotas ir prokuroro J. Rėksnio komentaras, kurį jis atsiuntė po prašymo pateikti galimai jam žinomą faktinę informaciją ir kitas konkrečias aplinkybes, kuriomis jis grindė savo teiginius apie prokuratūros veiklą bendraudamas su publikacijos autoriumi. Tyrimo metu komisija, tikėtina, surinks dar daugiau medžiagos ir tik surinktų duomenų visumos pagrindu pateiks savo išvadas, ar prokuroro vardu viešai pateikti teiginiai yra pagrįsti, ar ne, ir atitinkamą komisijos siūlymą. Priminsiu, kad šios komisijos sudėtyje yra trys visuomenės atstovai, todėl abejoti komisijos tyrimo nešališkumu bei sprendimo objektyvumu nėra jokio pagrindo.

Atsakydamas į antrą klausimo dalį apie tyrimą, siekiant išsiaiškinti teiginių pagrįstumą, galiu pakartoti viešai jau skelbtą informaciją. Susipažinęs su prokuroro J. Rėksnio atsakymu ir kita medžiaga bei atsižvelgdamas į Prokuratūros kolegijos nuomonę, pavedžiau Baudžiamojo persekiojimo departamentui įvertinti, ar prokuroro J. Rėksnio pateiktoje atsakymo dalyje apie galimai darytą įtaką ikiteisminiam tyrimui dėl CŽV kalėjimų Lietuvoje yra nusikalstamos veikos požymių, ir priimti atitinkamą proceso sprendimą. Šiuo metu toks sprendimas dar nėra priimtas.

Trečias klausimas. „Generalinės prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo departamento prokuroras G. Jasaitis viešai pareiškė, kad tiek buvęs generalinis prokuroras D. Valys, tiek jūs esate nurodę prokurorams siųsti bylas į teismą, net jei ten nėra pakankamai įrodymų apkaltinamajam nuosprendžiui. Kaip pavyzdys pateikiamos korupcijos kategorijos bylos, kurių beveik 50 % žlugo teismuose būtent dėl minėtų priežasčių. Ar tokiu būdu prokuratūra siekia kažkokių politinių ar viešųjų ryšių tikslų?“

Visų pirma turiu atkreipti dėmesį į tai, kad šioje citatoje pateikiami statistiniai duomenys visiškai prasilenkia su realybe. Pastarųjų ketverių metų duomenys rodo, kad korupcinėse bylose asmenys išteisinami itin retai, vidutiniškai keturi iš šimto. Pernai išteisinome... rodikliai šiose bylose siekė tik 3 %. Jei žiūrėtume per atskiras nusikalstamas veikas, didžiausias išteisintų asmenų procentas buvo prieš trejus metus, tai yra 2016 metais, bylose dėl piktnaudžiavimo. Tuomet iš 42 kaltinamųjų buvo išteisinti 16. Tai sudaro 38 % nuo visų, kaltintų piktnaudžiavimu. Per keletą metų pavyko pasiekti teigiamų pokyčių ir pernai iš 69 kaltinamųjų išteisinimo sulaukė tik aštuoni asmenys.

Dar noriu pabrėžti, kad teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai. Demokratinėje valstybėje yra normalu, kai dalis nusikalstamų veikų padarymu kaltinamų asmenų teismuose yra išteisinami. Taip pat mūsų valstybėje kiekvienas išteisintas asmuo turi teisę kreiptis į teismą dėl žalos, padarytos galimai neteisėtais ikiteisminio pareigūno, prokuroro, teisėjo ar teismo veiksmais atlyginimo. Tai yra sveikos baudžiamojo persekiojimo sistemos sudėtinė dalis.

2016–2018 metais asmenys, kurie buvo kaltinami korupcinių nusikalstamų veikų padarymu, pateikė iš viso 15 ieškinį dėl galimai padarytos žalos atlyginimo: 11 ieškinį buvo atmesti, keturi ieškiniai patenkinti iš dalies. Priteista bendra suma – apie 31 tūkst. eurų. Tai rodo, kad civilinio proceso tvarka nagrinėdami tokių asmenų ieškinius teismai dažniausiai nenustato neteisėtų ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, teisėjo ar teismo veiksmų.

Ketvirtas klausimas. „Kas suteikė teisę generaliniam prokurorui ignoruoti pagrindines žmogaus teises ir laisves, jei iš anksto žinodamas, kad asmuo nepadarė nusikalstamos veikos, vis tiek prokuroras verčiamas tokią bylą siųsti į teismą ir taip nekaltai persekiojamą asmenį bausti pačiu teismo procesu?“

Tokios teisės tikrai niekas nesuteikė ir negali suteikti, tačiau turiu pabrėžti, kad šis teiginys konstruojamas remiantis tik tendencingomis prielaidomis, o ne faktais. Priminsiu, kad atlikdamas funkciją, staigiai priimdamas sprendimą kreiptis į teismą, prokuroras veikia savarankiškai ir vienvaldiškai, gerbdamas asmens teises ir laisves, laikydamasis nekaltumo prezumpcijos bei lygiateisiškumo principo, yra nepriklausomas nuo kitų institucijų, organizacijų ar asmenų, klauso tik Lietuvos Respublikos Konstitucijos bei įstatymų.

Turiu pabrėžti ir tai, kad bet kuris prokuroras, kuriam tapo žinoma apie galimai daromą kokią nors neteisėtą poveikį, neteisėtus pavedimus, įpareigojimus arba kitokį kišimąsi į jo ar kito prokuroro veiklą, turi ne tik galimybę, bet ir įstatymuose aiškiai nustatytą prievolę į tokią informaciją ir įtarimus reaguoti vienu ar keletu jam tinkamiausiai atrodančių būdų, kurie yra numatyti Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Būtent Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso

166 straipsnis numato, kad prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas, nustatęs nusikalstamos veikos požymius, turi pradėti ikiteisminį tyrimą. Prokuroro pareiga apie aukštesnio prokuroro priimtą proceso sprendimą, prieštaraujantį įstatymams, pranešti generaliniam prokurorui, jo pavaduotojui yra numatyta Prokuratūros įstatymo 15 straipsnyje.

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme numatyta valstybės tarnautojų ar jiems prilygintų asmenų pareiga pranešti apie žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką. Nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymas užtikrina galimybę pateikti informaciją garantuojant ją pateikusio asmens konfidencialumą.

Penktas klausimas. „Prokuroras J. Rėksnys pareiškė, kad vadinamojoje koncerno „MG Baltic“ politinės korupcijos byloje „kažkodėl teisiama vienos partijos atstovai, o kiti – neliečiami. Kodėl ne visi lygūs prieš įstatymą?“ Prašau nurodyti, ar buvo atliktas šios bylos patikrinimas ir išsiaiškintos aukščiau minimos aplinkybės?“

Atsakydamas į šį klausimą visų pirma turiu priminti, kad šioje byloje kaltinimai buvo pareikšti ne vienai, kaip teigiama, bet dviem politinėms partijoms, bei tai, kad šiuo metu vyksta šios bylos nagrinėjimas teisme, todėl kalbėti apie šią bylą dabar man būtų tikrai nekorektiška.

Kalbant apskritai, hipotetiškai teismas, išnagrinėjęs bylą ir įžvelgęs kažkokių jos trūkumų, pavyzdžiui, įvertinęs baudžiamojon atsakomybėn turi būti patraukti ir kiti asmenys, ką taip pat numato ir Baudžiamojo proceso kodeksas, įskaitant juridinius asmenis, turi teisę tai nurodyti savo nutartyje. Tuomet priimami atitinkami sprendimai. Tačiau šiuo metu panašaus turinio teiginiai vertinti tik kaip spekuliatyvūs, nepagrįsti ir neatsakingi.

Šeštas klausimas. „Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos tyrėja R. B. viešame interviu pareiškė, kad buvę aukšti FNTT pareigūnai, o dabar įtakingi advokatai, galimai palaiko korupcinius ryšius su dabar veikiančiais aukštais FNTT pareigūnais ir daro galimai neteisėtą poveikį ikiteisminiams tyrimams. Teigiama, kad ji kreipėsi į prokuratūrą, tačiau ji tai perdavė FNTT vadovams, kurie ją pradėjo persekioti. Prašau nurodyti, ar pradėjote tyrimą su tikslu išsiaiškinti minimas aplinkybes ir kokių veiksmų ėmėtės apsaugoti apie galimą korupciją pranešusią pareigūnę nuo susidorojimo?“

Šiame klausime teigiama, kad po to, kai asmuo kreipėsi į prokuratūrą dėl pranešėjo statuso suteikimo, informacija apie šį kreipimąsi buvo perduota FNTT vadovams. Tai tikrai nėra tiesa. Apie asmenį, kuris kreipėsi į Generalinę prokuratūrą su prašymu pripažinti pranešėju, jokia informacija nebuvo teikta nei FNTT, nei kitiems asmenims ar institucijoms. Po viešų teiginių apie spėjamą informacijos perdavimą tokia prielaida prokuratūroje buvo patikrinta ir tuo buvo įsitikinta.

Pabrėžtina tai, kad pats asmuo dėl viešai skelbiamo tariamo informacijos nutekėjimo nėra pateikęs jokio oficialaus skundo. Išsamų atsakymą apie situaciją su šiuo darbuotoju viešai yra pateikusi ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba.

Septintą, aštuntą ir devintą klausimus sieja bendra tema, todėl juos pagarsinsiu kartu. „Buvusi FNTT tyrėja E. S., jos sūnus J. S. ir jo advokatas Erikas Pavlovičius viešai atskleidžia šokiruojančius faktus, kad FNTT Kauno apygardos valdybos viršininkas Rolandas Urbonas bei jo pavaldiniai galėjo daryti galimai nusikalstamą spaudimą įtariamajam ir jo šeimos nariams, su kuriais jį ir jo pavaldinius siejo draugiški santykiai, duoti, kaip teigiama reportaže, melagingus parodymus prieš R. Urbonui neįtinkančius kitus FNTT pareigūnus mainais į ikiteisminio tyrimo nutraukimą. Ar buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl galimo piktnaudžiavimo tarnyba minimų aukštų FNTT pareigūnų atžvilgiu? Jei ne, kodėl?“

Žiniasklaidos pranešimuose apie šią bylą minima ir tai, kad FNTT Kauno apygardos valdybos viršininkas Rolandas Urbonas kalba Kauno apygardos vyriausiojo prokuroro Dariaus Valkavičiaus vardu, siūlydamas sprendimus įtariamiesiems, kokiomis aplinkybėmis jiems gali būti nutraukti ikiteisminiai tyrimai. Ar buvo atliktas tyrimas, siekiant patikrinti šiuos faktus? Taip pat prašau nurodyti, jei taip yra, kokių pagrindu tai vyksta? Kodėl sprendimus ikiteisminiuose tyrimuose priima ne tyrimui vadovaujantys prokurorai, kaip numato Baudžiamojo proceso kodeksas, o FNTT teritorinio padalinio vadovas, veikdamas išvien su apygardos vyriausiojo prokuroru? Kaip dažnai tai vyksta ikiteisminiuose tyrimuose ir kokių teisiniu pagrindu?“

Visų pirma norėčiau atkreipti dėmesį į tai, kad ir šiose klausimų formuluotėse jau kaip nustatytas faktas pateikiami teiginiai, kurie nėra pagrįsti jokiais konkrečiais duomenimis, todėl dar

kartą turiu priminti apie nekaltumo prezumpcijos principą. Antra, turiu priminti ir tai, kad tiek Lietuvos Respublikos Konstitucijos 118 straipsnis, tiek 2015 metais priimtas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimas akcentuoja konstitucinį prokuroro nepriklausomumo principą, kuris nesuderinamas su generalinio prokuroro viešu atsiskaitymu iš Seimo tribūnos apie veiksmus ir sprendimus konkrečiuose ikiteisminiuose tyrimuose. Tad šiuo metu viešai galiu pranešti tik tiek, kad Kauno apygardos prokuratūros Antrojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus prokuroro tarnybinio pranešimo pagrindu yra pradėtas ikiteisminis tyrimas dėl piktnaudžiavimo tarnyba, kurį pavesta organizuoti Šiaulių apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriaus prokurorams. Įtarimai šiame tyrime kol kas niekam nepareikšti. Šio ikiteisminio tyrimo eigoje bus siekiama iširti ir tai, ar minimi teiginiai dėl FNTT Kauno apygardos valdybos pareigūnų galimai neteisėtų veiksmų yra pagrįsti.

Dešimtas klausimas. „Ar šie minimi ikiteisminiai tyrimai, kuriuose aukšti FNTT Kauno apygardos valdybos pareigūnai siūlė sprendimus, siekiant objektyvaus tyrimo, buvo perimti iš FNTT Kauno padalinio ir Kauno apygardos prokuratūros į kitą ikiteisminio tyrimo įstaigą ir kontroliuoti kitai prokuratūrai? Jei ne, kodėl iki šiol tai nepadaryta?“

Kaip jau minėjau, ikiteisminis tyrimas dėl galimo piktnaudžiavimo yra pradėtas Kauno apygardos prokuratūros Antrojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus prokurorų iniciatyva, todėl šiuo metu nėra jokio pagrindo abejoti šio prokuroro objektyvumu ir jo organizuojamus tyrimus perduoti kitam prokurorui ar kitai teritorinei prokuratūrai. Taip pat galiu informuoti, kad minimuose tyrimuose yra padaryti sprendimai dėl ikiteisminio tyrimo institucijos tyrėjo pakeitimo.

Vienuoliktas klausimas. „Ar po žiniasklaidos pranešimų buvo atliktas sisteminis tarnybinis tyrimas dėl veiklos Kauno apygardos prokuratūros prokurorų, kurie kontroliuoja ikiteisminius tyrimus FNTT Kauno apygardos valdyboje, siekiant objektyviai įvertinti susidariusią situaciją?“

Galiu užtikrinti, kad iki dabar jokių objektyvių duomenų, kurie būtų pagrindas tokį tyrimą atlikti, aš neturiu. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Skiriame 15 minučių atsakyti į klausimus. Pirmasis klausia, kaip ir numato Statutas, iniciatorius M. Puidokas. Prašau.

M. PUIDOKAS (MSNG). Gerbiamasis generalini prokurore, iš tikrųjų akivaizdu, kad klausti apie tyrimus, ar jie yra pradėti, ar ne, tai yra mūsų, kaip Seimo narių, parlamentinės kontrolės teisė. Vis dėlto norėtusi žinoti, kalbant apie penktą klausimą, apie įžymiąją „MG Baltic“ korupcijos bylą, ar buvo atliktas šios bylos patikrinimas ir išsiaiškintos anksčiau minimos aplinkybės, nes, imkime situaciją, kai įmonė ir tos įmonės priimti sprendimai būtų neteisėti ir dalis akcininkų turėtų 30 %, vienas akcininkas, o kitas – 70 %? Ar gali taip būti, kai Liberalų sąjūdžio frakcija tuo metu turėjo 11 Seimo narių Seime, o konservatoriai turėjo 46, kad priimant sprendimus užteko vien tik tų, kurie turėjo daug mažiau balsų, kad tie sprendimai ir politinės korupcijos apraiškos Seime atsirastų? Aš manau, tai yra pakankamas pagrindas...

PIRMININKĖ. Laikas.

M. PUIDOKAS (MSNG). ...tokius tyrimus pradėti, ir tą reikėtų išsiaiškinti. Galiausiai Kauno apygardos...

PIRMININKĖ. Laikas.

M. PUIDOKAS (MSNG). (Labai trumpai, tik pabaigiu.) Iš tikrųjų Kauno apygardos prokuratūroje yra daug labai rimtų ir esminių problemų ir labai keista, kad jūs iki šiol jų nematėte. Tikrai objektyvu būtų, kad Kauno klausimus būtų pavesta tirti vis dėlto kitam padaliniui, kad ne tam pačiam miestui.

E. PAŠILIS. Ačiū. Aš minėjau, dėl kokių priežasčių. Manau, kad dėl objektyvių. Aš tikrai negaliu komentuoti teisme vykstančios bylos. Mes tikrai turime karčios patirties, žvelgdami į perspektyvą, dėl EŽTT sprendimų. O pačias ikiteisminio tyrimo ribas nustato byla kontroliuojantis prokuroras. Aš minėjau, kad jeigu teismas matys, kad nusikalstamą veiką yra padarę kiti asmenys, jis nutartimi pagal Baudžiamojo proceso kodeksą informuos prokurorą ir bus galima atlikti papildomą tyrimą.

O dėl Kauno konkrečių tyrimų, tikrai proceso dalyviai gali pateikti prašymus ir aukštesniam prokurorui. Tikrai yra atvejų, kai byla yra perduodama iš vienos teritorinės į kitą arba į Generali-

nę prokuratūrą, bet tam reikalingi pagrindai. Mes negalime, nesant pagrindų, bylą mėtyti ir taip vilkinti patį procesą. Bet kurį prašymą tikrai sprendžiame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš suteikdama laiką ir galimybę paklausti... jeigu pageidaus, opozicijos lyderė. Nepageidaus. M. Majauskas. Matau, kad dėl vedimo tvarkos ponias A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš tik norėčiau pasiteirauti, keli Seimo nariai yra pasirašę klausimus, nes Statute, aš bandžiau tikrinti, gal pas mus neatsinaujinusi informacija, bet yra tik vieno Seimo nario, o čia turime Statute daugiskaitą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Mes atkreipėme dėmesį į Statuto straipsnį, daugiskaita parašyta, tačiau, kaip diktuoja praktika, ir ne pirmos kadencijos, kiekvienas Seimo narys turi teisę paklausti. Jeigu jūs girdite, aš jums aiškinu, ponias Širinskienė, kad Statutas nepažeistas, ir šiuo atveju gali ir vienas Seimo narys formuluoti klausimus. Seniūnų sueiga šiai darbotvarkei pritarė, todėl tikrai nereikalingas jūsų prieštaravimas.

Prašom. Dėl vedimo tvarkos – A. Salamakin.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Jeigu mes kursime tokį precedentą, tai įsivaizduokime – 141 užsimanys kviesti generalinį prokurorą. 140 dienų jis turės stovėti čia.

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Aš nenoriu... pasakyti iki pabaigos. O ką veikia Seniūnų sueiga? Juk Seniūnų sueigai suteikta teisė sakyti, kad, mielas Seimo narys, arba Seimo narių grupė gali kviesti, ar ne. Ir, Seniūnų sueiga, prisiimkite atsakomybę, ko klausė komiteto pirmininkė.

PIRMININKĖ. Taip, gerbiamas kolega, būtent Seniūnų sueigoje ir nebuvo prieštarauta šio klausimo įtraukimui į darbotvarkę. Tuo ir rėmėmės. Tęsiame darbą toliau.

Klausia M. Majauskas. Ruošiasi K. Glaveckas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas generalinis prokuroras, buvo toks senovės Romos senatorius L. S. Katilina, kuris dar gerai žinomas dėl kelių sąmokslų, bandymų nuversti teisėtą senovės romėnų valdžią. Save gindamas jis bandė pasakyti, kad, žiūrėkite, aš nenuverčiau valdžios ir kodėl jūs mane bandote teisti? Aš tai bandyčiau pritaikyti Lietuvos šio meto situacijai, kai valdančioji dauguma savo veiksmais nuolatos bando kištis į nepriklausomų valstybinių institucijų veiklą, darydama spaudimą, bandydama daryti neleistiną įtaką. Čia mes turėjome nacionalinio transliuotojo pavyzdį, turėjome pasivaikščiojimus į Konstitucinį Teismą, šiandien matėme bandymą daryti spaudimą ir Lietuvos bankui.

Mano klausimas jums, ar nematote poreikio priminti Seimo nariams prevenciškai, kokia yra atsakomybė už kišimąsi į valstybės tarnautojo veiklą...

PIRMININKĖ. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...už piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, darant spaudimą ir neleistiną įtaką nepriklausomoms valstybinėms institucijoms, nelaukdamas, kol bus patirta reali žala?

E. PAŠILIS. Ačiū. Aš manau, preziumuojame, kad visi Seimo nariai žino ir Konstituciją, ir įstatymus. Tikrai aš nesu teisėjas, aš nevykdau teisingumo. Aš šiandien kalboje tik priminiau Konstitucinio Teismo 2015 m. gruodžio 30 d. nutarimą, kuriame, be kita ko, kalbama apie tai, ką generalinis prokuroras gali pasakyti Seimo posėdžių salėje, nors ir labai norėtų galbūt daugiau ką nors kalbėti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia K. Glaveckas. Ruošiasi J. Olekas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamas generalinis prokuroras, jūs grįžote iš Jungtinių Amerikos Valstijų, tai aš tokį lyginamąjį klausimą norėčiau jums užduoti, nors jūs ir generalinis prokuroras, ne teisėjas. Rezonansinės bylos pas mus Lietuvoje tęsiasi nuo pradžios iki pabaigos kartais dešimt ir daugiau metų. Pinigai milžiniški išleidžiami, o Jungtinėse Amerikos Valstijose rezonansinės bylos pastarųjų pavyzdžiui, praeitų, užpraeitų metų, per keturis, penkis mėnesius nuo pradžios iki cypės ir baigėsi. Kitaip sakant, neatsakomybė ir baudžiamumas iš karto sulaukia kokio nors rezultato ir įvertinimo. Pas mus tie procesai tęsiasi ir paskutinė byla MG, pavyzdžiui, jau pradeda eiti trečius metus ir dar pabaigos, atrodo, nebus. Išleidžiamos krūvos valstybės pinigų. Ar iš tikro atliekame tą funkciją – baudžiamumo už nusikaltimus? Toks klausimas. Jūsų nuomonė kokia galėtų būti? Ačiū.

E. PAŠILIS. Ačiū už klausimą. Tikrai negalėčiau prieštarauti, kad mes turime labai trumpus procesus. Mes turime tokį baudžiamąjį procesą ir, jeigu pastebėjote, kai byla nukeliauja į teisimą, teismas viską daro, kad kuo greičiau nagrinėtų tą bylą. Yra paskelbiama byla tarp prioritetinių bylų, įtraukiama į sąrašą. Posėdžiai suplanuojami ne vieną mėnesį į priekį.

O kalbant apie ikiteisminius tyrimus, taip, tikrai mes turime pareigą, kad tie tyrimai trūktų kuo įmanoma trumpiau. Šiek tiek atsakydamas į klausimą aš galėčiau paminėti, kad dar 2015 metais vidutinė ikiteisminio tyrimo trukmė buvo 7,1 mėnesio, o jau pernai mes turime šiek tiek per tris. Daugiau nei dvigubai sutrumpėjo. Dedame visas pastangas, kad tiek ikiteisminiai tyrimai vyktų, tiek byla teisme nebūtų ilgai vilkinama.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia J. Olekas. Ruošiasi P. Gražulis.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas prokurore, jūs čia paminėjote daug lyg ir pradėtų vidinių patikrinimų ar tyrimų. Ar turite kokius nors laiko terminus, kada esate numatę, kad jie būtų pabaigti?

E. PAŠILIS. Kuriuos čia turite omeny?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Tuos, kur jūs patys vykdote, kur sakėte, kad pas jus vykdomi vidiniai patikrinimai.

E. PAŠILIS. Dėl etikos?

J. OLEKAS (*LSDPF*). Taip.

E. PAŠILIS. Konkrečiai. Tikrai jie nesitęsia ilgai. Patikėkite, mėnuo, kitas. Neturime uždelstų kažkokių, ar... Tikrai manau, kad visuomenė gaus atsakymą. O kaip minėjau, yra kreiptasi tiesiog išsiaiškinti. Turime tikrai neutralią demokratišką komisiją, kurią sudaro trys visuomenės atstovai, Prezidento, Seimo Pirmininko, premjero skirti asmenys. Taigi septyni nariai, du iš jų kolegijos, du iš jų mano paskirti, įskaitant profesines sąjungas, taigi tikėkimės objektyvaus sprendimo. Būtent vertins, ar tie teiginiai pagal Prokuroro etikos kodeksą, kur, be kita ko, paminėti padarumo, solidarumo, teisingumo, kiti principai, ar jie atitinka tuos principus.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia P. Gražulis. Ruošiasi R. Karbauskis.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Gerbiamas prokurore, jūs sakote, kad nėra politinių bylų, bet matant, kas vyksta visuomenėje, jeigu nori, kad būtų išrinktas meras, tai turi būti tau pradėta byla – Visagino meras, Radviliškio meras, Lazdijų meras. Kodėl nepasitiki prokuratūra? Ar tai nėra persekiojimas?

Antras dalykas. Liberalų byla nepaaiškėjus jokioms naujoms aplinkybėms po to, kai E. Mašiulis buvo pagautas su dėžute, kažkodėl Liberalų partijai už tuos pačius kaltinimus, už norus, kad būtų sumažinti įkainiai, panašiai, reklamos, būtų pareikšti įtarimai, o konservatoriams ne.

Trečias klausimas. Man sovietmečiu... vieną kartą buvau teisiamas. Dabar tris bylas turėjau. Du kartus neleido manęs paimti, imuniteto nepanaikino teismas. Vienoje byloje dėl to, kad piktavome prieš jūsų, kaip žiniasklaidą rašė, korumpuotą prokurorą I. Mikelionį, kad jo neskirtumėte dar vienai kadencijai. Išsiuntėte jį vogti mokyti į Moldovą. Ir bylas jūs pralošėte. Ar nemanote, kad tai ne politinis persekiojimas? Dar viena byla laukia atseit...

PIRMININKĖ. Laikas, Petrai Gražuli! Galimybė užduoti vieną klausimą.

P. GRAŽULIS (*MSNG*). Ar vis dėlto nesate kišeninis prokuroras?

E. PAŠILIS. Labai ačiū už klausimą. Kadangi visus klausimus jungia vienas, kad mes kažką persekiojame ir panašiai, tai aš jums galėčiau pacituoti praeitų metų statistinius duomenis. Iš beveik 22 tūkst. teisiamų asmenų 450 buvo išteisinti, tai sudaro 2 %, nuteista 90, 8 % – byla nutraukta taikant priverčiamąsias priemones arba nutraukta byla. Taigi iš 22 tūkst. išteisinti tik 450.

Šiandien aš paminėjau duomenis korupcinėse bylose. 92 % yra nuteisiama, išteisinama 3 %, 5 % yra nutraukiamos bylos. Taigi duomenys sako, kad nėra tikslas persekioti. Tai yra griežtas įrankis. (*Balsai salėje*) Tuo labiau žvelkime į Konstitucinio Teismo jurisprudenciją, kurioje yra sakoma, kad baudžiamoji atsakomybė turi būti *ultima ratio*, ir mes negalime švaistyti ir kas antrą žmogų, kaip jūs sakote, persekioti.

PIRMININKĖ. Ačiū. R. Karbauskis išsibraukė. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi J. Razma.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis generalinis prokurore, neseniai atėjęs viešojo intereso gynimo prokuroras, palikęs neseniai pareigas K. Vagneris, pažėrė iš-

ties daug šokiruojančios informacijos Seimo specialioje tyrimo komisijoje (čia prieš savaitę buvo), tai, kad Generalinėje prokuratūroje buvo stabdomi su energetika, tai yra su didžiąja korupcija, kaip galima manyti, susiję tyrimai. Aš turiu omeny Visagino atominės elektrinės uždarymą – šimtai milijonų iššvaistyta pinigų, aiškūs asmenys. Tai yra ne dėžutė su 100 tūkst. ar kiek ten tų eurų, tai yra šimtai milijonų iššvaistyta. Atominės uždarymas, išpumpuoti pinigai. Pinigai pumpuojami į Bermudų salyną, tai yra mūsų visų energetikos vartotojų pinigai pumpuojami į Bermudus. Įsivaizduokite, kiek yra įvairiausių schemų ir machinacijų, apie kurias Generalinė prokuratūra tyli, nors Seimas kreipėsi dar 2014 metais. Laikas nebeleidžia kalbėti.

E. PAŠILIS. Išties jūsų...

PIRMININKĖ. Jūsų laikas.

E. PAŠILIS. ...minima informacija susijusi, kaip jūs sakote, su 2013, 2014 metais. Man pasidomėjus dėl atominės elektrinės, klausimas buvo patikrintas aukštesnio prokuroro. Nėra prokuratūroje, kad mes būtume neatsakę ar nusišėpę kokius nors duomenis. O ar tie faktai tikrai tokie įspūdingi ir stulbinantys, gal parodys laikas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia J. Razma. Ruošiasi E. Gentvilas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas generalini prokurore, laikas taip sutapo, kad kaip tik šiuo metu įsibėgėja ta išskirtinė byla, kurioje įtariamaisiais yra paskelbti garsūs teisėjai, advokatai. Tokio masto bylos turbūt nebuvo? Na, yra ten, atrodo, ir politikų, tiesa, gal ne centrinio lygmens. Štai tas puolimas toks ir sustiprėjusi jūsų kritika. Aišku, gali būti atsitiktiniai sutapimai, bet gal jūs turite duomenų, kad čia yra kokių nors ryšių? Jeigu turite, gal galite pasidalinti?

E. PAŠILIS. Aš taip pat manau, kad čia galbūt atsitiktiniai sutapimai. Manęs tikrai niekas asmeniškai nespaudžia. Manau, kad mes dirbame sąžiningai savo darbą, kaip aš ir prisiečiau prieš tapdamas generaliniu prokuroru. Tikrai nieko, patikėkite, nė vienos politinės partijos mes nenorime kaip nors žlugdyti ar panašiai, ir tie klausimai tikrai atrodo man šiek tiek keistoki. O kokio nors spaudimo... Aš manyčiau, gal tai sutapimas, gal tikrai turime gana atsakingą ir rinkiminį laikotarpį, taigi mes dirbame savo darbą.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Gentvilas. Prašau, kolega.

E. GENTVILAS (LSF). Noriu paklausti jūsų apie Europoje skambančią energetikos giganto „Alstom“ bylą, kuri kai kuriose Europos šalyse jau yra pasibaigusi teismo sprendimais, žmonės jau sėdi. Kaip čia yra Lietuvoje? Tuo labiau kad Lietuvoje tarp galimų įtariamųjų yra ir vienas politinės bendruomenės žmogus, tai yra politinės partijos vadovas. Koks čia procesas šiuo metu vyksta Lietuvoje, galėtumėte pasakyti?

E. PAŠILIS. Ačiū. Tikrai tą informaciją turime. Mūsų Organizuotų nusikaltimų tyrimo ir korupcijos departamento prokurorė, berods, kitą savaitę vyks į Didžiąją Britaniją gauti kiek įmanoma daugiau informacijos. Norėčiau priminti, kad turime skirtingas sistemas (anglosaksų) ir pats įrodymų vertinimas yra skirtingas. Bet mes tuos duomenis turime ir tikrai nesėdime vien žinodami, kad tie duomenys yra, ir nieko nedarydami. Taigi tikėkime, kad turėsime daugiau duomenų, kai, kaip minėjau, prokurorė grįš, ir kokio pobūdžio informacija bus suteikta, taip, žinome mes tą sprendimą.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Paskutinis klausia kolega R. Andrikis. Suteikiame žodį jums.

R. ANDRIKIS (MSNG). Gerbiamasis generalini prokurore, dėkoju jums už informaciją, bet noriu pasiteirauti jūsų, kodėl pasirinkote būtent tokį pateikimo turinį? Štai jūs paminėjote, kad išteisinami keturi žmonės iš šimto, taip? Tai mažas skaičius ir atrodo, kad čia nėra ko daugiau klausyti, bet per metus jų susidaro 400, apie 400, įvairiai čia galima traktuoti. Negi 400 išteisintų žmonių byloja apie labai puikią prokurorinę priežiūrą? Ir ko trūksta, kad prokurorai nesiųstų tokių bylų – iš 100 tų 4 arba iš 10 tūkst. 400, kad po to žmogui nereikėtų kelerius metus eiti tokių labai subtilių išbandymų?

Antra. Jūs paminėjote...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega!

R. ANDRIKIS (MSNG). ...informaciją, kitą informaciją. Labai trumpai iš to, ką prokuroras čia pranešė. Jūs paminėjote, kad per ketverius metus ten nieko neteisėto iš valdybos situacijos nebuvo padaryta. Bet juk tikrai pastaraisiais metais skambėjo Ligonų kasų vadovo bylos...

PIRMININKĖ. Laikas!

R. ANDRIKIS (MSNG). ...vadovo išteisinimas. Nacionalinio kraujo centro vadovo išteisinimas, SGD terminalo statyba, čia juk penkmečio klausimai. Apie kitus jau aš nenorėčiau klausti.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega!

R. ANDRIKIS (MSNG). Kodėl?

PIRMININKĖ. Ačiū.

E. PAŠILIS. Ačiū už klausimą. Aš paminėjau apie išteisinimą korupcinėse bylose, beje, pasakiau ir koks bendras yra, tai sudaro 93 %. Kalbant apie 2018 metus, korupcinių veikų mažėjimas yra 26 %, tad priežastys vėlgi gali būti įvairios ir galbūt prevencija didelė, ir latentiskumas, tikrai daug priežasčių. Apskritai yra per 400 registruotų, tad 400 negali būti žmonių, tai sudaro tik 3 %, aš minėjau. 92 yra nuteisiama ir 5 % yra nutraukiama, o kalbant ne apie korupcines, apie bendrą statistiką, tik 2 % išteisinama. Tai liudija, aš manau, tikrai aukštą prokurorų darbo kokybę. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkoju gerbiama pranešėjui. Ačiū, kad jūs atvykote į Lietuvos Respublikos Seimą ir atsakėte į jums užduotus klausimus. Ačiū, gerbiamasis generalini prokurore.

Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti ponios A. Širinskienės dėmesį, taip pat ir A. Salamakiną, kadangi buvo užduotas klausimas, ar gali vienas Seimo narys? Gali. Praeitų kadencijų seimų praktika (štai statistika, kiek spėjau greitai suskaičiuoti): iš 43 paklausimų net 14 teikė po vieną Seimo narį. Tai viena.

Penkis kartus buvo kviestas generalinis prokuroras, taip pat po vieną Seimo narį. Ir P. Gražulis kvietė, ir daugiau galbūt STT vadovai, ponas V. Vasiliauskas, ištis visas sąrašas. Todėl klaidinti Seimo nereikėtų. Siūlyčiau tiek A. Širinskienei, tiek mums visiems pasiskaityti Seimo statutą, vertinti seimų praktiką, nes tada išeitų formuluotė, kad Seimo statute daug straipsnių, pavyzdžiui, 136 straipsnis ir kiti, kur teigiama, kad Seimo nariai gali teikti įstatymų projektus. Pagal A. Širinskienę išeitų, kad vienas Seimo narys negali registruoti Seimo įstatymo. Tad jūsų kritika visiškai nepagrįsta, gerbiamoji kolege.

Dabar dėl vedimo tvarkos – M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (MSNG). Iš tikrųjų labai trumpai. Dėkui, pirmininke. Kai kurie generalinio prokuroro atsakymai tikrai nustebino, kad nėra išvelgiama problemų. Aš tikiu paprastais prokurorais, kurie turėjo pilietinės drąsos. Aš tikiu paprasta FNTT darbuotoja. Manau, kad į daugelį svarbių klausimų tikrai šiandien rimtų ir aiškių atsakymų neišgirdome.

PIRMININKĖ. Replika – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiama posėdžio pirmininke, aš noriu pasakyti, kad tikrai, kiek prisimenu, vienas niekada nekviečiau. Praeitoje kadencijoje buvau frakcijos seniūnas ir frakcijos vardu vienas pasirašiau.

PIRMININKĖ. Ne, kolega, vis tik statistika rodo savo. Ačiū už jūsų visus pastebėjimus. Dirbame toliau. Tai, kas lieka statistikoje ir mūsų stenogramoje, iš tikrųjų yra pagrindas man taip teigti.

14.40 val.

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2647(2) (svarstymas)

Iš vakarinės darbotvarkės mes nespėjome apsvarstyti, tai yra iš rytinės darbotvarkės, 1-10 klausimo – Teisėkūros pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2647(2). Svarstymas. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Gerbiamasis S. Šedbaras. Prašau perskaityti komiteto išvadą.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, tai yra ir redakcinio, ir šiek tiek turinio pataisa dėl teisinio reguliavimo poveikio vertinimo. Vyriausybė nori šiek tiek keisti šį modelį, todėl yra keičiamos kai kurios Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatos. Komitetas svarstė, darė klausymus ir 2019 m. balandžio 24 d. visų dešimties dalyvavusių komiteto narių balsais už buvo pritarta patobulintam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai? Norinčių dalyvauti nėra. Balsuojame dėl Teisėkūros pagrindų įstatymo po svarstymo.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 79, prieš nėra, susilaikė 1. Pritarta po svarstymo.

14.42 val.

Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3148(2), Branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3149(2), Viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3150(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-11 klausimas – Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3148(2). Svarstymas. Kaip pagrindinis – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Pranešėjas – V. Bakas, bet jo nematau salėje. Gal J. Jarutis? Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto išvadą perskaitys J. Jarutis. Gal galime prašyti kartu ir lydimuosius po svarstymo, nes tai buvo Branduolinės energijos įstatymo projektas ir Viešojo saugumo tarnybos įstatymo 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Jie, kaip lydimieji, taip pat buvo svarstyti Nacionalinio saugumo ir gynybos komitete.

J. JARUTIS (LVŽSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip pagrindinis, svarstė Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3148. Komitetas... Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Taip, ir lydimieji.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip pat svarstyta... Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, kaip pagrindinis, svarstė lydimąjį aktą – Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3149. Pasiūlymų negauta. Pritarta bendru sutarimu.

Taip pat Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3150. Pasiūlymų negauta. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju geriamajam pranešėjui. Jūs perskaitėte pagrindinio ir lydimųjų įstatymų projektų išvadas. Papildomas komitetas, svarstęs minėtus įstatymų projektus, buvo Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Kviečiu pranešėją L. Stacevičių. Taip pat prašau perskaityti išvadas ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimųjų įstatymų projektų.

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komitetas gegužės 8 dieną svarstė įstatymų projektus. Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3148. Komiteto sprendimas yra siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti rengėjų pateiktam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: 8 – už, prieš ir susilaikiusių nėra.

Dėl įstatymo lydimąjo projekto Nr. XIIIIP-3149 komiteto sprendimas buvo siūlyti pagrindiniam komitetui pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Balsavimo rezultatai: 9 – už, prieš ir susilaikiusių nėra.

Ir paskutinis lydimasis yra projektas Nr. XIIIIP-3150. Komiteto sprendimas yra pritarti ir siūlyti pagrindiniam komitetui patobulinti įstatymo projektą pagal Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms pritarė komitetas. Balsavimo rezultatai: 10 – už, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs perskaitėte išvadas. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Pasiūlymų dėl minėtų įstatymų projektų taip pat nebuvo gauta.

Motyvai. Norinčių kalbėti nėra. Gerbiama kolegos, galime balsuoti už pagrindinį – Valstybės sienos ir jos apsaugos ir lydimuosius – Branduolinės energijos ir Viešojo saugumo tarnybos įstatymų projektus? Galime. Ačiū. Balsuojame.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 82, prieš nėra, susilaikė 4.

Gerbiama kolegos, dabar jau grįžtame prie vakarinės darbotvarkės, iš rytinės pasivijome ne spėtus apsvarstyti įstatymų projektus.

14.47 val.

Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo Nr. I-130 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2587(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-2 klausimas – Valstybės herbo, kitų herbų ir herbinių ženklų įstatymo Nr. I-130 2, 8 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2587(2). Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą kviečiu perskaityti V. Bukauską.

V. BUKAUSKAS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvaistė minėtą teisės aktą ir priėmė tokį sprendimą: pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2587(2). Komiteto išvada – bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją S. Tumėną. Kultūros komiteto išvada.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiami kolegos, mūsų komitete posėdis vyko kovo 20 dieną. Dalyvavo 7 komiteto nariai ir kviestiniai svečiai, tarp jų Lietuvos heraldikos komisijos pirmininkė. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Kviečiu E. Gentvilą diskutuoti dėl minėto įstatymo projekto.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamieji, aukštai vertinu visas iniciatyvas, kai kalbama apie etninę kultūrą, apie regionus, regionų žmonių identitetą, susivokimą ir panašiai. Iš principo ir šitą iniciatyvą vertinu, gerai numatyti, kad atsirastų etninių regionų, etnografinių regionų simboliai, tokie kaip herbas. Man labai patiko kažkada Seimo paskelbti Lietuvos tarmių metai, kai tikrai išgirdome tarmes. Pats labai mėgstu ir nebloggeriai pažįstu Lietuvos regionus ir man atrodo, kad tą identitetą etninį mes turime Lietuvoje stiprinti.

Esu kažkada minėjęs, kad Eurobarometro tyrimai klausė Europos Sąjungos valstybių piliečių, kuo jie save pirmiausia laiko. Yra žmonių, kurie save pirmiausia laiko europiečiais, kiti – pagal savo valstybę, treči savo identitetą apibrėžia pagal savo regioną. Tarkime, katalonai teigia, kad jie pirmiausia yra katalonai, po to yra ispanai kaip Ispanijos piliečiai ir tik paskui europiečiai.

Turbūt mes irgi savo gyvenime sutinkame, kad žmogus pirmiausia save identifikuoja kaip žemaitį, o ne kaip lietuvį. Ir štai čia yra skylė mūsųose, kai mes neturime aiškių etnografinių regionų ribų, jau nekalbant apie simbolius. Kokioje nors Švedijoje apskritys egzistuoja pirmiausia kaip etnografiniai regionai ir pagal juos yra atsiradusios apskritys, arba lėnai. Lietuvoje, deja, mes ir apskričių nebeturime, ir tos buvusios dešimt apskričių nebuvo susietos tiksliai su etnografiniais regionais.

Šitas dalykas tikrai padėtų papuošti Lietuvą, šita iniciatyva, parodant, kad štai yra Žemaitijos, Sūduvos, Dzūkijos, Aukštaitijos ar Mažosios Lietuvos etnografinis regionas. Todėl aš pasisakau už šitą projektą, tačiau mes turime suprasti, kad, kalbant apie etnografinius regionus, šandien mes pasimesime, ir aš manau, kad Etninės kultūros globos taryba turės daug galvosūkių, kuriuos rajonus, kurias gyvenvietes priskirti prie kurio etnografinio regiono.

Tarkime, „Žemaičių vyskupystėje“ – savo dvitomėje knygoje M. Valančius rašo apie Žemaičių vyskupystę ir tą Žemaičių vyskupystę aprašo įskaitant Biržus, Anykščius, S. Jovaišos neaprašo, bet Biržus aprašo kaip Žemaičių vyskupystės teritoriją. S. Stanevičius savo eilėraštyje apibrėžia Žemaitijos ribą ties Nevėžiu.

Kur šiandien yra Žemaitijos riba, mes tiksliai nežinome. Lietuvos garbės reikalas išsiaiškinti, kaip šiandien traktuoti tuos etnografinius regionus. Aš dabar pateiksiu porą pavyzdžių.

Klaipėdos rajonas turės savo Klaipėdos rajono herbą, Gargždų miesto herbą, turės Mažosios Lietuvos herbą, galės naudoti, nes dalis rajono priklausė Mažajai Lietuvai ir dalis priklauso Žemaitijai. Gerai, tam tikra painiava, bet čia mažiau tos painiavos, nes tai bet kuriuo atveju yra tarp dviejų regionų.

Paimame Jurbarko – R. Juškos rajoną ir štai ką mes matome. Tarminiu požiūriu Jurbarkas yra Sūduva, sūduvių kraštas, tarmės požiūriu tai yra suvalkiečiai. Teritorijos požiūriu tai yra lyg ir Žemaitijai priklausantis rajonas, o dalis rajono, pradedant Smalininkais, – Mažosios Lietuvos.

Svarbiausia, kad atrastume, kur yra tikslios etnografinių regionų ribos. Mažoji Lietuva yra aiškiai apibrėžtas geografinis regionas, turėjęs savo sieną su apsaugos postais, muitininkais ir pasieniečiais, nes kartu tai buvo ir dviejų valstybių riba – Vokietijos ir Lietuvos pastarąjį šimtmetį, o Aukštaitija, Suvalkija, Dzūkija arba Žemaitija neturi aiškių regiono ribų ir tas regionų ribas, etninių regionų ribas, turėsime labai aiškiai išsiaiškinti, kas pirmauja – istoriniai šaltiniai, literatūros kūriniai, tarmės paplitimas šiuo metu, ar kaip A. Vanagas savo dvikalbiame žodyne rašo apie tarpukario tarmes ir pavardes. Štai koks didžiulis iššūkis laukia Lietuvos mokslininkų kultūrologų. O pats įstatymo projektas tikrai yra tinkamas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū už tokį įvertinimą po svarstymo. Kadangi pasiūlymų nebuvo gauta, motyvai. S. Tumėnas. Mielas kolega, prašau.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Aš trumpai. Kas čia kolegai kėlė daug abejonių, iš tikrųjų yra viskas daug aiškiau. Čia norėta atskirti, kas buvo iki 2016 metų ir kas po 2016 metų, nes iki 2016 metų nebuvo oficialiai įteisinti tie kolegų minėti regionai, o nuo 2016 metų tai atsirado įstatyme, tačiau nėra parašyta nei eiliškumas, nei tvarka, nei visos naudojimo sąlygos. O dabar visa tai atsirado. Kai kalbėjo kolega apie ribas, tai didžiausia problema, ko gero, tik Mažosios Lietuvos, ir visi suprantame tas istorines priežastis ir taip toliau. O visa kita, maždaug visos ribos yra tikslios ir aiškios.

PIRMININKĖ. Ačiū.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Ačiū jums. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsas salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame? Prašau, balsuojame. Valstybės herbo ir kitų herbų bei herbinių ženklų įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Po svarstymo vyksta balsavimas.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 80, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

14.56 val.

Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo Nr. I-1497 1, 2, 4 straipsnių ir penktojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2588(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatymo 1, 2, 4 straipsnių ir penktojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2588(2). Kviečiu Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėją gerbiamą V. Bukauską. Komiteto išvada.

V. BUKAUSKAS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, minėtą teisės aktą Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė ir nutarė bendru sutarimu pritarti komiteto patobulintam teisės aktui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Papildomu komitetu buvo paskirtas Kultūros komitetas. Kviečiu gerbiamąjį S. Tumėną perskaityti Kultūros komiteto išvadą.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, komiteto posėdis vyko kovo 20 dieną. Šitam projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra.

Gerbiami kolegos, dėl 3 straipsnio buvo gautas Seimo Kultūros komiteto pasiūlymas ir pagrindinis komitetas pritarė iš dalies. Ar Kultūros komitetas sutinka su... (*Balsas salėje*) Prašom įjungti pranešėjui S. Tumėnui. Sako, kad sutinka su pagrindinio komiteto formuluote, todėl nekvičiame į tribūną, pritariame tam. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nebuvo gauta. Norinčių dalyvauti diskusijoje nėra. Mes jau tai aptarėme ir motyvų taip pat niekas nenori išsakyti. Nori A. Vinkus. Prašom, gerbiamas Antanai.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiama pirmininke, gerbiami Seimo nariai, šios pataisos yra pasiūlytos atsiliepiant į pasaulio lietuvių bendruomenių nuogastavimus, įvairias pastabas, nes pasaulio lietuvių bendruomenių vėliavos nebuvo reglamentuotos Lietuvos Respublikos teisės aktais. Kai Lietuvoje vyksta kai kurios šventės, pasaulio lietuvių arba bendros mūsų šventės, jie atvažiuoja su savo tautinėmis vėliavomis ir tarsi jaudinasi, ar nebus baudžiami. Dabar po pataisų priėmimo, tikiuosi, jeigu bus priimta, Pasaulio lietuvių bendruomenė galės oficialiai ir legaliai naudoti savo vėliavas Lietuvos Respublikos teritorijoje. Numatyta, kokia eilės tvarka vėliavos turės būti nau-

dojamos, o naujas vėliavas, kurias norės registruoti ir naudoti naujos lietuvių bendruomenės, privalės derinti su Lietuvos heraldikos komisija ir su Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba. Mes siekėme ir siekiame, kad tai būtų priimta ir padaryta šiais Pasaulio lietuvių metais. Kviečiu palai-kyti šias pataisas ir balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvų prieš niekas nenori išsakyti. Galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime. Dėkoju.

15.00 val.

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2817(2), Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2818(2) (svarstymas)

Skelbiu darbotvarkės 2-4.1 klausimą ir manau, kad lydimąjį 2-4.2 klausimą taip pat. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo ir lydimąjį Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektai. Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją S. Tumėną perskaityti išvadas dėl šių abiejų įstatymų projektų.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ačiū. Komitete posėdis vyko praeito mėnesio 24 dieną. Noriu informuoti, kad tai jau antrasis posėdis. Prieš tai šį projektą svarstėme 2018 m. gegužės 5 d. posėdyje ir tada projekto sprendimas buvo atidėtas, nes norėjome daug ką išsiaiškinti, detalizuoti. Kreipėmės į Lietuvos konkurencijos tarybą, gavome STT išvadas. Ir dabar mūsų komitete praeitą posėdį buvo pritarta. Dalyvavo 5 komiteto nariai: už – 4, prieš nebuvo.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ir antrasis taip pat.

PIRMININKĖ. Taip, ir išvada dėl antrojo.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Ir dėl antrojo lygiai taip pat – iš 5 dalyvavusių už – 4, prieš nebuvo.

PIRMININKĖ. Ačiū. (*Šurmulys salėje*)

S. TUMĖNAS (LVŽSF). 1 susilaikė, taip.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių diskutuoti nėra. Pasiūlymų dėl minėtų įstatymų projektų nebuvo gauta. Motyvai. Norinčių kalbėti nėra.

Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Pritariame bendru sutarimu po svarstymo.

15.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo UNESCO Pasaulio paveldo Lietuvoje metais“ projektas Nr. XIIIIP-3324(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo UNESCO Pasaulio paveldo Lietuvoje metais“ projektas Nr. XIIIIP-3324(2). Kviečiu pranešėją A. Gumuliauską, Švietimo ir mokslo komiteto ir kartu Istorinės atminties komisijos... Gerbiamas pirmininke, prašom perskaityti ir Švietimo ir mokslo komiteto, ir jūsų vadovaujamos komisijos išvadas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Pradėsiu nuo komisijos. Komisija bendru sutarimu pritarė nutarimo projektui. Švietimo ir mokslo komitetas pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento keliems pasiūlymams, kurie buvo redakcinio pobūdžio, taip pat pritarė Kultūros komiteto ir Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pasiūlymui ir pateikė du redakcinio pobūdžio pasiūlymus, kuriems buvo pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją R. Šarknicką. Kultūros komitetas buvo paskirtas papildomu komitetu. Prašome perskaityti išvadą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėl UNESCO?

PIRMININKĖ. UNESCO.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Taip, 2020 metų. Kultūros komiteto išvada – pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių diskutuoti nėra. Pasiūlymų nebuvo gauta. Motyvai. (*Balsai salėje*) Norinčių kalbėti nėra. Galime bendru sutarimu pritarti? Pritariame Seimo nutarimui bendru sutarimu po svarstymo.

15.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Tautodailės metais“ projektas Nr. XIIIIP-3320(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Tautodailės metais“ projektas Nr. XIIIIP-3320(2). Kviečiu A. Gumuliauską, Švietimo ir mokslo komiteto pranešėją. Tikriausiai taip pat jūs perskaitysite ir Valstybės istorinės atminties komisijos išvadą.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Dar kartą ačiū. Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisija pritarė nutarimo projektui bendru sutarimu. Seimo Švietimo ir mokslo komitetas pritarė Seimo kanceliarijos Teisės departamento redakcinio pobūdžio pasiūlymams, taip pat pritarė Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijai, taip pat Kultūros komiteto pasiūlymams. Taip pat buvo pateikti du redakcinio pobūdžio pasiūlymai, jiems pritarta bendru sutarimu, kaip ir pritarta visam nutarimo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Kultūros komiteto pranešėją R. Šarknicką, nes jūsų komitetas taip pat buvo papildomas. Prašom perskaityti išvadą.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Faktiškai kolega A. Gumuliauskas jau viską pasakė. Mūsų Kultūros komiteto išvada yra pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių diskutuoti nėra. Pasiūlymų nėra. Dėl motyvų? S. Tumėnas – motyvai už dėl Tautodailės metų. Prašom.

S. TUMĖNAS (LVŽSF). Nėra abejonės, kad kviečiu pritarti šiam paminėjimui, nes tautodailė... Aš visada ieškau jungčių, kurios visas partijas, visus Lietuvos žmones jungtų. Tautodailė, manyčiau, ir yra toks segmentas. Tai yra mūsų tautos gyvastis, tai mūsų praeities ir dabarties šviesa. Kviečiu visus pritarti.

Džiaugiuosi, kad ši iniciatyva atėjo iš Šiaulių regiono, ir Seimo vicepirmininkė dalyvavo tame susirinkime, kai buvo surinktas pirmasis šimtas tautodailininkų parašų. Ta proga Šiaulių krašto bičiulių grupės vardu visus kviečiu šį savaitgalį į tautodailininkų šventę Kuršėnuose, kur dalyvaus apie 80 tautodailės meistrų, puodžių, dailininkų. Manysčiau, kad tai irgi yra simboliška. Kviečiu pritarti šiam mūsų paminėjimui.

PIRMININKĖ. Dėkoju už nuomonę ir netgi pakvietimą. Motyvai prieš – A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nesu kategoriškai prieš, bet kažko nesuprantu. Aš bandau skaičiuoti: mes per sesiją po du tris kartus metus paskelbiame. Anksčiau paskelbdavome vieną, *maksimum* du. Tai buvo iškilmingas dalykas, šventė. Dabar jau taip nuvertinome – kažkokio Paveldo metai. Paveldu mes Kaimo reikalų komitete *samagoną* vadiname, tai gal *Samagono* metai ar ko?! Tikrai jau perviršijame. Jeigu taip eisime, čia bus faktiškai viskam kiti metai paskelbti.

PIRMININKĖ. Tai jūsų nuomonė, dėkojame už ją. Apsispręsimė ir balsuosime po svarstymo, ar pritarti Seimo nutarimui „Dėl 2020 metų paskelbimo Tautodailės metais“. Prašom balsuoti.

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 72, prieš nėra, susilaikė 12. Pritarta po svarstymo.

15.08 val.

Seimo nutarimo „Dėl 2020 metų paskelbimo Mokyklų bendruomenių metais“ projektas Nr. XIIIIP-3307 (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – projektas Nr. XIIIIP-3307. Štai ir vėl A. Salamakinas bars, bet mes skelbiame svarstyti Seimo nutarimą „Dėl 2020 metų paskelbimo Mokyklų bendruomenių metais“. Svarstymas. Kviečiu A. Gumuliauską perskaityti Švietimo ir mokslo komiteto ir Valstybės istorinės atminties komisijos išvadą.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Gerbiamas Algimantai, ne kažkokio UNESCO paminklai, bet unikalūs ir vieninteliai pasaulyje. O dabar prie nutarimo. Seimo Laisvės kovų valstybės istorinės atminties komisija pritarė bendru sutarimu. Švietimo ir mokslo komitetas atsižvelgė į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus ir taip pat dar komitetas pateikė pasiūlymus – sukonkretino ir suaktualino datą, o tai yra 1990 metų sausio mėnuo, kai buvo paskelbtas Švietimo

įstatymo projektas, kuriuo prasidėjo šiuolaikinės Lietuvos švietimo sistemos kūrimas, ir 2020 metais jam sukanka 30 metų.

Švietimo ir mokslo komitetas pritaria nutarimo projektui bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Norinčių dalyvauti diskusijoje nebuvo užsirašę. Pasiūlymų dėl šio Seimo nutarimo taip pat nebuvo.

Motyvai. G. Steponavičius – motyvai už. Prašom, gerbiamasis kolega.

G. STEPONAVIČIUS (MSNG). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, iš tiesų kviečiu pritarti tokiam sprendimui ir atsilipti į Lietuvos moksleivių sąjungos iniciatyvą atkreipti didesnę dėmesį mokyklų bendruomenėms stiprinti 2020 metais. Kartu, sveikindamas šią iniciatyvą, noriu atkreipti dėmesį, kad pats nutarimas ir visa argumentacija yra kiek siauroko pobūdžio. Jeigu būtų priimamas tokios redakcijos nutarimas, gali atrodyti, kad Mokyklų bendruomenių metai bus skirti iš esmės patyčių bei socialinės ir emocinės aplinkos gerinimo dalykams. Tuo tarpu mes puikiai suprantame, kad mokyklų bendruomenių gyvenimas vien tuo neapsiriboja. Todėl mano siūlymas būtų iki priėmimo stadijos, dar susitikus su iniciatoriais, ieškoti papildančių formuluočių, kurios leistų taip pat numatyti, kad minėdami šiuos metus kaip Mokyklų bendruomenių metus kalbėsime ne tik apie patyčias ir jų mažinimą, bet ir apie mokyklų savarankiškumą, tai yra įtraukta į Vyriausybės programą, apie tėvų įtraukimą ir mokyklų funkcijų, gebėjimų patiems spręsti klausimus plėtimą. Kitaip tariant, kad nebūtų toks vienpusiškas ir faktiškai tik vienos organizacijos iniciatyva minimas, o apimtų ir valstybės politikos sandus. Aš kviesčiau pritarti po svarstymo, bet kartu, kaip minėjau, parengti tam tikrus, ypač preambulės dalies, patikslinimus, išplečiančius mokyklų bendruomenių svarbos kontekstą. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDDF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Nesu kategoriškai prieš, bet linkęs palaikyti A. Salamakiną, ką jis sakė. Klausykite, net ponas profesorius A. Gumuliauskas turbūt neįvardins, kiek progų... kiek kartų 2020 metai bus pavadinti kokia nors proga. Turbūt jau nebeįsėdina dviejų rankų pirštais suskaičiuoti. Aš galvoju, kad Seimas turėtų neapsikrauti šiuo darbu. Reikia ieškoti kokios nors kitos išeities, sistemos, kaip gal metų pabaigoje patvirtintume kitų metų minimas datas ir tuo pabaigtume. O dabar kiekvieną kartą vis tą pačią ir tą pačią procedūrą kartoti, kuri, atrodo, kitąsyk ir nelabai turi prasmę. Ieškokime kitos sistemos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame. O po to – replikos po balsavimo. Balsuojame, kolegos, po svarstymo. Dėl iniciatyvos komitetai pritarė, kad Mokyklų bendruomenių metais būtų pavadinti 2020 metai.

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 10. Po svarstymo pritarta.

Replika po balsavimo – A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Norėčiau atsakyti kolegai. Gal jis ne visai žino? Mūsų komisijos yra priimta metų skelbimo tvarka. Faktiškai galima skelbti tik iki birželio 15 dienos. Todėl gal susidaro toks vaizdas, kad pavasario sesijoje, atrodo, daug tų metų skelbimo. Rudens sesijoje jau jų nebus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, toliau.

15.14 val.

Akcinių bendrovių įstatymo Nr. VIII-1835 16, 20, 21, 28, 32, 34, 37, 37², 78 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 37³ straipsniu ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3430ES, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo Nr. IX-575 4, 23, 23¹ straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 23³ straipsniu ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3431, Administracinių nusižengimų kodekso 590 ir 614 straipsnių pakeitimo, Kodekso papildymo 119¹ straipsniu ir priedo papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3432, Finansinių priemonių rinkų įstatymo Nr. X-1024 2, 3, 88, 89, 90, 93 ir 102 straipsnių pakeitimo, Įstatymo papildymo 41¹, 41², 41³, 41⁴ ir 89¹ straipsniais, Įstatymo penktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo priedo papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-3433 (*pateikimas*)

Projektas Nr. XIIIIP-3430 ir lydimieji projektai – Nr. XIIIIP-3431, Nr. XIIIIP-3432 ir Nr. XIIIIP-3433. Kviečiu pranešėją V. Sinkevičių. Pateikimas. Akcinių bendrovių įstatymo kai kurių straipsnių ir

lydimųjų – Įmonių finansinės atskaitomybės, Administracinių nusižengimų kodekso ir Finansinių priemonių rinkų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymų projektai. Prašom, gerbiamas ministre. Pateikimas.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiami kolegos Seimo nariai, norėčiau jums pristatyti Vyriausybės teikiamus, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtus Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo, Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo, Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo pakeitimo ir Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektus.

Teikiamų įstatymų projektų tikslas – įgyvendinti 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą, kuria iš dalies keičiamos buvusios direktyvos nuostatos, susijusios su akcininkų ilgalaikio dalyvavimo skatinimu. Direktyvos nuostatos nacionalinėje teisėje turi būti įgyvendintos iki 2019 m. birželio 10 d. Direktyvos svarbiausias tikslas – skatinti akcininkų ilgalaikį dalyvavimą, palengvinant naudojimąsi akcininkų teisėmis, ir akcininkų dalyvavimą bendrovės veikloje bei didinti akcinių bendrovių, kurių akcijomis yra prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, investuotojų, turto valdytojų ir institucinių investuotojų tarpusavio skaidrumą.

Akcinių bendrovių įstatymo pakeitimo projektu siūloma įgyvendinti direktyvos nuostatas, susijusias su akcinių bendrovių, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, naudoti akcininkų teisėmis palengvinimu, taip pat akcininkų teisės gauti informaciją apie akcines bendroves išplėtimu bei akcinės bendrovės pareigos informuoti akcininką apie jo balsavimą elektroninių ryšių priemonėmis patvirtinimu, atlygio politikos ir ataskaitos parengimo bei tvirtinimo reglamentavimu.

Finansinių priemonių rinkų įstatymo pakeitimo projektu siūloma įgyvendinti direktyvos nuostatas, susijusias su institucinių investuotojų ir turto valdytojų veiklos skaidrumo didinimu, akcinės bendrovės, kurios akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, teise identifikuoti savo esamus akcininkus ir tiesiogiai su jais komunikuoti, informacijos perdavimo tarpininkų grandinėje bei akcininkų tapatybės nustatymo palengvinimu, įgaliotųjų konsultantų teikiamų konsultacijų patikimumo, kokybės, skaidrumo užtikrinimu.

Įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo pakeitimo projekto tikslas – nustatyti, kad akcinės bendrovės, kurių akcijomis prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, į metinius pranešimus įtrauktų atlygio ataskaitą, taip pat įtvirtinti atlygio ataskaitos ir jos turinio reikalavimus.

Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projekto tikslas – įgyvendinti direktyvos nuostatas dėl akcinės bendrovės, kurios akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, vadovo atsakomybės už reikalavimų, susijusių su atlygio politika ir atlygio ataskaitos parengimu ar paskelbimu nesilaikymą. Įstatymo nuostatos bus taikomos akcinėms bendrovėms, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje. Tokių Lietuvoje šiuo metu yra 27. Gerbiami Seimo nariai, prašau jūsų pritarti įstatymų projektams po pateikimo.

PIRMININKĖ. Dėkoju. M. Majauskas. Prašome, paklauskite ministro.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamas ministre, aš taip išsivaizduoju Ekonomikos ministerijos vieną iš funkcijų – vertinti, kokią biurokratinę naštą sukuria papildomi teisės aktai, žiūrėti, ar tai yra pakeliama, ar tai yra pateisinama biurokratinė našta. Norėjau paklausti būtent šiuo atveju, ar atlygio projektų rengimas, ataskaitų teikimas yra pateisinama biurokratinė našta toms organizacijoms, kurios tą turės daryti, ir kiek čia tokių organizacijų dabar pakliūtų į šį reikalavimą?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, geras klausimas. Taip, jūs esate teisus, Ekonomikos ir inovacijų ministerija vertina administracinę naštą ne tik savo reguliavimo srityje, bet ir kitose reguliavimo srityse. Kiek įmonių šiuo metu patirtų šios direktyvos pakeitimus, tai yra 27 veikiančios įmonės Lietuvoje. Kokia kiltų papildoma administracinė našta, tai bendrovės, noriu pabrėžti, kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, patirs 3 tūkst. 200 eurų per metus administracinę naštą dėl pareigos patvirtinti apie balsavimą elektroninėmis priemonėmis, atlygio ataskaitos patvirtinimo ir skelbimo. O kiti pakeitimai dėl Finansinių priemonių rinkų įstatymo siūlomo pakeitimo – instituciniai investuotojai, turto valdytojai ir įgalioti konsultantai, sąskaitų tvarkytojai per metus patirs per 1 tūkst. 800 eurų administracinę naštą.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Kolegų žiniai, mes buvom suderinę klausimą ir atsakymą, tai labai ačiū.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Kaip?

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Aš juokauju, kad buvome susiderinę klausimą ir atsakymą, nes jūs tiksliai atsakėt...

PIRMININKĖ. Ačiū. Daugiau norinčių paklausti nebuvo...

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Mes žinome klausimus, mums visada duoda...

PIRMININKĖ. Daugiau norinčių paklausti nebuvo. Diskusijas pratęsite kitoje vietoje, daugiau norinčių paklausti nebuvo. Ministras puikiai pristatė įstatymų projektus. Motyvai. Norinčių išsakyti motyvus niekas neužsirašė.

Galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? Galime. Pritariame po pateikimo bendru sutarimu. Pagrindiniu komitetu siūlomas Ekonomikos komitetas dėl įstatymų projektų Nr. XIIIIP-3430, Nr. XIIIIP-3431, o dėl Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3432 pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Dėl įstatymo projekto Nr. XIIIIP-3433 pagrindiniu komitetu siūlomas taip pat Ekonomikos komitetas. Galime pritarti tokiems Seniūnų sueigos pasiūlymams? Pritariame. Papildomi komitetai nėra numatyti. Siūloma svarstyti birželio 13 dieną. Galime pritarti? Pritariame. Ačiū, gerbiamieji kolegos.

15.21 val.

Kelių transporto kodekso 4, 7, 8, 14, 16 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2513(3) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Kelių transporto kodekso 4, 7, 8, 14, 16 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2513(3). Kviečiu gerbiamąjį kolegą J. Razmą. Pateikimas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, praėjusios kadencijos pačioje pabaigoje mes, manyčiau, gana skubotai įteisinome vadinamųjų pavėžėjų veiklą. Žinoma, tuomet buvo kalbų ir žinių, kad čia ateina didelės investicijos, kad galbūt Lietuvoje kursis net pasauliniai pavėžėjų centrai. Visa tai turbūt nelabai išsipildė, bet, kita vertus, gerai, kad atsirado alternatyvi taksi veiklai forma, tačiau vis dėlto skubotai įteisinus šią veiklą vis labiau ėmė ryškėti įvairios problemos.

Vienos iš tų problemų, aišku, yra mokesstinės. Aš paprasčiau informacijos iš Mokesčių inspekcijos ir „Sodros“ – deja, statistika atrodo prastai. Kai kalbame apie bendras įplaukas iš taksi bendrovių ir iš pavėžėjų, tai tos įplaukos yra mažėjančios, nors turbūt suprantame, kad vargu ar mažėja tomis paslaugomis besinaudojančių.

Kas dar? Daugiau kaip dvigubai sumažėjo pagal darbo sutartis dirbančių taksi vairuotojų. Vietoj daugiau kaip 800 nebeliko nė 400. Mažėja registruotų juridinių ir fizinių asmenų, vykdančių taksi veiklą, labai ryškiai. Aišku, tą rinkos dalį perima pavėžėjai. Kaip rodo spaudoje plačiai aprašytas Klaipėdos atvejis, labai nemaža dalis pavėžėjų veiklą vykdo nelegaliai, naudodamiesi nelegaliomis programėlėmis. Ten buvo pateikti skaičiavimai, kad vienas nelegalios programėlės kūrėjas yra uždirbęs gal apie 1,7 mln. eurų. Tai yra daugiau negu gauname mokesčių iš tų veiklų per metus.

Trečias dalykas yra konkurencijos tarp taksi vežėjų, taksi veiklą vykdančių, ir pavėžėjų sąžiningumas. Vis dėlto taksi veiklai reikalavimų yra nemažai. Tai ir reikalavimas apsidrausti privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu atsakant už keleivį ir už automobilį, jeigu dėl vairuotojo kaltės kas atsitinka. Pavėžėjams to nėra. Techninės apžiūros skirtingas dažnumas. Pavėžėjui vairuotojui jokių reikalavimų dėl patirties, dėl stažo, jokių reikalavimų dėl paties automobilio ir taip toliau. Žinoma, tokioms aplinkybėms esant, tvarkingai vykdančioms taksi veiklą konkuruoti yra labai sudėtinga.

Aš teikiamu projektu ir siūlau šiek tiek detaliau reglamentuoti pavėžėjų veiklą, kartu ir taksi veiklą, kadangi yra teisininkų pastabų, jog visi reikalavimai tokioms veikloms turėtų būti ne po įstatyminių aktų lygio, o įstatymų lygio. Todėl čia ir yra siūloma numatyti, kaip išduodami leidimai tai veiklai, tiek pavėžėjų, tiek taksi, kaip jie gali būti sustabdomi, panaikinami ir taip toliau. Kokie tie... Keletą reikalavimų pavėžėjams aš paminėsiu. Tai būtų reikalavimas vairuotojo stažo dveji metai, čia nėra nieko ypatingo, pavyzdžiui, Latvijoje yra reikalavimas treji metai. Yra nustatomas reikalavimas, kad nebūtų pavėžėjų automobiliai apipavidalinami panašiai kaip taksi auto-

mobiliai, nes tokių bandymų būta. Manau, kad ir jūs esate pastebėję pavėžėjų firmų automobilius, kurie naudoja tuos šachmatų ženklus ar visokius pavadinimus, kur yra ir žodis „taksi“, ir tai, be abejo, gali klaidinti tų paslaugų užsakovus piliečius.

Taksi automobiliui yra, be abejo, privalomas taksometras, pavėžėjams to nereikia, jie turi keleivius susirasti naudodamiesi elektroninėmis priemonėmis, tai čia ir yra tas esminis skirtumas. Ir, be abejo, pavėžėjai neturėtų keleivių gaudyti kur nors gatvėse ar šalia taksi stotelių. Svarbu, kad tos veiklos tvarkingai atsiskirtų, kad nebūtų tokių, kaip dabar yra, mišrių bendrovių. Be abejo, turi būti reikalavimas ir mokesčių inspekcijai tinkamu būdu teikti informaciją, kad būtų galimybė ir reikiamas priėjimas prie tų serverių, kur kaupiama finansinė informacija, ir taip toliau. Teikdamas projektą aš susirinkau informaciją, kaip ta veikla reglamentuojama kitose šalyse. Na, panašūs tokie reikalavimai, kuriuos aš surašiau, yra ir Estijoje, sakykim. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Norinčių paklausti daug. Pirmasis klausia M. Majauskas. Ruošiasi E. Pupinis. Prašome.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamas pranešėju, mes matome konkurenciją tarp taksi paslaugas teikiančių įmonių ir pavėžėjų, ir panašu, kad iš tos aršios konkurencijos šiandien daugiausia laimi vartotojai, kurie naudojami tomis paslaugomis. Ta nauda kyla iš tokio koncepto kaip dalinimosi ekonomika, kuri remiasi tuo, kad kartais turėdamas laisvų resursų pasidalini jais su kitais. Taigi tu nebūtinai kiekvieną dieną paveži kažką, bet turėdamas galimybę vieną dieną per mėnesį ar vieną dieną per savaitę paveži ir pasidalini tuo resursu su kažkuo kitu. Sakykite, ar šiuo atveju nebūtų perteklinis reikalavimas tiems, kurie kartais pasidalina tuo resursu, turėti geltoną numerį, turėti papildomą draudimą ir papildomą techninės apžiūros reikalavimą?

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, ta mažesnė kaina, aišku, yra geras dalykas, bet vis tiek mes neturime pamiršti ir kitų svarbių faktorių. Vis dėlto mes negalime palikti taip, kad keleivio ir fizinio, ir finansinio saugumo, naudojantis pavėžėjų paslaugomis, yra daug blogesnės sąlygos. Aš suprantu iš tų jūsų pastabų, kad jautriausia galbūt yra ta vieta dėl privalomo draudimo, bet aš manau, kad diskutuojant dėl projekto komitetuose, kur galbūt dalyvautų ir draudimo paslaugas teikiančių bendrovių atstovai, galbūt tos bendrovės galėtų numatyti, taip sakant, dar vieną draudimo rūšį pavėžėjams, kuri galėtų būti pigesnė negu taksi automobilių, įvertinant, kad iš tikrųjų čia dažnis gali būti gerokai mažesnis. Jeigu draudimo bendrovės lanksčiai čia pažiūrėtų, tai, aš manau, gal būtų galima rasti išeitį. Dabar pasakyti žmogui, kad štai įvykus avarijai dėl pavėžėjo kaltės, jeigu yra stiprūs sužalojimai ir lieka kaltas tik tas vairuotojas, iš kurio, na, nežinia, kaip pavyks išsireikalausiti tą žalą, nemanau, kad yra gera situacija, ir nemanau, kad tai yra civilizuota situacija.

Dėl to, kad dabar nėra skiriamųjų ženklų, na ir savivaldybių pareigūnai neturi net formalios teisės tikrinti pavėžėjų, aš manau, irgi nėra gera situacija.

Na, kaip dabar atskirti – važiuoja automobilių srautas, kuris čia pavėžėjas? Aš nemanau, kad brangiai kainuotų uždėti kokį nors ženklą, uždėti kortelę su vairuotojo pavarde. Tai yra tokie elementarūs dalykai, mes turime siekti tokių civilizuotų keleivių ir paslaugų teikėjų santykių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Pupinis. Ruošiasi A. Kupčinskas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Jūs turbūt norite iš esmės, kad jie dirbtų pagal taksi sistemą, nes praktiškai taksi turi tam tikrų privalumų judėti mieste, pavyzdžiui, A juosta. Ar tokie žmonės galėtų pasinaudoti tokiomis pačiomis paslaugomis, kaip jūs manote? Ar vis tiek turėtų laikytis taisyklių, kurios taikomos daugiau asmeniniams automobiliams?

J. RAZMA (TS-LKDF). Man atrodo, dėl naudojimosi juostomis galėtų išspręsti savivaldybės, kurios, pavyzdžiui, nustato, kad kai kur ir paprasti, asmeniniai automobiliai, jeigu veža keturis keleivius, gali naudotis tomis juostomis. Aš nežinau, ar čia reikia įstatymo lygiu tą galimybę suteikti. Asmeniškai aš būčiau nieko prieš šitoje dalyje sulygininti teises, bet, kaip minėjau, čia savivaldybės gali spręsti laisvai. Kai kur tų juostų iš viso nėra. Aš už tai, kad būtų sulyginta.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Kupčinskas. Ruošiasi V. Ačienė.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų tenka naudotis ir pavėžėjų paslaugomis, ir taksistų paslaugomis. Ir, kaip jūs paminėjote, ta statistika, kad iš išduotų 800 licencijų

beliko 400 ir su darbo sutartimis, rodo, kad rinka jau gerokai pajudėjusi į kitą pusę ir bus labai sudėtinga apsaugoti tų tradicinių ar senųjų taksistų interesus ir bandyti juos suvienodinti. Ar ne-reikėtų kaip tik tų tradicinių taksistų sąlygas, reikalavimus lengvinti, tiesiog pirmiausia atsisakyti geltonųjų numerių, nes jeigu pažiūrėsime į Registrų centrą, „Regitrą“, tai jų vis mažiau ir mažiau ir faktiškai visai neišduodama? O tie geltonieji numeriai sukelia iš karto aibę pasekmių – draudi-mas yra brangesnis, paskui apžiūras reikia vos ne kas pusmetį pereiti, ir tada, aišku, tiems tradi-ciniams taksistams kyla daug daugiau problemų negu pavėžėjams.

PIRMININKĖ. Laikas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš gal nepritarčiau, kad mes visiškai panaikiname reikalavimus taksi paslaugų teikėjams. O tie numeriai, nežinau, ta numerių spalva, jeigu išlieka kiti reikalavimai tak-si automobiliams – plafonas, vairuotojo kortelė ir taip toliau, – nežinau, dėl paties numerių skir-tingumo gal ir diskutuotinas dalykas. Bet, kaip minėjau, aš nepritariu, kad mes pradėtume pro pirštus žiūrėti į reikalavimus taksi ir sakyti, kad ir juos nuleisime į tą žemesnį reikalavimų lygį, kaip dabar neretai matome pavėžėjų atveju.

Aš siūlau pamėginti surašyti civilizuotas sąžiningos konkurencijos sąlygas. Aš nesu už tai, kad čia kokias nors privilegijas taksi nustatytume, ir, matyt, mes tikrai nepasieksime, kad vėl į rinką sugrąžintume taksi verslą, ir nėra tokio tikslo. Tiesa, kur jūs minėjote ir aš sakiau, virš 800 buvo dirbančių pagal darbo sutartis. Aš manau, tai yra geras dalykas, kai žmonės dirba pagal dar-bo sutartis, yra rodoma bent ne mažesnė kaip minimali alga, yra „Sodros“ įmokos.

Beje, kai dirbama pagal individualią veiklą šitame sektoriuje, tiek taksi, tiek pavėžėjų rodo-mos labai mažos pajamos. Tikrai tų žmonių, kuriems šiandien tai yra vienintelis pajamų šaltinis, o taksi versle tokių yra trečdalis, tai yra atvirkščiai, taksi, kurių vienintelis pajamų šaltinis, yra du trečdaliai, o pavėžėjų veikloje trečdalis, dėl socialinio draudimo yra sudėtinga būseną. Ir jeigu jie ilgą laiką taip dirbs, iš tikrųjų tai bus vėliau ir našta valstybei, ir socialinių garantijų stoka jiems išeinant į pensiją. Čia vėl tikrai yra sprendinių dalykų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia V. Ačienė. Ruošiasi K. Starkevičius.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, jūs ką tik paminėjo-te, kad įstatymo projektas nėra orientuotas į taksi paslaugas ir nėra privilegijuotas būtent taksi paslaugas teikiantiems subjektams. Bet, anaiptol, kai perskaitau visas šio projekto nuostatas (ten nuo 13 iki 17), peršasi mintis, kad jis yra naudingas taksi paslaugas teikiantiems teikėjams. O dėl pavėžėjimo čia jaučiamas toks apsunkinimas. Ir pati gana dažnai naudojuosi „Uber“ paslaugo-mis, kurios yra populiarios visame pasaulyje, ir aš matau, kad vargu ar bus galimos tokios paslau-gos priėmus šį įstatymą. Ką manote jūs?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tikrai nemanau, kad itin keistusi tų paslaugų balansas. Sakykime, tas civilizuotas ir Lietuvoje veikiančias tarptautines pavėžėjimo paslaugų organizatorių bendroves mano projektas galbūt vieninteliu punktu paliečia – dėl draudimo. Visi kiti dalykai, sakykime, tos bendrovės ir dabar naudojami tik programėlėmis, jos neleidžia grynaisiais pinigais atsiskaityti. Tai tiek „Uberis“, tiek „Boltas“ dabar pasivadinęs.

Dėl automobilio apipavidalinimo – taip, jie irgi tvarkingai prižiūri ir nėra tų taksi imitavimo. Mano reikalavimai paliestų nelabai tvarkingai toje rinkoje konkuruojančias pavėžėjų organizato-rių bendroves. Ir aš manau, kad tai nėra blogai. O dėl draudimo galima diskutuoti. Jeigu vis dėlto matysime, kad tai būtų per sunki našta, aš nieko prieš, tai yra ne tai kad nieko prieš, bet sutikčiau šioje stadijoje dar tą nuostatą išbraukti. Ir tuomet jūs pamatysite, mano projektas toms civilizuo-toms, kaip minėjom, tarptautinėms bendrovėms visiškai nieko naujo nekeis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Laikas baigėsi, bet paskelbiau, kad klaus dar ir K. Starkevičius. Maloniai suteikiu jums žodį, galimybę paklausti.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Mano klausimas būtų, kokia patirtis yra kaimyninėse šalyse, kurios taiko šią paslaugą? Ar analizavote? Galbūt gerąsias praktikas galima perkelti ir pas mus?

J. RAZMA (TS-LKDF). Tų patirčių yra įvairių. Kai kuriose šalyse, kur veikia stiprios taksi dar-buotojų profsąjungos, jos sugeba streikais politikus priversti nustatyti tokias sąlygas, kad ten pa-vėžėjų veikla tampa beveik neįmanoma. Mano siūlymai daugiausia remiasi Latvijos, Estijos patir-

timi. Tai yra panašūs reglamentavimai, ką aš dabar siūlau. Beje, ir Vyriausybė yra pateikusi panašų projektą, tik kažkodėl ne šiandien jis įrašytas, o ketvirtadienį. Vyriausybėje, manau, yra suvokta, kad čia reikia ką nors daryti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Laikas pagal darbotvarkę tikrai leidžia mums ilgiau kalbėti. Ačiū, kad pastebite, ačiū, kad kritikuojate, galite skųsti, kad... Kiek minučių? Penkiomis sekundėmis ar trimis ilgiau atsakinėjo J. Razma į labai atsakingą klausimą.

Gerbiami kolegos, motyvai. Prieš nėra. Bet E. Pupinis nori išsakyti motyvus už.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Nesakyčiau prieš, tai yra už, jeigu tikrai visi balsuotų. Bet iš esmės yra šioje srityje problemų. Jeigu tai būtų tik toks socialiai solidarus pavėžėjimas – vienas dalykas. Bet jis paprastai pavirto į tam tikrą verslą, kur ne tik atsitiktinai paveža pakeliui žmones, bet iš tikrųjų kai kurie prisitaikė prie to, kad žmones paveža ir dirbdami vos ne kiekvieną dieną. Iš tikrųjų konkuruoti su tokiais įmonėmis taksi paslaugas teikiančioms įmonėms faktiškai neįmanoma. Ir čia buvo kalbėta apie didesnę taksi paslaugų draudimą, tai ne tik draudimas didesnis, bet ir tam tikra atsakomybė didesnė. Nes žmones pavežančios įmonės, kurios dirba ne taksi forma, vis tiek veža daug žmonių, tai yra tam tikra atsakomybė ir draudimo kompanijoms.

Manau, kad svarstant šį įstatymą bus galima pasižiūrėti ir taksi paslaugas teikiančių įmonių reikalavimus, kurie kai kuriose vietose dabar yra per griežti. Vis dėlto tai, kad taksi paslaugas teikiančios įmonės moka visus mokesčius, iš tikrųjų nėra blogai, nes mes, gaudami pigesnes paslaugas ir negaudami tam tikrų mokesčių, vėlgi tam tikra prasme skriaudžiame save. O kai nėra tokios konkurencijos toje rinkoje, tai ateina momentas, kai visi prisitaiko prie lengvesnių sąlygų ir po to pradeda kilti kainos. Tas momentinis pigumas, na, gali mums patiems atsisukti kita puse. Siūlau pritarti, svarstyti komitete šį įstatymo projektą ir ieškoti lygesnių sąlygų, vienodesnių, nes tai vis dėlto yra verslas.

PIRMININKĖ. Ačiū. Motyvai prieš – P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (MSNG). Akivaizdžiai dabar atstovaujame taksi įmonių paslaugų interesams. Na, jeigu jau Seimas apsisprendė padaryti tokį sprendimą, kad vartotojas galėtų rinktis iš paslaugos teikėjų, kuo įvairesnės paslaugos, tuo vartotojui yra geriau. Dabar, jeigu jūs atstovaujate taksi įmonių paslaugoms prisidengdami tuo suvienodinimu uždėti tam tikrą apynasrį pavėžėjams, be abejo, jūs sužlugdysite tą paslaugą ir faktiškai vėl įtvirtinsite vieną monopolį. Man atrodo, tikrai būkime nuoseklūs, ta pavėžėjimo paslauga vis dėlto dar nėra iki galo save parodžiusi. Man būtų gerai pažiūrėti, kad ir teikėjas pasakytų, kiek tų pavėžėjų yra atsiradę, kokį nuostolį patiria taksi paslaugų įmonės, kokią žalą tų pavėžėjų paslaugos daro valstybei, kiek valstybė tų mokesčių... Tokio dalyko nėra. Bet kad taksi paslaugų įmonės patiria, sakykime, kažkokį nuostolį, tai akivaizdu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuojame dėl Kelių transporto kodekso tam tikrų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto po pateikimo.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 30, prieš – 5, susilaikė 51 Seimo narys. Po pateikimo nepritarta. Turime apsispręsti, ar grąžiname tobulinti, spausdami mygtuką „už“, ar atmetame – „prieš“. Alternatyvus balsavimas.

Balsavo 78 Seimo nariai: už tobulinimą – 64, už atmetimą – 14. Grąžiname tobulinti.

Mielieji kolegos, ačiū už bendrą darbą. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Šiaulienė.

PIRMININKĖ (I. ŠIAULIENĖ, LSDDF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, tęsiame mūsų vakarinio posėdžio darbotvarkę.

15.44 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. XIII-433 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2155(2) (pateikimas)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. XIII-433 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-2155. Pranešėja – A. Kubilienė. Gerbiama Asta, prašom į tribūną pateikti nutarimo projektą.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami Seimo nariai, pagal Nacionalinės sveikatos tarybos suformavimo principus Socialinių reikalų ir darbo komitetas deleguoja atstovą į tarybą. Sveikatos reikalų komitetas nutarė pritarti ir siūlyti Seimui skirti R. Ilgūnę-Martinelienę, Vilniaus kolegijos Pedagogikos fakulteto Pedagogikos psichologijos katedros lektorę, į Nacionalinės sveikatos tarybos narius vietoje atšaukto nario profesoriaus R. Lazutkos ir teikti Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 8 d. nutarimo Nr. XIII-433 „Dėl Nacionalinės sveikatos tarybos narių paskyrimo“ pakeitimo“ projektą svarstyti Seimui. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas neužsirašė klausti.

Gerbiami kolegos, ar bendru sutarimu galime pritarti po pateikimo? Dėkoju. Skiriami komitetai. Pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nėra numatyta. Svarstymo data siūloma šių metų gegužės 30 diena.

15.46 val.

Šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 5, 8, 15 ir 23 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3390 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Šalpos pensijų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3390. Pateikimas. Kviečiu pranešėją – Seimo vicepirmininkę R. Baškienę. Prašom, gerbiama Rima.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiama kolege. Mieli Seimo nariai, ištis dažnai įstatymų projektai gimsta tada, kada gyventojai ateina į priėmimus, ir jūs tą jaučiate taip pat. Šiuo priėmimo atveju gyventojos pasiūlymas buvo kaip tik toks, kad moteris, jau pensinio amžiaus žmogus, auginusi neįgalų vaiką daugiau kaip 15 metų, gauna tik šalpos pensiją. Šalpos pensijos, kaip jūs žinote, bazė yra 132 eurai. Tokių žmonių yra. Jie negalėjo dirbti, jie negalėjo užsidirbti didesnės pensijos ir šiandien jie patenka į tą skurdo ribą, kurioje yra tokio tikrai... Žmonės, kurie neatidavė savo vaikų į globos institucijas, kurie juos augino patys. Štai tokie atvejai ir skatina Šalpos pensijų įstatymo pakeitimus.

Kitas atvejis, kai daugiavaikė mama, pagimdžiusi penkis ir daugiau vaikų, irgi visą savo gyvenimą ir savo veiklą skyrė vaikams ugdyti, auklėti ir nesugebėjo tuo metu rasti darbo. Taip pat, aišku, yra tokių žmonių. Jos gauna tik vieną bazinį dydį šalpos pensijos, o tai yra 132 eurai. Todėl, su Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininke R. Šalaševičiūte diskutuodami ir jos išmintį pasitelkdami, pasitelkdami Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistų patarimus, siūlome Šalpos pensijų įstatymo pataisas – vietoje vieno šalpos pensijos dydžio taikyti bent jau du šalpos pensijos dydžius. Vietoje 132 būtų 264 eurai. Tokia būtų šalpos pensija. Trumpai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju už klausimo pristatymą. Jūsų nori klausti keletas Seimo narių. Pirmasis klausia A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama, miela kolege, bet jeigu mes kalbame apie motinas, kurios išaugino penkis ir daugiau vaikų, tai joms skiriamos II laipsnio valstybinės pensijos. Mūsų įstatymai nepakeisti. Negalima kalbėti, kad jos gauna tikrai šalpos pensiją.

Mano klausimas būtų. Ar matėte Teisės departamento pastabas ir kaip į jas reaguosite? Labai ačiū.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip, atsakysiu. Ištis valstybinė pensija, deja, motinoms, užauginusioms penkis ir daugiau vaikų, taip pat reikalauja 15 metų minimalaus darbo stažo. O tos, kurios to neturi, patenka ne į valstybinių pensijų gavėjų ratą, o, deja, į šalpos pensijų gavėjų ratą. Taip, aš mačiau Teisės departamento pastabas. Iš tikrųjų galbūt šio įstatymo projekto teikimas yra siekiant surasti išeitį, rasti galimybę padidinti šiai jautriai sričiai ir tiems žmonėms, kurie patenka, ir, manau, mes Socialinių reikalų ir darbo komitete, įvertinę Teisės departamento išvadas, rasime geriausius sprendimus.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, iš tikrųjų labai prasmingas ir reikalingas siūlymas. Aš tik norėjau patikslinti, paprašyti jūsų patikslinti, kiek tokių asmenų būtų ir kiek tai kai nuotų valstybei per metus bei kodėl nusprendėte penkis ir daugiau vaikų, o ne keturis ir daugiau?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Kodėl keturis? Tai yra kodėl penkis, o ne keturis? Mes atkreipėme dėmesį į tas mamas, kurios yra daugiavaikės ir kurios gauna valstybines pensijas. Šiuo atveju užauginusios penkis vaikus, yra tik šalpos pensijos, vadinasi, 132, tai valstybinė pensija 58 bazė plus... tai yra 112 plus jos uždirbta pensija ir sumos yra tikrai ženklesnė išraiška. Taip, galima svarstyti, bet tai yra lėšos, apie kurias jūs tikslingai ir paklausėte. Skaičiavome, kad tai galėtų būti apie 4 mln. Aišku, reikia tikslinti. (*Balsai salėje*) Kiek tai sudarytų žmonių? Sudarytų apie 4 tūkst. žmonių.

PIRMININKĖ. Klausia J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, iš tiesų tikrai sveikintina idėja ir labai džiugu, kad atkreipėte dėmesį į mamas, kurios augina vaikus su negalia, bet turiu tokį klausimą. Ar negalvojate, kad vertėtų labiau orientuotis į paslaugų prieinamumą būtent tokioms šeimoms ir kad mamos galėtų atsikvėpti, o ne būtų skatinamos finansinėmis išmokomis? Ar nemanote, kad vertėtų paslaugų prieinamumą didinti? Aš kalbu apie asmeninio asistento paslaugą, apie atokvėpio centrus ir apie kitas, kurios būtų pagalba šeimoms?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, atsakysiu. Ištis teisingai jūs atkreipėte dėmesį į paslaugų suteikimą, tačiau dabar kalbama apie tas mamas, kurios jau yra pensinio amžiaus. Taip, jos galbūt taip pat dar globoja savo neįgalų vaikelį, tačiau daugeliu atvejų yra taip, kad jos likusios vienos ir jų pensija dėl to maža. Taip, paslaugos. Mes už tai ir reikia galvoti kitais teisės aktais tai daryti.

O dėl dėmesio atkreipimo, tai čia reikia dėkoti tiems žmonėms, kurie ateina į mūsų priėmimus, susitikimus ir patys kelia problemas rodydami ir atkreipdami dėmesį į tai, kokios tos problemos, kokios jos jautrios, kokios jos svarbios. Tikrai dėkoju kolegei R. Šalaševičiūtei už taip pat šitos idėjos palaikymą ir pritarimą.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamoji pranešėja, jūs iš tikrųjų atkreipėte dėmesį į labai aktualią problemą. Jūs minėjote, kad konsultavotės su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Taip.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Toms motinoms, kurios augina neįgalius vaikus, turbūt ir vieną užauginti yra problemų, taip pat ir stažo turi tam tikrų problemų, ir atsiduria tokioje situacijoje. Iš tikrųjų jos augindamos neima iš valstybės tų pinigų, kuriuos mes turėtume mokėti. Ar ministerija turi koki nors platesnį planą, kaip spręsti šitas problemas, ar ne, jeigu jūs su jais esate diskutavę? Kol kas man neteko to matyti.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Jūsų klausimas vertas labai išsamios ir tikslingos diskusijos, apie tai reikia kalbėti, nes tiek šalpos kompensacija, tiek šalpos neįgalumo pensija yra tokio apverktino dydžio, kad ieškoti sprendimų ir kelių mes turime. Aš tikiuosi, kad mūsų komitetas kartu su ministerija ras kelius. O tai, kad būtent jie prisidėjo prie šio įstatymo parengimo ir siūlymų, tai aš jau iš karto sakau – šauni mūsų Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Faktiškai tie klausimai jau buvo pateikti jums iš opozicijos. Iš esmės labai seniai reikėjo šiuos dalykus daryti, ypač tiems žmonėms, kurie gauna 130...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). 132 eurus.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). ...tą dydį ir jį reikia tikrai dvigubinti. Aš gal norėčiau paantrinti R. J. Dagiui, kad vis dėlto per pastaruosius dvejus su puse metų ekonomika auga, šešėlis po truputį traukiasi, tikrai yra galimybių, kad lėšų atsirastų, ir tie 4 mln. per bendrą valstybės biudžetą yra tikrai ne per dideli ir galima ateityje vėl galvoti apie didinimą. Dėkoju už šį projektą. Tiesiog tik retorinis čia buvo.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų mūsų, gerbiami kolegos, užduotis, jeigu yra jūsų apygardose, jums žinoma tokių žmonių, tiesiog padėti, patarti ir paskatinti, kad jie apie tai drąsiai kalbėtų, kokių yra problemų, o mes visi kartu tada galėsime priimti sprendimus ir padėti. O šiuo atveju dėl įstatymo įgyvendinimo, tai ištis įstatymo įgyvendinimą ir visą tvarką nustatys poįstatyminiai teisės aktai, kuriuos prašysime parengti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajai pranešėjai. Jūs atsakėte į visų norinčių klausti klausimus. Motyvai. Už nori kalbėti R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kaip kilo mintis parengti šį projektą, nes kai kurie Seimo nariai, o ir mūsų komiteto, suabejojo projekto reikalingumu. Visų pirma mes Lietuvoje turime daugiavaikes devynias mamas, kurios išaugino penkis vaikus ir negauna absoliučiai nieko, negauna valstybinės pensijos. Neužmirškite, kad valstybinei pensijai gauti reikia 15 metų darbo stažo. Mes turime mamų, ir tų mamų yra 3,5 tūkst., jeigu kalbame apie daugiavaikes, kurios neturi viso 15 metų stažo, jos negauna valstybinių pensijų, jos gauna tik šalpos pensiją, šalpos pašalpą, kuri yra mažesnė, tai yra 122 eurai. Turbūt ne mamų kaltė, kad jos nedirbo, ypač jeigu kaimo vietovėse. Lygiai tas pats yra ir su mamomis, kurios užaugino neįgalius vaikus, ne mažiau kaip 15 metų atsidėjo jų priežiūrai, ir kitų, galbūt sveikų vaikų, gal ne penkių, gal trijų, keturių auginimui, tarp jų vieno neįgalaus, yra ir tokių mamų, kurios turėjo ir du neįgalius vaikus. Iš tikrųjų tie paskaičiavimai, kurie pateikti aiškinamajame rašte, labai aiškiai parodo, kad jų nėra daug, ir tų pinigų iš pradžių reikės mažiau negu 4 mln. Toliau suma gali didėti nuo to skaičiaus, kiek atsiras mamų, kurios augino neįgalius vaikus, nes skaičius yra progresuojantis. Todėl iš tikrųjų supraskite šito įstatymo projekto svarbą ir prašau jus pritarti projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – J. Džiugelis.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Dėkoju. Gerbiami kolegos, iš tiesų, kaip ir klausiau, sakau, nesu kategoriškai prieš, bet vėl norėčiau šiek tiek atkreipti dėmesį. Akivaizdu, kad artėja rinkimai ir geriausias būdas užsitikrinti galimybę būti parlamente galbūt per kitus rinkimus, tai prieš rinkimus pabarstyti šiek tiek pinigėlių, ką *socialdarbiečiai* puikiai moka daryti. Gerbiami kolegos, aš noriu atkreipti dėmesį, kad, deja, ar 400 eurų pensija, 500 eurų pensija, žmonės nuo to netampa laimingesni, ir ypač laimingesni netampa žmonės, šeimos, kuriose auga vaikai, turintys negalią. Ne pinigai čia esmė, o paslaugos esmė, tiksliau tariant, paslaugų nebuvimas. Man labai gaila, kad kai aš kreipiausi į Seimo valdybą su prašymu sukurti darbo grupę dėl asmeninio asistento reglamentavimo, tas klausimas buvo nugesintas būtent Socialinių reikalų ir darbo komitete, kuris ir turėtų dėti pastangas, kad žmonės, pažeidžiami žmonės, gautų paslaugas ir pradžioje tai būtų reglamentuota. Todėl aš vertinu šitą įstatymą kaip populistinį, atsigręžiant prieš pat būsimus rinkimus į rinkėjus, kuriems iš tiesų reikia pagalbos kasdieniniame gyvenime, ir kviečiu nedalyvauti šio populistinio įstatymo priėmimo, ir raginu balsuoti prieš.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom balsuojant apsispręsti dėl pritarimo teikiamam Šalpos pensijų įstatymui.

Balsavo 80 Seimo narių: už – 72, prieš – 1, susilaikė 7. Taigi po pateikimo įstatymo projektui yra pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nėra. Svarstymo data – šių metų birželio 13 diena.

Gerbiami kolegos, aš noriu grįžti prie praeito klausimo, atsiprašyti. Dėl Seimo nutarimo, keičiant Sveikatos tarybos sudėtį, paminėjau Socialinių reikalų ir darbo komitetą, o turi būti Sveikatos reikalų komitetas pagrindiniu. Atsiprašau.

Replika. Per dešiniąją mikrofoną – P. Urbšys. Prašom.

P. URBŠYS (*MSNG*). Gerbiamas Justai, tikrai jūs nesate teisus, kai bandote Seimo narę R. Baškienę apkaltinti, kad ji teikia šį įstatymo projektą tik iš išskaičiavimo dėl būsimų rinkimų. Tikrai tai nėra ta Seimo narė, kuri teiktų įstatymų projektus, orientuotus į socialinį jautrumą, būtent dėl būsimų rinkimų. Bet Seimo narius paprašyčiau atkreipti dėmesį būtent į šią situaciją. Ir prisiminkite ją, kai svarstysite naują lobistinio įstatymo redakciją. Iš tribūnos Seimo narė pasakė, atėjo rinkėjai ir atkreipė dėmesį į įstatymo netobulumą. Pagal siūlomą redakciją gali tekti šį rinkėją pasiųsti ne kur kitur, o į VTEK'ą registruotis kaip lobistą.

PIRMININKĖ. Per kitą šoninę mikrofoną – A. Sysas. Prašom.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiama pirmininke, kadangi šitas įstatymas, kuriam ką tik pritarėme po pateikimo, reikalauja pinigėlių, tai Vyriausybės išvada.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, pritariame bendru sutarimu? Pritariame. Dėkoju.

Gerbiamas J. Džiugelis nori atsakyti į repliką. Prašom.

J. DŽIUGELIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiamas kolega, aš tikrai neturiu jokių priekaištų poniai Ri-mai ir puikiai suprantu jos gerą norą dėl šito įstatymo. Aš tiesiog atkreipiau dėmesį, kad ne išmokamų pinigų kiekis lemia žmonių gyvenimo kokybę, o paslaugų nebuvimas. Ir būtent atkreipiau

dėmesį, kad Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė, kuriai buvo deleguota reglamentuoti asmeninę asistento paslaugą, šitą projektą gesina savo komitete, nededa pastangų į tai, o iniciuoja tokius projektus, kurie negerina gyvenimo kokybės.

PIRMININKĖ. Dėkoju už išsakytą nuomonę. Manau, kad komitete svarstydami jūs pasigilinsite, kas yra svarbiau, ar didinti pensijas, ar gerinti socialinių paslaugų teikimą.

16.03 val.

Šeimos stiprinimo įstatymo Nr. XIII-700 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3436 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, kitas darbotvarkės klausimas – Šeimos stiprinimo įstatymo Nr. XIII-700 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3436. Į tribūną kviečiame R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, teikiu Šeimos stiprinimo įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo pakeitimą, kuris susijęs su tvarka, kurią... Mūsų kanclerė ir valdybos atstovai rekomendavo patikslinti Šeimos stiprinimo įstatymo projektą, kad jis veiktų pagal tas pačias taisykles kaip ir Švietimo taryba, ir kitos tarybos, kurios dirba prie mūsų institucijos. Pataisos būtent su tuo ir susijusios, kad būtų galima jai veikti. Mes turime parašyti, kad tai yra biudžetinė įstaiga su visomis išplaukiančiomis pasekmėmis, nes kitaip negalima užtikrinti jos veiklos. Tiek labai trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Jūsų nori klausti keletas Seimo narių. Beje, jūs pats užsirašęs.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Ne, ne, dėl savęs aš neklausiu.

PIRMININKĖ. Pirmasis klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, gal galėtumėte patikslinti, kiek valstybės lėšų reikės ir ar šiandien galime būti tikri, kad visos organizacijos turės galimybę dalyvauti šioje veikloje ir kad tai nebus apribota vien tik, taip pavadinkime, radiklios dešinės organizacijoms?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Jeigu jūs laikote šeimų organizacijas radikalia dešine, man sunku suprasti, kas yra radikali kairė, nes šeimos susiduria su ganėtinai kairiomis problemomis visame mūsų gyvenime. Mes tų dalykų tikrai dabar nesvarstome, čia nesiūloma keisti. Mes tiesiog reglamentuojame taip, kaip pasiūlė kanclerė ir kartu Seimo Teisės departamentas, kaip mes turėtume sutvarkyti.

Atsiprašau, jeigu galima patikslinti pirmą dalį? Pinigai čia yra pirmininkui, jeigu jis bus atleistas, sumokėti, ir turbūt greičiausiai galimas vieno patarėjo klausimo priskyrimas prie šios šeimos tarybos. Čia viskas telpa į mūsų biudžetą. Per praėjusią stadiją tai numatyta, bet tiesiog neįrašyta, tokia tvarka mes tiesiog negalime jo realizuoti. Primenu, kad mes turime ją iki liepos 1 dienos suformuoti. Savivaldybių tarybos jau tai padarė, Vyriausybė padarė, o Seimas, inicijavęs šį įstatymo projektą, velkasi uodegoje, nespėjame to padaryti.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, jūs žinote mano nuomonę apie šį įstatymą. Ar galite man pasakyti, kad kitais metais šiai institucijai išlaikyti bus skirta daugiau pinigų negu Šeimų stiprinimo įstatymui, šeimoms? Nebus taip?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, jūsų sarkazmas čia visiškai nereikalingas. Aš irgi ganėtinai kritiškas dėl pinigų skyrimo kitoms priemonėms, bet tikrai ne taip vertinantis, kiek ten yra skiriama pinigų šeimos kortelei, būstui ir kitiems dalykams...

A. SYSAS (LSDPF). Bent jau apie pirmininkus apmokamus nekalbėjote?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Tikrai sarkazmas ne vietoje net ir esant didžiausiam kritiškumui.

PIRMININKĖ. Klausimus užbaigia A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (MSNG). Gerbiamasis pranešėjau, aš prisimenu, kai jūs siūlėte, Šeimos įstatymą minėjote, kad nebus jokios papildomos biurokratijos ir papildomų didelių valstybės aparato įsipareigojimų, toks politinis dėmesys šeimai. Dabar mes čia jau matome tokią biurokratinio aparato plėtrą.

Tačiau mano klausimas yra susijęs su tuo, kas gali tapti tarybos nariu, ir reikalavimai yra labai labai siauri. Aš atkreipsiu kolegų dėmesį: tarybos nariu gali būti nepriekaištingos reputacijos asmuo, turintis mokslo laipsnį ir ne trumpesnę kaip penkerių metų darbo patirtį atstovaujant šei-

mas vienijančiose ar su šeimomis dirbančiose nevyriausybiniuose organizacijose. Klausimas. Ar yra jau konkretūs asmenys, kuriuos jūs numatėte į šią tarybą, nes man atrodo, kad nėra daug žmonių Lietuvoje, kurie atitiktų tokius reikalavimus?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Jūsų žinios tikrai neišsamios. Yra labai daug žmonių, kurie jau seniai tomis problemomis užsiima ir atitinka šiuos reikalavimus. Mes turbūt kalbame apie instituciją, kuri yra prie Seimo, ir turbūt nenorėtume, kad tai būtų žmonės visiškai be patirties, kad čia mes politiniais motyvais besiremdami juos paskirtume vadovauti šiai tarybai. Jie turi turėti tam tikrą bent jau minimalią patirtį. Svarstymo stadijoje bus galima įvairiausių dalykus pasiūlyti, bet, aš manau, šiuo atveju tarybos pirmininkas turi išmanyti, ką jis kalba, daro, patirties turi turėti, o ne šiaip būtų iš kur nors atkeliavęs atsitiktinis žmogus. O tokių seniai dirbančių šioje srityje žmonių įvairiausių, kurių ir politinė pakraipa, ir visokie įsitikinimai, tikrai yra daug, aš bent jau pažįstu tikrai ne vieną. Matysite, Socialinių reikalų ir darbo komitetas pasirinks teisingai. Jūs spręsite Seime, ar tas žmogus atitinka tą kvalifikaciją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už. Kalba R. Tamašunienė.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Iš tiesų parašėme ir priėmėme Šeimos stiprinimo įstatymą ir nusprendėme, kad reikalinga Nacionalinė šeimos taryba. Šiuo įstatymo projektu mes įgaliname jos darbą.

Jeigu taryba yra šeimos politikos formavimo, įgyvendinimo ir vertinimo patariamoji institucija, be abejo, ta institucija turi veikti, turi būti kompetentingi žmonės, kuriuos deleguos organizacijos, turinčios ir patirties, ir žmonių, kurie galėtų tą darbą atlikti. Iš tiesų Lietuvoje veikia ne viena taryba ir teikiamos ataskaitos tų tarybų. Manau, visiems mums svarbu žinoti, kas rūpi šeimoms ir kuria kryptimi mes turėtume priimti sprendimus Seime. Čia reikia tik pritarti ir net nebajoti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ir motyvai prieš – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš iš tiesų manau, kad labai kilnių šeimų stiprinimo tikslu šiuo atveju prisidengiama kuriant daug gyvybiškai tikrai nebūtinių institucijų, kurios tiesiog didins biurokratiją mūsų šalyje ir tokiu būdu mes imituosime daug veiklos, imituosime šeimų stiprinimą, užuot ėmėsi konkrečių veiksmų. Aš tikrai pasisakiau prieš Šeimos stiprinimo įstatymą, nes nepritariu tokiam metodui. Nepritariu ir nepritarsiu daugelio naujų patariamųjų ar nepatariamųjų institucijų kūrimui, nes nemanau, kad tai tas kelias, kurio laukia šeimos, kurioms reikalinga pagalba, parama ar valstybės dėmesys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom apsispręsti ir balsuoti dėl teikiamo siūlymo, kad Nacionalinė šeimos taryba yra iš valstybės biudžeto išlaikoma biudžetinė įstaiga.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 61, prieš – 7, susilaikė 8. Taigi po pateikimo įstatymo projektui yra pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nenumatoma. Svarstymo data – birželio 13 diena.

Gerbiami kolegos, kadangi yra iš biudžeto, ar nereikėtų Vyriausybės išvados dėl teisinio reguliavimo? (*Balsai salėje*) Išsiskiria nuomonės. Prašau balsuoti dėl Vyriausybės išvados.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 44, prieš – 18, susilaikė 17. Tai yra pritarta, kad Vyriausybė pareikštų savo poziciją.

16.14 val.

Architektų rūmų įstatymo Nr. X-914 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3419, Statybos įstatymo Nr. I-1240 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3420, Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3421 (pateikimas)

Keliaujame toliau. Darbotvarkės 2-13 klausimas. Kompleksinis pirmas, antras ir trečias. Tai yra Architektų rūmų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3419 ir lydimieji projektai – Statybos įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3420 ir Teritorijų planavimo įstatymo 40 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-3421. Pranešėjas – ministras K. Mažeika. Prašom.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, labai trumpai. Iš tiesų šiuo Architektų rūmų įstatymo projektu suteikiama teisė rūmų tarybai priimti sprendimą dėl asmenų išbraukimo iš rūmų narių sąrašo. Rūmų statute numatyta, kai architekto kvalifikacijos atestato galiojimas panaikinamas dėl nario mokesčio nemokėjimo ilgiau kaip dvejus metus, tačiau galiojančiuose Statybos ir Teritorijų planavimo įstatymuose yra nurodytas baigtinis architekto kvalifikacijos atestato panaikinimo pagrindų sąrašas ir taip jį nenustatyta, kad architekto kvalifikacijos atestatas gali būti panaikinamas už rūmų nario mokesčio nemokėjimą ar kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytais pagrindais. Iš tiesų siūloma nustatyti, kad būtent vienas iš architekto kvalifikacijos atestato galiojimo panaikinimo pagrindų būtų, kai architektas nemoka nario mokesčio ilgiau kaip dvejus metus. Įstatymų projektais siekiama užtikrinti rūmų mokesčio mokėjimą ir numatyti teisinės pasekmės nemokantiems nario mokesčio, kad rūmai galėtų tinkamai atstovauti savo nariams ir nariai galėtų naudotis rūmų teisinėmis ir kitomis paslaugomis. Tiek trumpai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori paklausti trejetas Seimo narių. Pirmasis klausia A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (*MSNG*). Gerbiamasis ministre, ar aš teisingai supratau, kad atestato nutraukimas arba pripažinimas negaliojančiu galės būti taikomas, šita priemonė, tada, kai nemokės daugiau nei dvejus metus nario mokesčio?

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Taip.

PIRMININKĖ. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis ministre, dažnai įvairių profesijų savivaldos organai, pavyzdžiui, Odontologų rūmai, įvairiausi, ima metinius ar kitus mokesčius, tačiau jų teikiamos paslaugos ar veikla neteikia jokios mokamos sumos atitinkančios grąžos. Dažnai girdima kritika, kad sumoki tuos mokesčius, ir tai yra tiesiog atlyginimams, o realių paslaugų tie nariai negauna. Kaip čia užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama?

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Taip, kolega, ačiū už klausimą. Iš tiesų Architektų rūmų įstatymas visai neseniai, turbūt prisimenate, buvo priimtas ir buvo įvairių nuomonių, tačiau savivalda turime pasitikėti, nes valstybė visų funkcijų atlikti lygiai taip pat negali, nes valstybės biurokratinis aparatas plečiasi, funkcijos. Vėlgi atsiranda žmogiškasis faktorius, kai dėl nedidelių atlyginimų arba suinteresuotumo ir taip toliau kyla įvairiausių interesų konfliktų. Mes norime ir turime pasitikėti savivalda ir būtent jai duoti tą įrankį. Jeigu matysime, kad bus kokių nors problemų, tada galėsime sėsti ir jas kartu spręsti, tačiau tą iniciatyvą Architektų rūmai kol kas turi, lūkesčius pildo, tai aš manau, kad reikia pasitikėti ir kartu diskutuoti, kartu spręsti problemas. Manau, tikrai bendradarbiaudami galime surasti atspirties taškus.

PIRMININKĖ. Klausia K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (*TS-LKDF*). Ministre, jūs pasakėte, kad Architektų rūmai lūkesčius pildo, bet mes turime kitus rūmus – Žemės ūkio rūmus, kurie lūkesčių nepildo. Gal reikia ta gerąją partitimi pasikeisti? Aš iš tikrųjų noriu paklausti – jie visiškai išsilaiko iš savo narių mokesčių? Kaip žinome, mes rūmus dotuojame ir dar per įvairias programas, tai gal šiek tiek nušvieskite, kaip?..

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū, kolega, už klausimą. Iš tiesų žinau ir Žemės ūkio rūmų veiklą. Iki tam tikro laiko jie irgi buvo tikrai progresyvūs ir buvo kaip pavyzdinė organizacija, telkianti. Vėliau, matyt, kažkas atsitiko, turbūt tas priežastis visi žinome, bet, kalbant apie Architektų rūmus, tai yra gana jauna organizacija, jie turi tikrai ambicingus tikslus ir iš savo nario mokesčio kol kas išsilaiko, taip. Bet norime kai kurias funkcijas ministerijos atiduoti. Tam tikra suma, manome, galėtų būti kaip garantas, nes yra problemų, kai regionuose kai kur, matome, gali kilti grėsmių, kad gali nukentėti kai kurie architektai dėl interesų konflikto ir taip toliau. Yra tarybų, kurios gana jautriai susijusios su sprendimų priėmimu, užduočių vykdymu ir pačiais projektais. Na, tam tikrų baimių turime ir tuos lūkesčius norime pasiekti, kad būtų pakankamai nepriklausoma ir saugi organizacija, kuria pasitikėjimas būtų geras.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visų norinčių paklausti klausimus. Motyvų niekas nepageidaujate pareikšti? Balsuodami apsispręskite dėl teikiamų įstatymų siūlymų. Prašome.

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 73, prieš nėra, susilaikė 4. Įstatymų projektams po pateikimo yra pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomų nenumatoma. Svarstymo data – birželio 13 diena.

16.21 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3452(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Gerbiameji kolegos, pagrindinę darbotvarkę mes baigėme, imsime rezervinių klausimų. Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-26 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Antikorupcijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3452. Pranešėja – Seimo vicepirmininkė R. Baškienė. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiameji Seimo vicepirmininke. Mieli kolegos, Liberalų sąjūdžio, Tėvynės sąjungos, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos pateikė siūlymus keisti Antikorupcijos komisijos sudėtį: įrašyti R. Jušką, L. Stacevičių ir J. Varžgalį, išbraukti R. Martinėlį, K. Mažeiką, N. Puteikį. Čia yra frakcijų siūlymai, todėl prašau pritarti, kad Antikorupcijos komisija, kuriai šauniai vadovavo V. Gailius, galėtų dirbti toliau, išsirinkdama pirmininką.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš norėjau atviro jūsų atsakymo, ar valdančioji dauguma diskutavo su frakcijomis, ką jos galėtų pasiūlyti, ar buvo palikta visiška laisvė teikti bet ką į komisiją ir tikėtis, jog tas atstovas bus išrinktas pirmininku?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Atsakysiu. Kvotos yra nustatomos kiekvienai frakcijai pagal frakcijos dydį. Seniūnų sueiga taip pat patvirtina pirmininkų ir pavaduotojų kvotas. Mieli kolegos, šiandieną ir ankstesnėse Seniūnų sueigose tie klausimai buvo aptarti ir laikomasi proporcingumo principo. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju, jūs atsakėte. Gerbiameji kolegos, ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Pritariame. Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju, pritarėme.

Seimo nutarimo priėmimas. Vienas straipsnis. Kaip gerbiama vicepirmininkė pristatė, yra įrašomas R. Juška abėcėlės tvarka, taip pat iš komisijos yra išbraukiami R. Martinėlis, K. Mažeika, N. Puteikis. Taip pat įrašomi L. Stacevičius ir J. Varžgalys. Nėra kalbančių. Priėmimas, prašau balsuoti dėl Seimo nutarimo projekto Nr. XIIIIP-3452.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 80 Seimo narių: už – 72, prieš nėra, susilaikė 8. Seimo nutarimas (projektas Nr. XIIIIP-3452) yra priimtas. (*Gongas*)

16.24 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. kovo 15 d. nutarimo Nr. XIII-1034 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3455 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 2 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-3455. Pranešėja – R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Gerbiameji kolegos, Liberalų sąjūdžio, Tėvynės sąjungos, Lietuvos socialdemokratų darbo, atsiprašau, socialdemokratų partijos frakcijų siūlymas išbraukti S. Gentvilą, A. Kupčinską, K. Masiulį ir D. Šakalienę iš Sveikos gyvensenos komisijos ir pakeisti narių skaičių iš 10 į 6.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti A. Salamakinas. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiama pirmininke, priverstinis darbas draudžiamas ir tikrai negalima laikyti žmonių komisijoje, jeigu jie nenori. Bet skaičius lieka 6. Juk mūsų kolega

gerbiamas D. Kepenis sakė, kad ta komisija pati pati svarbiausia Seime, o lieka tik 6, Sporto komisijoje net 18. Ar nereikėjo didinti skaičiaus iki 10? Dabar kvorumas 4. Mažokai kažkaip.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Viską leis padaryti bėgantis laikas, jeigu nuspręs frakcijos kitaip. Šiuo atveju buvo patvirtintos frakcijų kvotos. Tos frakcijos, kurios išsibraukė, tai tų frakcijų tokia valia. O tos, kurios neišsibraukė, įvykdė savo kvotas, ir tikime, kad tie šeši bus patys aktyviausi ir geriausi. Žinote, šeši komisijose gali būti, o jei tai būtų komitetas, jau mes komiteto neturėtume.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų, norinčių paklausti, klausimus. Motyvai už po pateikimo. Kalba J. Bernatonis.

J. BERNATONIS (LSDDF). Mielieji kolegos, kiekvieno žmogaus yra pasirinkimas gyventi sveikai ar nesveikai. Jeigu kolegos nutarė gyventi nesveikai, tai aš pritariu, kad jie būtų išbraukti iš šios komisijos.

PIRMININKĖ. Motyvai prieš – A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jau penkias kadencijas parlamente, bet taip išvadų nedarančios partijos frakcijos nesu matęs. Jūs matėte ir girdėjote, kokią poziciją išsakė dėl skiepijimo ir kitais klausimais gerbiamas komisijos pirmininkas D. Kepenis. Turite jau suprasti, kad tikriausiai problema yra ne mūsų, opozicinių frakcijų, noras nedalyvauti komisijos posėdžiuose ir daryti tautą sveikesnę, bet tiesiog problema tikriausiai yra komisijos pirmininko pozicija ir tinkamumas dirbti, vadovauti šitai komisijai. Buvo bandymas išvis panaikinti šią komisiją, nepritarėme. Tai turėjote susiorientuoti ir pasiūlyti komisijai išsirinkti kitą pirmininką, nes manau, kad šis žmogus tiek tymų epidemijos atveju, tiek kviesdamas į parlamentą įvairius asmenis, kurie ne tiek daug bendro turi su Lietuvos sveikatos sistema, su sveika gyvensena, akivaizdžiai kompromituoja šitos komisijos veiklą. Mano manymu, jūs turėtumėte pasiūlyti kitą žmogų ir tada tikriausiai ir opozicijos žmonės, kurie dabar parašė pareiškimus išeiti iš komisijos, nedalyvauti jos darbe, aktyviai dalyvautų ir ieškotų bendrų sprendimų. Gaila, kad jums pamokų dar nepakanka ir jūs toliau užsispyrę nematote, kas darosi visuomenėje ir kokią poziciją turėtumėte užimti ir bendrauti, kalbėti su opozicinėmis partijomis.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašome balsuoti ir apsispręsti, ar pritariate po pateikimo, kad Seimo sveikos gyvensenos komisiją sudarytų šeši Seimo nariai? Čia balsavimas po pateikimo.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 53, prieš – 8, susilaikė 15. Taigi po pateikimo Seimo nutarimo projektui yra pritarta.

Svarstymas. Nėra norinčių kalbėti. Ar galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu? Dėkoju. Galima.

Priėmimas. Taigi du straipsniai. Dėl 1 straipsnio, kaip kalbėjome, Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisiją sudarys šeši nariai. Pritariame bendru sutarimu. Dėkoju.

2 straipsnis. Yra išbraukiami Seimo nariai, kurie pareiškė nenorintys dirbti šioje komisijoje.

Priėmimas. Motyvai prieš – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Kai prieš gerus metus sudarėme tą komisiją, man atrodė, tai dirbtinis dalykas, Sveikatos reikalų komitetas galėjo tuo užsiimti. Na, savotiškai pasitvirtino, tik, mano manymu, dar blogesnis scenarijus pasitvirtino. Komisijos veikla tapo tokia labai egzotiška, aš daugiau nesakysiu, ir tapo tokia egzotiška, kad komisijos nariai pradėjo bėgti iš šitos komisijos. Dabar tos komisijos papudravimas, manau, nieko nereiškia.

Aš ir toliau laikausi nuomonės kaip ir 2016 metų pavasarį – ta komisija apskritai nereikalinga, nepaisant to, kad jos pirmininkas labai garsiai šaukia, kad ji yra svarbiausia komisija Seime. Seimas buvo be šios komisijos iki 2018 m. kovo 15 d., nieko baisaus Lietuvoje neįvyko, nematau pokyčių į pozityviąją pusę po tos komisijos atsiradimo. Pudruokite nepudravę, bet per pudrą vis tiek matosi tikroji *dūšia*.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas Antanai, jūs užsirašęs dėl motyvų už, bet, aišku, kalbėsime prieš. Gudraujate.

A. MATULAS (TS-LKDF). Ne, aš negudrauju, aš irgi raginu balsuoti už, nes kolegos išreiškė valią, nenori dirbti, kiek suprantu, šioje komisijoje, vadovaujamoje pono D. Kepenio, bet išeitis,

kaip sakiau, yra. Sveikatos reikalų komitete panaikintas pakomitetas, kuriam vadovavo profesorius A. Kirkutis. Tai išties profesionalas, turintis daug idėjų. Taigi pasiūlykime, paskirkime komisijos pirmininku profesorių A. Kirkutį ir, man atrodo, opozicijos žmonės, kurie dabar ruošiasi išeiti iš tos komisijos, mielai noru dirbs toliau. Dabar jūsų visi tie pažadai, kad tauta bus sveikesnė, čia prikursime komisijų, pakomitečių, visiškai sužlugo. Pakomitetyje lieka šeši daugumos žmonės, komisijoje, o pakomitečio nebeliko.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, prašau balsuojant... (*Balsai salėje*) Dar E. Pupinis prieš. Prašom.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš šiek tiek abejoju dėl skaičiaus mažinimo. Jeigu kvotos yra, tai jos turi ir išlikti. Aš suprantu, kad asmenys išeina, tai juos galima išbraukti, bet žmonės visada turi turėti galimybę sugrįžti, nes kvotos išlieka, o kvorumas ir taip yra. Iš tikrųjų tikrai sunkiau bus komisijai susirinkti, vietoj 10 bus 6 dalyvaujantys, tačiau vis tiek kvorumas yra. Nemanau, kad būtų teisinga mažinti komisijos narių skaičių, kas buvo padaryta atsižvelgiant į kvotas. Aš nepriartisiu tam.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Prašom balsuoti dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Sveikos gyvensenos komisijos sudarymo“ pakeitimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 78 Seimo nariai: už – 56, prieš – 7, susilaikė 15. Taigi Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-P-3455) priimtas. (*Gongas*)

16.34 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-28 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-P-3453 (*pateikimas, svarstymas ir priėmimas*)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-P-3453. Vėl R. Baškienė.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, iš tiesų pastaba buvo labai tiksli, kad Jaunimo ir sporto komisija auga, skaičius 18 gražus, didelis būrys norinčių sportuoti. Mes tikrai pritariame A. Mazuronio, sportiško, jauno, energingo kolegos, įrašymui į šią komisiją (skaičius, kaip sakiau, iš 17 į 18), o svarbiausia, jo, kaip Seimo nario, buvimui šioje komisijoje, ne tik buvimui, bet ir veiklai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti K. Smirnovas. Prašom.

K. SMIRNOVAS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gal ne klausti, aš tik norėjau pritarti, kad Andrius tikrai yra sportiškas, žino daug sporto šakų ir su jomis susidūręs. Tikrai pritariu šiam sprendimui ir kaip komisijos pirmininkas mielai priimsiu jį į komisiją.

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Malonu girdėti tokius žodžius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiama Pirmininko pavaduotoja, mes jau seniai parlamente, tikriausiai ir jūs girdėjote anksčiau (prieš kelias kadencijas) tokias kalbas, kad Jaunimo ir sporto reikalų komisijos nariams dažnai atsiųsdavo kvietimus į įvairias sporto varžybas nemokamai. Gal ta praktika vėl yra tokia pati, kad čia jau netgi 18 narių Jaunimo ir sporto komisijoje? Turi, nežinau, sportas suklestėti. Gal jau grįžo ta praktika? Ar kaip jūs...

R. BAŠKIENĖ (*LVŽSF*). Aš neturiu tokios informacijos, kuria disponuojate jūs arba galimai disponuojate. Manau, į visus rūpimus klausimus jums atsakys labai šaunus šios komisijos pirmininkas K. Smirnovas. O tai, kad jie gina Lietuvos Seimo garbę, tikrai teko girdėti, džiaugiuosi, kad jie tai daro. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visų klausimus.

Motyvai už – kalba J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū gerbiamai pirmininkei. Aš tik noriu pasakyti gerbiavam A. Matului ir pritarti šiam sprendimui, kad dėl 19 narių dabar priimsime sprendimą komisijoje, manau, kad

Švietimo ir mokslo komitetas ir kiti komitetai, kurie svarstys mūsų klausimus, neturės teisės įjungti atbulinio bėgio. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Svarstymas. Ar norite kas nors kalbėti? Nėra norinčių.

Priėmimas. Yra du straipsniai. Kaip ir buvo pristatyta, yra didinamas Jaunimo ir sporto reikalų komisijos narių skaičius – vietoj 17 bus 18. 2 straipsnyje 18 nariu įrašomas A. Mazuronis. Nori dar dėl motyvų už per priėmimą. Prašom, Kęstuti Smirnovai.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Tikrai noriu kolegą nuraminti, kad nevyksta taip, kaip jūs įsivaizduojate, o tikrai dar kartą pasisakau už kolegą. Aišku, mūsų komisija labai didelė, jau mes faktiškai netelpame savo patalpose, bet dirbame aktyviai ir stipriai, ir rezultatai puikūs. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prašom, gerbiami kolegos, balsuoti dėl Seimo Jaunimo ir sporto reikalų komisijos sudarymo pakeitimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 81 Seimo narys: 80 – už, prieš nėra, susilaikė 1. Taigi Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-3453) yra priimtas. (*Gongas*)

16.39 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3454 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas rezervinis klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-3454. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, dėkoju jums už kantrybę ir už pakeitimus, kuriuos privalome padaryti. Kaip jūs žinote, Migracijos komisija... B. Markauskas – dabar jau meras – nebedirba toje komisijoje. Komisija vėlgi savo veikloje numato aktyvinti pozicijas ir V. Ačienę, Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narę, yra siūloma įrašyti į šią komisiją padidinant komisijos narių skaičių.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). 14.

PIRMININKĖ. Nori klausti J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gal galėtumėte atskleisti, ar naujoji komisijos narė numatoma ir į komisijos vadovo pareigas?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Negaliu atskleisti, tik galiu nujauti. Taip, tai yra valstiečių kvota, bet rinks komisija. Jūs žinote, kad komisijos rinkimai yra rinkimai, o rinkimuose rezultatus skelbiame po to. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai už – A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš linkęs pritarti, ypač jeigu ponis V. Ačienė bus komisijos pirmininkė. Aš tada dėsiu viltis, kad J. Valančiūnas sugrįš į Lietuvą ir žais, pavyzdžiui, už „Žalgirį“.

PIRMININKĖ. Gražios viltys. Ar galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Dėkoju.

Svarstymas. Norinčių kalbėti nėra.

Priėmimo stadija. 1 straipsnis. Vienas straipsnis. Kaip buvo sakyta, yra įrašoma V. Ačienė. Ar galime pritarti? (*Balsai salėje*) Taip. Prašom balsuoti dėl viso nutarimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 74, prieš nėra, susilaikė 2. Taigi Seimo nutarimas (projektas Nr. XIII-3454) yra priimtas. (*Gongas*)

16.41 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. XIII-189 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3456 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-3456. Prašom.

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Mielieji kolegos, Sveikatos reikalų komitetas, įvertinęs Statuto 47 straipsnio formuluotę, kad pakomitetį turi sudaryti ne mažiau kaip penki nariai, o jau nebebuvo tokio skaičiaus... Kaip jūs žinote, puikiai veikia pakomitetis Ekonomikos komitete – Aukštųjų technologijų, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos, vadovaujamas R. Miliūtės. Užsienio reikalų komiteto Transatlantinių santykių ir demokratinės plėtros pakomitetis, Ž. Pavilionis. Šeimos ir vaiko gerovės pakomitetis, R. J. Dagys. O Sveikatos reikalų komitete, sumažėjus narių skaičiui, komitetas siūlo panaikinti Sveikatos reikalų komitete veikusį Sveikatos tausojimo ir stiprinimo reikalų pakomitetį. Štai tiesiog tokie siūlymai, ir taip pat išbraukti iš sąrašo pakomitečio pirmininką A. Kirkutį.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų nori klausti J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Nelikus pakomitečio, turbūt sutiksite, kad dėmesio sveikatos sričiai vis tiek kažkiek bus mažiau. Gal galite pasakyti, kas buvo iniciatoriai ar kaltininkai, kaip pasakyti, tokio sprendimo? Kas čia išėjo iš pakomitečio, kad jis sužlugo ir nelieka reikiamo narių skaičiaus? Ir kaip komitete balsavo komiteto nariai dėl šio klausimo pagal frakcijas?

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Ačiū. Aš į tą klausimą negalėčiau atsakyti. Galėtų atsakyti komiteto pirmininkė. Manau, mes paprašysime jos mane patikslinti. O jūs puikiai žinote, kad turi būti penki nariai, kad veiklą vieni komitetai... Štai mane ir patikslina. Ne, čia yra tik bendra nuostata, bendras nutarimas, bet ne narių skaičius, kokie ir kur išėjo. Faktas tas, kad Sveikatos reikalų komitetas turės, o, manau, ir skyrė pakankamai daug veiklos ir darbo, kad sveikatos klausimai būtų jų nagrinėjami.

Yra, kaip jūs žinote, aš paminėjau sąmoningai, tik trys komitetai, kurie turi pakomitečius, kiti komitetai pakomitečių neturi. Galbūt ir Sveikatos reikalų komitete bėgant laikui bus pasikeitimų. Manau, mane papildys kolegė V. Ačienė.

PIRMININKĖ. Taigi prašom...

R. BAŠKIENĖ (LVŽSF). Atsiprašau, A. Kubilienė.

PIRMININKĖ. ...per centrinį mikrofoną patikslinti.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Noriu patikslinti, kad išėjo gerbiamas R. Martinėlis ir gerbiamas K. Barkevičius. Sprendimas priimtas bendru sutarimu. Tikrai galiu garantuoti, kad Sveikatos reikalų komitetas užtikrins šios srities kuravimą, ir mūsų išvažiuojamasis rytojaus posėdis yra sveikos gyvensenos klausimais. Tikrai bus...

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiausiai A. Kubilienei, Sveikatos reikalų komiteto pirmininkei.

Gerbiami kolegos, ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu?

Dėkoju. Per svarstymą norėsite kalbėti? Nėra norinčių. Dėkoju. Priėmimo stadija. Vienas straipsnis – pripažinti 3 straipsnį netekusiu galios.

Gerbiami kolegos, balsuojame dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo“ pakeitimo. A. Matulas dar nori motyvus? Prašom. Iki balsavimo. Bet jūs neužsirašęs. (*Balsai salėje*) Visos paslaugos, tiesiog siūlome, net neužsiregistravus. Prašom, Antanai.

A. MATULAS (TS-LKDF). Atsiprašau, buvau užsirašęs dėl motyvų svarstymo stadijoje, sumaišiau, jaunas esu, pasitaisysiu. Kolegos, kai buvo steigiamas pakomitetis ir komisija, mes jau tada sakėme, kad yra pertekliniai dalykai, ir akivaizdžiai matėme, kad tiek komisijoje, tiek pakomitetyje dalyvauja tie patys žmonės. Pamenu, gerbiamas mano kolega A. Vinkus sakė, kad pakankamai sunku surinkti kvorumą, jis dalyvavo vos ne vienintelis sąžiningai visuose posėdžiuose, bet temos buvo iš esmės tos pačios. Ir dabar, taip, išėjo opozicijos atstovai, bet, kiek aš žinau, čia gal neviešinsiu tų faktų, ėmėsi iniciatyvos, kad to pakomitečio neliktų, daugumos atstovai ir komiteto vadovybė. Dėl ko, nežinau. Galbūt profesorius A. Kirkutis labai dažnai iškeldavo teigiamas, geras iniciatyvas anksčiau negu ministerijos vadovybė ir tai tikriausiai tapo jau kliūtimi.

Tai dabar išeitis yra tokia, kad reikia pritarti ir panaikinti šitą pakomitetį, bet aš tikriausiai registruosiu pasiūlymą, nors žinau, kad pagal Statutą komisija pati turi rinkti pirmininką, bet išeitis ta, kad reikia poną A. Kirkutį siūlyti komisijos pirmininku, ir, man atrodo, išties tada mes galėsime nuveikti labai daug darbų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, prašau balsuoti dėl siūlymo dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pakomitečių pirmininkų patvirtinimo pakeitimo projekto.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 77 Seimo nariai: už – 70, prieš – 3, susilaikė 4. Nutarimas (projektas Nr. XIII-P-3456) yra priimtas. (*Gongas*)

16.48 val.

Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Vido Slapšinsko peticijos“ (projektas Nr. PNP-77) priėmimas

Ir paskutinis darbotvarkės klausimas – Seimo protokolinio nutarimo „Dėl Vido Slapšinsko peticijos“ projektas. Prašom gerbiamą komisijos pirmininko pavaduotoją jį pateikti.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, Peticijų komisija šių metų gegužės 8 dieną iš esmės išnagrinėjo V. Slapšinsko peticiją ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktą pasiūlymą papildyti Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą sąvoka „savininko, kuris mirė, sutuoktinis – asmuo, su turto savininku buvęs santuokoje jo mirties dieną ir teismo nėra pripažintas kaltu dėl jo mirties.“

Komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Žemės ūkio ir Teisingumo ministerijų pateiktas nuomones ir dėl šių motyvų:

pirma, įvertinus tai, jog prašymų atkurti nuosavybės teises į nekilnojamąjį turtą pateikimo terminai pasibaigė beveik prieš 20 metų, o pats atkūrimas vyksta jau beveik 30 metų ir praktiškai beveik baigtas, Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatyme nurodytos sutuoktinio sąvokos keitimas, iš esmės pakeičiantis susiklosčiusį šios nuostatos taikymą, nelaikytinas savalaikiu ir užtikrinančiu asmenų, dalyvaujančių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo, lygiateisiškumą, tai yra gali prieštarauti Konstitucijai;

antra, sprendžiant, kokie asmenys galėtų būti laikomi šiame įstatyme nurodytais sutuoktiniais, turėtų būti aiškinama, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso Trečios knygos, kurioje reguliuojama šeimos teisė, nuostatas, tai yra santuoka baigiasi, kai vienas sutuoktinis miršta arba santuoka nutraukiama įstatymų nustatyta tvarka;

trečia, yra išplėtotą teismų praktika, pagal kurią buvusio savininko sutuoktiniu laikytinas asmuo, iki savininko mirties sudaręs su juo santuoką, santuokos nenutraukęs ir po buvusio sutuoktinio mirties nesudaręs naujos santuokos. Sudaręs naują santuoką, pergyvenęs sutuoktinis netenka teisės atkurti nuosavybės teises į mirusio savininko turtą.

Todėl prašau pritarti komisijos išvadai ir priimti Seimo protokolinį nutarimą atmesti peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą taip, kaip siūlo pareiškėjas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju gerbiamajam E. Pupiniui. Gerbiami kolegos, prašom balsuoti, ar pritarite Peticijų komisijos siūlymui V. Slapšinsko peticiją atmesti.

Balsavo 72 Seimo nariai: už – 68, prieš nėra ir susilaikė 4. Taigi mes pritarėme Peticijų komisijos siūlymui ir V. Slapšinsko peticija yra atmesta.

16.51 val.

Seimo narių pareiškimai

Darbotvarkę baigėme. Seimo narių pareiškimai. Kviečiame gerbiamąjį A. Vinkų. Prašom.

A. VINKUS (LSDDF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, dėl gimimu įgytos pilietybės išsaugojimo referendumo. Rinkėjų – 2 mln. 461 tūkst. 706, referendume tuo klau-

simu dalyvavo 1 mln. 295 tūkst. 639 rinkėjai. 52,63 % pakako tam, kad *de jure* referendumas būtų laikomas įvykusi. Už balsavo 9 mln... 311, o reikėjo 1 mln. 230 tūkst. 853. Lietuvos žmonės išsakė savo nuomonę ir ją turime gerbti. Džiugu, kad vyraujanti balsavusiųjų nuomonė – iš balsavusiųjų 72 % balsavo už, 26 % – prieš. Nemažai balsavusiųjų prieš, bet, kaip suprantu, 72 % yra kur kas daugiau negu 26 %. Tai yra ženklas visiems mums, tarp jų ir Seimui, kad turime veikti toliau.

Ateityje tikriausiai reikės svarstyti referendumo kartelės mažinimą, nes akivaizdu, kad tokios didelės kartelės įveikti faktiškai neįmanoma, ypač kai referendumas po Konstitucinio Teismo išaiškinimo gali vykti tik vieną dieną. Tarsimės ir su koalicijos partneriais, ir su visais kolegomis, čia esančiais. Prie šio klausimo grįšime. Yra dar pakankamai laiko priėmus Referendumo įstatymo pataisas ir sumažinus kartelę kreiptis į Konstitucinį Teismą ir gauti tam tikrus išaiškinimus, ar toks keitimas yra suderinamas su Konstitucija. Antra vertus, balsavimo rezultatai – piliečių parama šiam klausimui yra ženklas ir Konstituciniam Teismui.

Nors referendume nebuvo priimtas privalomas sprendimas, tačiau referendumas atnešė daug pozityvių dalykų: pakvietė mus pamąstyti apie ryšį su pasaulio lietuviais, suprasti pilietybės svarbą, įvertinti mūsų norą išlaikyti pilietybę. Galiausiai mes, Lietuvos gyventojai, ir mūsų tauta, tie, kurie balsavo už, ir tie, kurie balsavo prieš, kiekvienas balsavo pagal savo sąžinę, vis dėlto reziumė parodė, kad Lietuva nenusisuko nuo savo brolių ir seserų, jie jai rūpi, jie yra laukiami. Jie tą su dideliu džiaugsmu priėmė ir patys labai aktyviai mobilizavosi, prie užsienio valstybėse esančių ambasadų buvo didžiulės eilės nusidriekusios, ėjo kaip į šventę ir laukė tos minutės, kada galės atlikti savo pilietinę pareigą.

Galiausiai, jeigu ateityje bus rengiamasi kitam referendumui, jį vykdyti jau bus paprasčiau, visuomenė suaktyvinta, parengti teisės aktai. Nėra abejonės, kad pilietybės išsaugojimo klausimas ir referendumo klausimas liks ir kils vis iš naujo, nes jis be galo aktualus. Tą liudija ir tai, kad šis klausimas buvo pripažintas ir šimtmečio idėja Lietuvai.

Noriu iš visos širdies padėkoti Lietuvos žmonėms, kurie atvyko į referendumą, noriu padėkoti ir mūsų broliams, seserims, esantiems užsienyje, kurie pajuto, kad esame bendra tauta, esame visi, nors ir kur gyventume, ir čia esantys, ir už jos ribų, esame Lietuva. Labai dėkoju Seimo nariams, kurie taip pat labai mobilizavosi, ir paskutiniame etape visos partijos labai vieningai suspaudė rankas. Kad ir kokie buvo debatai, kad ir kokio aštrumo, bet visada baigėsi inteligentiškai, pagarbiai, taip, kaip priklauso civilizuotai valstybei, kaip priklauso šiai aukščiausiai Lietuvos valstybės institucijai. Linkiu sėkmės ir nuoširdžiai dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiamas Antanai, už jūsų apibendrinimą dėl referendumo. Daugiau pareiškimų neturime. Prašau registruotis.

Užsiregistravo 63 Seimo nariai.

Dėkoju, gerbiama kolegos, už šios dienos darbą ir šios dienos, gegužės 14 dienos... (*Balsai salėje*) Per šoninį mikrofoną – A. Vinkus.

A. VINKUS (*LSDDF*). Iš džiaugsmo, kad referendumas įvyko, pasakiau net 9 mln., o yra 900 tūkst.

PIRMININKĖ. Ačiū už patikslinimą. Taigi gegužės 14 dienos vakarinis Seimo posėdis yra baigtas. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 56, 57, 68, 69
Adomėnas Mantas 33
Andrikis Rimas 46, 47
Anušauskas Arvydas 10
Armonaitė Aušrinė 62
Ažuolas Valius 15
- Bakas Vytautas 48
Bartkevičius Kęstutis 69
Baškienė Rima 40, 59, 60, 61, 65, 66, 67, 68, 69
Bernatonis Juozas 66
Bilotaitė Agnė 10, 11, 12, 13, 14
Bukauskas Valentinas 49, 50
Burokienė Guoda 37, 38
Butkevičius Algirdas 8, 9, 17, 29, 31, 34
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 7, 8, 28, 29, 38, 63
- Dagys Rimantas Jonas 60, 62, 63, 69
Degutienė Irena 19, 20, 21, 22
Dumbrava Algimantas 16
Džiugelis Justas 60, 61
- Gaidžiūnas Aurimas 17
Gailius Vitalijus 65
Gentvilas Eugenijus 8, 35, 46, 49, 66
Gentvilas Simonas 10, 25, 38, 65
Geralavičius Vaidievtis 25, 34
Glaveckas Kęstutis 8, 44
Gražulis Petras 8, 9, 29, 30, 32, 45, 47
Grybauskaitė Dalia 29
Gumuliauskas Arūnas 51, 52, 53
- Ilgūnė-Martinėlienė Rita 59
Imbrasas Juozas 10
- Jakeliūnas Stasys 7, 8, 9, 15, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35
Jarutis Jonas 48
Jasaitis Gintaras 41
Jovaiša Sergejus 49
Juška Ričardas 49, 65
- Kalanta Romas 7
Kalinauskas Konstantinas 25
Karbauskis Ramūnas 45
Kasčiūnas Laurynas 9
Katilina Lucijus Sergijus (Catilina Lucius Sergius) 44
Kepenis Dainius 66
Kernagis Vytautas 21
Kirkilas Gediminas 9, 31
Kirkutis Algimantas 67, 69, 70
- Kreivys Dainius 25, 31, 33
Kubilienė Asta 17, 18, 20, 21, 22, 58, 59, 69
Kubilius Andrius 23, 31, 32, 35
Kupčinskas Andrius 56, 57, 65
- Lazutka Romas 59
Liesys Jonas 67
Lingė Mindaugas 35, 36, 37
- Majauskas Mykolas 7, 8, 9, 16, 24, 26, 28, 31, 32, 33, 34, 44, 54, 55, 56, 59, 62, 64, 65
Maldeikienė Aušra 10, 32, 34
Malmgren Filipa (Malmgren Philippa) 30
Markauskas Bronius 68
Martinėlis Raimundas 19, 20, 21, 22, 65, 69
Masiulis Eligijus 45
Masiulis Kęstutis 30, 65
Matulas Antanas 18, 19, 20, 21, 22, 66, 67, 68, 69
Mazuronis Andrius 64, 67, 68
Mažeika Kęstutis 63, 64, 65
Mikelionis Irmantas 45
Miliūtė Rūta 14, 69
- Navickienė Monika 16
Nekrošius Arvydas 7, 21
- Olekas Juozas 9, 18, 21, 22, 26, 33, 44, 45
- Pašilis Evaldas 40, 43, 44, 45, 46, 47
Pavilionis Žygimantas 25, 69
Pavlovičius Erikas 42
Pranckietis Viktoras 7
Puidokas Mindaugas 34, 40, 43, 47
Pupinis Edmundas 36, 56, 58, 67, 70
Puteikis Naglis 36, 38, 65
- Razma Jurgis 45, 46, 55, 56, 57, 58, 68, 69
Rėksnys Julius 40, 41, 42
Rimkus Juozas 17
Rinkevičius Viktoras 15, 16
Rozova Irina 10
- Sabatauskas Julius 7, 26, 28
Salamakinas Algimantas 9, 10, 44, 47, 52, 53, 65
Sierakauskas Zigimantas 25
Simulik Valerijus 32
Sinkevičius Rimantas 53
Sinkevičius Virginijus 10, 11, 12, 13, 14, 53, 54, 55
Sysas Algirdas 37, 59, 61, 62
Skaistė Gintarė 24, 32
Skardžius Artūras 45
Slapšinskas Vidas 70

Smirnovas Kęstutis 67, 68
Stacevičius Lauras 48, 65
Stanevičius Simonas 49
Starkevičius Kazys 57, 64
Steponavičius Gintaras 53

Šakalienė Dovilė 65
Šalaševičiūtė Rimantė 17, 59, 60, 61
Šarkinas Reinoldijus 27, 31
Šarknickas Robertas 51, 52, 60
Šedbaras Stasys 47
Šiaulienė Irena 10, 40, 58
Šimonytė Ingrida 12, 13, 21
Širinskienė Agnė 44, 47

Tamašunienė Rita 63
Tomilinas Tomas 17, 33
Tumėnas Stasys 49, 50, 51, 52

Urbonas Rolandas 42
Urbšys Povilas 9, 10, 12, 38, 39, 58, 61

Vagneris Kęstutis 45
Valančiūnas Jonas 68
Valančius Motiejus 49
Valys Darius 41
Valkavičius Darius 42
Vanagas Aleksandras 50
Varkalys Jonas 12, 15, 16
Varžgalys Juozas 10, 14, 15, 65
Vasiliauskas Gediminas 31
Vasiliauskas Vitas 7, 9, 15, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31,
32, 33, 34, 35, 47
Veryga Aurelijus 19, 22
Vinkus Antanas 50, 69, 70, 71

Zingeris Emanuelis 30, 35

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*